

FAŠIZMO PAVOJUS LIETUVOJE

Pažangininkai su Fašistais Planavo Ginkluotą Sukilimą

Tautiniai Fašistai ir Klerikaliniai Fašistai

Lietuvos Gyvenimo Sūtemos

Rašo Kunigas

Nekartą mums yra tekę rašyti apie Lietuvos vidaus gyvenimo netobulumus. Skaitančioji visuomenė turi pakankamai medžiagos tiems mūsų tvirtinimams paremti. Bet yra tokių dalykų, kurie nėra buvę žymimi Amerikos spaudoje, todėl šį kartą tenka ir apie juos pakalbėti.

Didžiausias Lietuvos vidaus gyvenimo nusidėjimas — tai karo stovis. Karo stovis nuo pat pradžios Lietuvos kurimosi nėra buvęs nuimtas visoje Lietuvoje. Dabartiniu metu jisai veikia bene devyniose apskrityse ir pačioje sostinėje Kaune. Karo stovio padėtis panaikino civilinį įstatų ir piliečių teises ir perduoda jas karo valdžios nuožiūrai. Aiškus dalykas, kad tikrai demokratiškas Lietuvos gyventojų sluoksniams šioji padėtis sudaro daug rūpesčio. Kadangi demokratijos tikri reikalai grynėjai yra vien tik Lietuvos socialdemokratai, tai jiems ir tenka šioje kovoje pakelti sunkiausioji našta. Kovą už įgyvendinimą Lietuvoje teisėtos padėties eina visą laiką; jos laimėjimas priklausys nuo tos visuomenės, kuri parems ją.

Karo stovio pragaištingumas.

Karo stovio padėtis, žinoma, pirmą kartą buvo taikoma Lietuvos darbininkams ir jų organizacijoms: profesinėms sąjungoms, spaudai ir kt. Visiems žinomi faktai, kad esant karo stoviui Lietuvos gelbėtojų darbininkai negali sukurti jokios profesinės organizacijos; karo komendantas be jokio motyvo neleidžia registruoti jų įstatų. Negauta registracijos bendrųjų miestų darbininkų profesinės sąjungos įstatams, žodžiu sakant, trukdoma kiek tik pajėgiama. Rokiškio žvalgybos darbai, patys už save daugiau pasako, nei kas kitas. Tuo metu, kada ėjo ir eina šitoksai negirdėtas spaudimas prieš darbininkus, jų organizacijas, spaudą ir socialdemokratų partiją, tuo metu dešinysis Lietuvos buržuazijos sparnas ramiai kuria slapta fašistines organizacijas ir ruošiasi prie fašistinės diktatūros Lietuvoje. Pirmasai viešas tų organizacijų žygis — išskabų degutinimas — praėjo nepubaustas. Lietuvos kadėmai šokosi viešai ginti mūrinių darbų. — Tam tikslui buvo Seime pateikta interpelacija liaudininkų ministeriui Zalkauskiui, kurs neva persekiojęs "tautinį lietuvių judėjimą". Karo stovis dešiniams visai nekenkė testis savo darbą, nors tie darbai buvo ir yra tokios rūšies, kad del jų, einant karo padėtim, reikėtų imtis kokių nors priemonių.

Ginkluoto sukilimo planavimas

Pastaruoju laiku paaiškėjo, kad Lietuvoje gyvuoja tokių organizacijų, kurios statosi sau tikslu nuversti esamąją tvarką ginklo pagalba. Suprantama, kad tos organizacijos priklauso ne kairiesiems, bet dešiniųjų srovėms. Lietuvos kadėjų laikraštis "Rytas" viename savo straipsnyje miglotai apibūdino tą aktą, kurs turėjo įvykti. Jis rašo apie kokią ten organizaciją, kuri tveria savo slaptas kuopas iš trijų asmenų (trijulių); kad toji organizacija viską esanti paruošus sukilimui, tik jai trūksta diktatoriaus. Į diktatorių esą numatyti kol kas ponai P. ir B. Beršydams "Ryte" šita straipsnį, jo autorius visą kalbę suverčia "pažangos" partijai, t. y. partijai, kuriai priklauso Smetona, Voldemaras, Yčas ir "Neolituanijos" studentų korporacija.

Reikia, kraštutiniai dešinieji norėjo padaryti perversmą ir sugrobtį valdžią ir savo rankas. Tie dešinieji — tai Lietuvos stambiosios miesto ir kaimo buržuazijos atstovai. Mums yra žinoma, kad ištikimųjų dešinieji prie ko tai ruošiasi. Norėta pasinaudoti opiu Klaipėdos klausimu ir nepalankiu pirmuoju p. Davis pasiūlymu, kad sukeltų žmones prieš esamąją valdžią. Tam tikri būriai turėjo sumti atsakingus žmones, juos visai pašalinti iš šio pasaulio, kitus sumti ir sugriebti valdžią savo rankosna. "Ryto" migloti rašiniai šiuc atveju buvo visai aiškūs.

(Tąsa ant 4-to pusl.)

Naujasis Amerikos Konsulas Kauno miestui

Tai yra p. Harry Carlson su savo pačia, nuimtu prieš jiems išvažiuosiant į Kauną, kur Harry Carlson yra paskirtas eiti Amerikos konsulo pareigoms.

Japonija protestuoja

Vokietija turbūt priims ekspertų raportą

Japonija grumoją prieš Ameriką

Grumoją "ruščiomis pasekmėmis", jei Amerikos durys būtų uždarytos japonams.

WASHINGTON, bal. 12. — Japonijos valdžia per savo ambasadorių vakar padavė valstybės sekretoriui Hughes antrą protestą prieš bilių, kurį dabar svarsto kongresas ir kuris siekiasi visai uždaryti Amerikos

duris japonams. Proteste grumojama "neišvengtinomis" rusčiomis pasekmėmis, jei tas bilius būtų priimtas.

Nota sako, kad Japonija ištikimai pildė 1907 m. sutartį ir visai neužsitarnauja to, kad su ja, kaip drauginga šalim, būtų taip elgiamasi. Esą ne tiek svarbus uždarymas durų, kiek svarbus yra pats principas, nes čia yra šalies įžeidimas ir paniekimas, o to Japonija negali pakęsti.

Sekretorius Hughes Japonijos notą tuojuos perdavė senato imigracijos komitetui, kuris tą bilių dabar svarsto, pridurdamas, kad jis, Hughes, pilnai pritaria japonų nusistatymui.

niška našta, bet visgi industrija ir prekybą paluosuojama, tad reikia ekspertų raportą priimti, kadangi nėra geresnio.

Finansiniai rateliai jau pirmiau išreiškė savo pritarimą ekspertų raportui.

Reikia tad tikėtis, kad Vokietija veikiausiai raportą priims, nes dabar jam daugiausia priešinas tik nacionalistai.

Prezidentas susikirto su senatu

AWHISNGTON, bal. 12. — Prezidentas Coolidge užvakar pasiuntė senatui specialinį raštelį, prašantį senatą apriboti savo komitetų veikimą ir prisilaikyti konstitucinių ir legalinių teisių, nes to reikalaujanti viena valstija.

Demokratai tuo prezidento raštu yra labai nepatenkinti. Girdi, tai esąs prezidento bandymas sustabdyti visus senato daromus tyrinėjimus įvairių skandalų, nors to aiškiai rašte ir nepasakoma. Demokratai senatė vakar ilgai smerkė tą prezidento raštą. Bet republikonai tylėjo nieko ir neatsakė į demokratų puolimus.

Jury nesusitaikė del gubernatoriaus kaltumo

Indianos gubernatorius McCray bus išnaujo teisiamas.

INDIANAPOLIS, Ind., bal. 12. — Jau nuo kelių dienų nagrinėjama Indiana gubernatoriaus Warren T. McCray byla. Jis yra kaltinamas del pavogimo ir išaikvojimo valstijos pinigų. Bet bylos nagrinėjimas nedavė jokios pasekmės, nes jury neįstengė susitaikinti, kadangi vienas jury narių užsispyrė gubernatoriui išteisinti.

Bet prieš gubernatorių stovi dar 12 kriminalių apkaltinimų, taip kad jis išnaujo bus teisiamas kitais apkaltinimais. Be to bal. 21 d. prasidės jo byla federaliniame teisme.

Reikalauja sustabdyti Austrijos išlaidumą

VIENNA, bal. 12. — Kadangi Austrija, subalansavimui savo biudžeto, apkrovė gyventojus nepanešamais mokesniais, tautų sąjungos komisinerius pranešė tautų sąjungai, kad Austrija yra pavojuje, nes prie tokių didelių mokesnių menkiausias prekybos sumažėjimas gali pasidaryti pražūtingu. Jis todėl prašo tautų sąjungą pareikalauti iš Austrijos valdžios prisilaikyti didesnės ekonomijos.

Arestuoja oficerius. ATHENAI, bal. 12. — 18 augštų armijos ir laivyno oficerių tapo areštuota, kadangi juos nužurima dalyvavime suokalbų padaryti monarchistų sukilimą.

Oficialiniuose rateliuose ir tarp fabrikantų ir finansininkų betgi auga nuomonė, kad reikia raportą priimti visoje pilnumoje, jei norima išrišti kontribucijos klausimą.

Vokietijos fabrikantų asociacijos pirmininkas Dr. Sorge pareiškė, kad nors ant Vokietijos industrijos ir uždedama milži-

Savaitės Chronika

Jungtinėse Valstijose

Washington vis dar tebesitęsia aliejaus ir visokių kitokių skandalų tyrinėjimai.

Tyrinėtojai gal jau norėtu visus tuos tyrinėjimus užbaigti ir iškviesti skandalo kūrėtojus numalšinti, nes jie apėmė jau visas ministerijas, bet tie tyrinėtojai priėmė tokia proporciją, kad jų sustabdyti veik nebegalima, ypač kad tai iš dalies naudinga demokratams.

Del kilusių skandalų jau du ministrai išlėkė — laivyno senatorius Denby ir generalis prokuroras Daugherty. Dabar tardoma ir daugiau ministrų ir ypač bandoma kabintis prie karo ir išdo sekretorių Weeks ir Mellon.

Iškilo ir kitas skandalas — tai veteranų biure. Bet tą skandalą tyrinėja teismas.

Kur tik tyrinėtojai pasisuko, visur rado grafto ir visuomenės turto eikvojimo. Valdžios aliejaus žemės buvo dalinamos aliejaus magnatams; karo veteranų biure pasireiškė didžiausias graftas; daug grafto susekta prohibicijos ir kitų įstatymų vykinime; didieji karo graftariai buvo už pinigus paluosuojami iš kalėjimų, o kiti graftariai nebuvo ir liečiami ir tt. ir tt. Abelnai, tie tyrinėtojai parodė didelį supuvimą valdžios viršūnėse, graftą ir visišką ne-

sirupinimą visuomenės ir šalies labu, o tik pataikavimą specialiniams interesams ir besirupinimą savo nauda.

Del tų visų skandalų kongresas neturėjo laiko rūpintis kitais šalies reikalais ir tik dabar bandoma svarstyti imigracijos susiaurinimą ir suteikimą ex-kareiviams bonusu. Net ir tokis svarbus klausimas, kaip takų sumažinimas yra užmestas.

Be to visoje šalyje eina prezidentinės nominacijos — renkami delegatus į republikonų ir demokratų konvencijas. Išrodo, kad dabartinis prezidentas Coolidge surinks reikiamus du trečdalius delegatų ir bus republikonų nominuotas be didelės opozicijos.

Lietuva ir Jungt. Valstijos pasirašė sutartį apie abipusį išdavimą kriminaliai nusikaltusių žmonių.

Senatas patvirtino paskirimą Halean Fiske Stone generalinio prokuroro.

Bal. 2 d. 40.000 angliakasių Missouri, Oklahomos, Kansas ir Arkansas valstijose sustreikavo, neįstengė susitaikinti su samdytojais del algų.

Bal. 7 d. kongresanai įneša rezoliuciją, raginančią prezidentą sušaukti pasaulio taikos konferenciją.

(Tąsa ant 2-ro pusl.)

Pinigai Lietuvon Telegramu tik už \$1.75

Naujienos rado būdą dar labiau atpiginti telegramo kaštus siunčiant pinigus Lietuvon.

Dabar galite pasiųsti per Naujienas pinigų Lietuvon TELEGRAMU vietoj penkių ar šešių dolerių už telegramą tik už \$1.75. Pinigai išsiųsti telegramu iš Naujienų iki balandžio 16 dienos gali būti išmokėti Lietuvoj ant pačių Velykų.

Telegramais per Naujienas siunčiami pinigai išmokami visur Lietuvoj ir tris keturias dienas, o pačiame Kaune, o taipgi šiauliuose, Mariampolėje, Panevėžyje, išmokami ir dvi dienas po išsiuntimo pinigų iš Naujienų ar dar greičiau.

Norėdami skubiai pristatyti pinigus Lietuvon, doleriais ir litais, siųskite per Naujienas atpigintu telegramu.

Siunčiamieji per Naujienas PERLAIDOMIS pinigai Lietuvon nueina į trejetą savaitę ir tuoj esti išmokami Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banke, arba jo artimiausiose skyriuose, arba paštoje visuose skyriuose.

Norėdami pasiųsti pinigus Lietuvon, ateiškite Naujienų ofisan ar į bent kurį Naujienų Skyrių, arba atsiųskite pinigus į Naujienas, išpirkę money orderį ant vardo Naujienos ir aiškiai parašykite kas ir kur Lietuvoje siunčiamuosius pinigus tur gauti.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Savaitės Chronika

(Tąs nuo 1-mo pusl.)

—Grand Rapids, Mich., sudėgus Livingston hotelui žuvo 5 žmonės; 3 liko sužeisti.

—Augščiausias pasauly triobėsis "Woolworth Building", New Yorke, tapo F. W. Woolworth įpėdinių parduotas Woolco Realty Co. už \$11,000,000.

—Aliejaus magnatas Harry P. Sinclair liko patrauktas teisman už paniekinimą senato, dėl jo atsisakymo liudyti prieš senatą aliejaus skandale.

—Mrs. Ester Freedman iš New Yorke nubausa už tai, kad ji pernai kalbėdama Kansas City gatvėje kritikavo valdžią už šalies įvelimą karan su Vokietija. Jai priteista užsimokėti \$400 pabaudos.

—New Yorke valst. legislatoron įneša įstatymų sumanymą, kuris, jei būtų priimtas, privestų visus svetimkabių laikraščius, greta spausdinti ir visų straipsnių vertimą į anglų kalbą.

—Cenzas biuras paskelbė, kad visas Jungt. Valstijų turta siekia \$320,000,000,000.

—Maryland valst. legislatura paskyrė \$75,000 sušelpi nukentėjusiems nuo potvinių tos valstijos gyventojus.

—Federalinis grand jury apkaltino senatorių Burton K. Wheeler, nes jis tapęs senatoriu pasiliko ir toliau tarnauti aliejaus interesams ir po to gavo iš aliejaus kompanijų \$80,000 algos.

Kartu tapo apkaltinti geologas Campbell ir aliejaus spekuliantas L. C. Stevenson.

—Bostonietis M. J. Smith tapo paskirtas Tautų Sąjungos augstuoju komisaru Vengrijai.

—Straight Creek apygardoj. Kentucky, eina kurvina kova tarp mušėjų ir streikuojančių anglakasių; į kovos lauką pasiūstą raitąją miliciją.

—New York legislatura atmetė pasiūlymą įvesti 48 val. darbo savaitę moterims ir vaikams.

Francijoj

Francijoj dabar prasidėdavo visos šalies domė dabar yra atkreipta į ekspertų komisijų raportus apie padėtį Vokietijoje. Kadangi Francija yra labiau už kitas šalis suinteresuota gamimu kontrbuocijos iš Vokietijos, tai ją labiau tas ekspertų raportas ir apeina.

Bal. 2 d. Poincarė paskelbė atstovų bute, kad Francija nepasitrauks iš Ruhr distrikto, net jei ekspertai pasiūlytų Francijai ir kitokių gvarantijų.

Bal. 4 d., francuzai vėl pradėjo siausti okupuotame krašte (Ruhr ir Pareiny) tikslu užgniaužti veikimą vokiečių slap-
tų draugijų. Daugiau 60 žmonių areštuota.

Bal. 5 d. atstovų butas priėmė pensijų bilių, dėl kurio valdžia pirmiau buvo susilaikusi nepasitikėjimo ir Poincarė kabinetas turėjo pulti.

Bal. 7 d. Dawes ekspertų komisija susitaikė dėl raporto ir užbaigė jį ruošti — po trijų mėnesių darbo.

Bal. 8 d. premieras Poincarė pasiuntė Rusijai protestą prieš teismą Kijeve rusų mokslininkų. Jis pakvietė Angliją ir Italiją irgi protestuoti, nes tiems mokslininkams grėsia mirties bausmė.

—Dawes ekspertų komisija, kuri tyrinėjo Vokietijos padėtį, įteikė raportą tautininkų kontribucijos komisijai. Raportas pataria paluosiuti Ruhr indus-trijas ir geležinkelius, įvesti Vokietijoj naujus pinigų, o tada Vokietija galės mokėti kontribuciją po \$595.000.000. i metus.

—Kenna ekspertų komisija, kuri tyrinėjo vokiečių turtą užsieny, taip pat padavė savo raportą kontribucijos komisijai. Ji rado vokiečių turto užsieny apie 8.000.000.000 auks. markių. pasidariusio pardavinėjant bever-tes markes. Sugrąžinti tą kapitalą Vokietijon galima tik įvedant pastovius pinigus ir duodant progų pasipelninti.

Bal. 10 d. i Paryžių atvyko Rumunijos karalius ir karalienė, įsiekodami paskolos ir pagelbos prieš Rusiją.

Vokietijoje

Vokietija irgi rengiasi prie rinkimų, kurie įvyks gegužės mėnesį. Jau visos partijos veda smarkią agitaciją. Veda ją ir socialdemokratai, bet jiems labiausia kliudo komunistai, kurie nuolatos užpildinėja socialistų susirinkimus ir net prievarta bando juos išardyti. Bavarijos ir niekurių kitų provincijų balsavimai rodo, kad Vokietijoje labai sustiprėjo atgaleiviai — monarchistai ir kraštutiniai nacionalistai. Visos demokratinės partijos gi yra žymiai susilpnėjusios. Reikia todėl tikėtis, kad sekamas reichstagas bus daug atgaleiviškesnis už buvusįjį.

Bal. 2 d. — Vokietija armetė tautininkų ambasadorių reikalavimą, kad tautininkų militarinės kontrolės komisijai būtų leista atnaujinti savo veikimą Vokie-

tijoje. Vokietija siūlo, kad tautų sąjunga prižiūrėtų Vokietijos nusiginklavimą, o ne Franciją.

—Ekspertų komitetas apskaito, kad Vokietija turi paslėpusi svetimos šalyse apie \$2,000,000,000.

—Būvęs Bavarijos diktatorius Dr. von Kahr ir Bavarijos policijos viršininkas Seisser liko pašalinti iš Bavarijos valdžios.

Bal. 3 d. valdžia nutarė reikalauti po 500 auks. markių iš kiekvieno vokiečio, kuris nori važiuoti užsienin.

—Dėl Lenkijos reikalavimo iš vokiečių už visas po \$50, Vokietija nutarė irgi tiek pat imti už visas iš važiuojančių Vokietijon lenkų.

—Vokietijoje prasidėdavo geležinkeliečių streikas, kuris gali virsti visuotiniu. Jau daug darbininkų streikuoja.

Bal. 4 d. gauta žinių, kad francuzai vėl pradėjo veržtis Vokietijon ir praplėtė okupaciją iki Elberfeldo.

Bal. 5 d. atsistatydino Wuertembergo valst. kabinetą.

—Kaip rodo pirmieji daviniai, Bavarijos rinkimus laimėjo monarchistai ir kraštutiniai nacionalistai. Socialistų netekę 50 nuos. balsų, kurie tekę kraštutiniams nacionalistams. Bavarijos liaudies partija (atgaleiviai) pralaimėjo 65 nuos. balsų, kurie tekę monarchistams.

Bal. 9 d. — Vokiečiai nelabai prielankiai pasitiko ekspertų komisijos raportą. Fabrikantai ir nacionalistai stovi už greitą ir griežtą jo atmetimą, bet valdžia prižada nuodugniai apsarstyti.

Bal. 10 d. pasimirė stambiausias Vokietijos fabrikantas ir finansininkas Hugo Stinnes.

Rumunijoj

Rumunija dabar atsidurė keblioj padėty. Sustiprinimui savo finansų, ji paskelbė moratoriumą (atidėjimą skolų mokėjimo) kitų šalių kreditoriams. Tai padarė ir kitas šalis labai blogą įspūdį ir Italija nesitikėdama kitaip atgauti skolas, pasiuntė į Rumunijos vandenis savo karo laivyną, kad ginklo pagalba išskolektavus skolą. Rumunijai grėsia ir kitas pavojus — tai galimybė karo su Rusija už Rumunijos pasigriebtąja Besarabiją. Pati Rumunija prisipažįsta, kad be svetimos pagalbos ji karą pralaimės. Bet gelbėti Rumuniją niekas nenori; net ir jos sąjungininkė Lenkija šalinasi nuo jos. Todėl Rumunijos karalius su karaliene skubiai išvyko. Paryžiun, kad prikalbintus Franciją daryti sąjungą su Rumunija, nes Rumunija nelabai pasitiki Mažąja Entente. Taip pat Rumunija bandys gauti Francijai paskolą amunicijai ir ginklams ir prašys pagalbos prieš Rusiją. Francija, žinoma, Rumunijai pritaria, bet ar duos Rumunijai tikrąją pagalbą, tai tik ateitis parodys.

Bal. 1 d. i Rumunijos vandenis atplaukė Italijos karinių laivų eskadra, tikslu užgriebti niekuriuos Rumunijos laivus ir tuo priversti Rumuniją užmokėti skolą italams.

—Rumunijos valdžia, kuri praktiškai panaikino savo skolas kitoms valstybėms ir paskelbė savo piliečiams moratoriumą dėl jų kreditorių užsieny, dabar bando gauti iš Amerikos \$10.000.000 paskolą Bucharestui.

—Bal. 3 d. Italija padavė Rumunijai ultimatumą, reikalaujantį, kad Rumunija tuojaus atmokėtų savo \$16.000.000 skolą Italijai. Priešingame atsitikime grumojama užgriebti Rumunijos laivus.

—Rumunija yra nusigandusi, nes jai grėsia karas ir su Rusija dėl Besarabijos, kuri pradeda nerimauti.

—Ispanija patarė Rumunijos karaliui ir karalienei nevažiuoti pasiviešėti į Madridą.

Rusijoje

Bal. 1 d. Maskvos sovietas išleido dekretą, uždraudžiantį rusams lankytis Maskvoj, išėjus tik specialiai valdžios pakvietimu.

—Darbo biržai Maskvoj įsakyta neduoti darbo atvykusiems iš kitų miestų darbininkams.

—I Rusiją atvyko 50 Amerikos fermerių, kurie ketina apsigyventi Ekaterinoslavo gub. Jie atsivežė ir visus ukio padarus ir mašinas.

Bal. 8 d. —Rusija koncentruojanti kariuomenę palei Besarabiją ir rengiasi prie karo su Rumunija. Rusija paskubomis perka amuniciją ir ginklus Anglijoj.

Bal. 9 d. Kijeve teismas paskelbė keturias žmones, jų tarpė vieną moterį, sušaudymui; kiti 20 žmonių nuteisti iki 10 m. katorgos; jų tarpė du profesoriai.

—Gauta žinių, kad Turkestane ir Kurdistane prasidėjo sukilimas prieš bolševikų valdžią. Bolševikai, kurie už sukilimą Anglija, siūnia didelę kariuomenę sukilimui malšinti.

Gautomis žiniomis, bolševikų armijos dezertirai išskerdė 800 moterų ir vaikų, pagiežai už valstiečių užpildinėjamą ant užsimančių plėšimais dezertirų bandų.

—Valdžia vėl suteikė "čekai" galią kalinti ir šaudyti žmones be jokio teismo.

Anglijoj

Bal. 9 d. i Angliją atvyko didelė Rusijos delegacija tartis su Anglija apie anglų nuosavybes Rusijoj, skolas ir kitais panašiais klausimais.

PABAIGTUVĖS

Dviejų veiksmy juokinga komedija su dainomis

Stato scenoj Pirmyn Mišrus Choras

Vaikų Dienoj, Nedėlijoj, Balandžia 20 d., 1924

Meladžio Svetainėje, 2244 W. 23 Pl.

Pradžią 7 valandą vakare

Ši komedija atvaizdina, kaip Lietuvos kaimų darbininkai nuplovė rugius, linksmai užbaigė sunkų vasaros darbą, apdovanojo savo šeimininką javų vainikais, dainuodami linksmai dainas. Todėl meldžiame atsilankyti ir pamatyti tas mūsų lietuvių kaimiečių ceremonijas, kurias mes jau nekurie užmiršome. Atsilankiusieji pilnai busite užgandinti. Po teatro bus šokiai prie Sarpalio orkestrės.

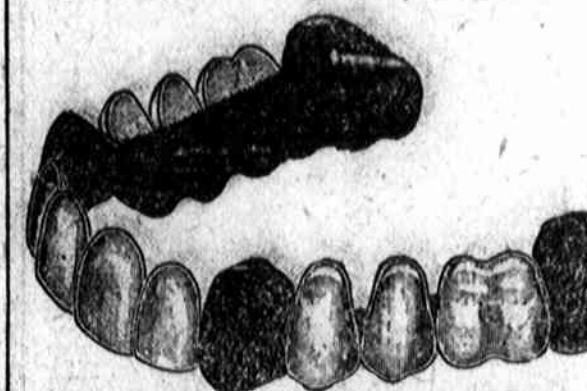
KOMITETAS.

VIŠČIUKAI

Geriausios rūšies ir didelis pasirinkimas. Atdara kiekvieną dieną taipgi vakarais ir nedėliomis.

FARM HATCHERY, 3552 S. Ashland Ave., netoli 36 gatv.

Lietuvių Dentistas patar-
naus geriau

Traukimas dantų be skausmo. Bridge geriausio aukso. Su mūsų pleiom galima valgyti kiekiausiai maistą. Garantuojame visą savo darbą, ir žemas mūsų kainas. Sergėkite savo dantis, kad nekenktų jūsų sveikatai.

1545 West 47th Street,
Netoli Ashland Ave.

GRAND ATIDARYMAS

Naujų žemės plotų \$175 Bus pradžia dėl Jusų

Pačiame vidury naujos kolonijos — netoli lietuviškų mokyklų ir bažnyčių. Skersai kelio yra puikiausias parkas, South West Sidėje. Čia yra beno koncertai, yra rengiami visokios rūšies pasilinksminimai, taipgi maudynių vieta, baseball, golfas ir gimnastikai. Yra suros, vanduo ir šalygatviai. Tai yra geriausi proga šiais metais.

KUPONAS

Lake Towns Improvement Co.
10 So. La Salle St., Room 1501

Malonėkite prisijusti man planus ir kainas jūsų žemės ant South West Sidės.

Vardas

Adresas

Skaitykit šitą su atsidėjimu. Ateikite balandžio 13

Pamatykite Oak Forest Hills. Puikiausia Subdivizija South West
Tarpe 159th iki 161st Street, 50th iki Laramie Avenue

Tiktai 40 lotų
Bus parduota

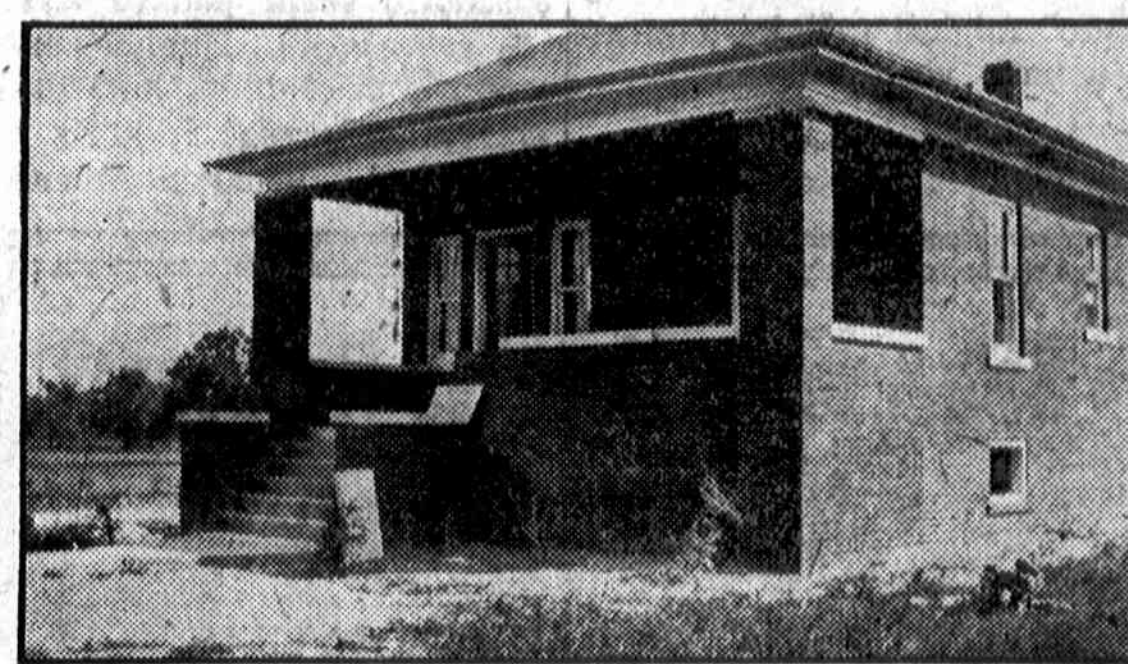
20 lotų 60x240
20 lotų 120x300

Labai žemomis
kainomis

20% ĮMOKĖTI

Yra vanduo, suros bus per mus įvestos ir apmokėtos.
Tos žemos kainos nustebins Jus.

Šis Bungalow yra
pastatytas ant
tos žemės.

Meš galime pabudavoti jums bungalow bile kokio stiliaus ir parduoti jas lengvais išmokėjimais.

Sveikiausia vieta Cook County. Jūs nusipirksite lotą kaip tik pamatysite tą žemę

Keturias dešimtis minučių važiavimo iš miesto. Pigi kelionė. Gera transportacija. Visi šitie lotai randasi keletas bloku nuo Oak Forest Rock Island Stoties. Kainos yra pigesnės negu pusė jų tikros vertės. Kitos žemės toje vietoje negalima taip pigiai nupirkti. Nei viena kita subdivizija netoli mūsų, neturės vandens nei surų.

Štai yra žemė, kuri savo gražumų neturi sau lygios ir kuri bus parduodama už dvigubai tiek pinigų už kurią mes dabar reikalaujame i porą metų.

Daug pinigų yra išleista sodinimui medžių ir pataisymų, kurie padarys tą subdiviziją taip kaip parką. Kai kurie lotai yra apaugę gražiais aržolais. Ta žemė yra augšta, sausa ir nulaidi.

Atminkite! Kuomet jūs pirkite nuo mūsų žemę, jūs pirkite tiesiai nuo savininko ir jūs sutaupysite tarpininko pelną. Taipgi atminkite, kad tie 40 lotų nebus tenai daugiau i porą savaitę nuo nedėlios, balandžio 13. Čia tai yra žemės smotas kurios kaina kils nuolat kuomet jūs ir jūsų vaikai naudosis sveikata ir saulės spinduliais.

Mūsų pardavinėtojai (kurie nešios raudonus, baltus ir mėlynus ženklus) pasitiks jumis prie La Salle St. Stoties ir Englewood (63) St. Stoties. Traukiniai išeina iš La Salle St. Stoties 11:45 ryto ir 1:00 ir Englewood Stoties 12 valandą dieną ir 1:15 po piet.

ALEXANDER G. STAVROU & COMPANY

11 South LaSalle Street

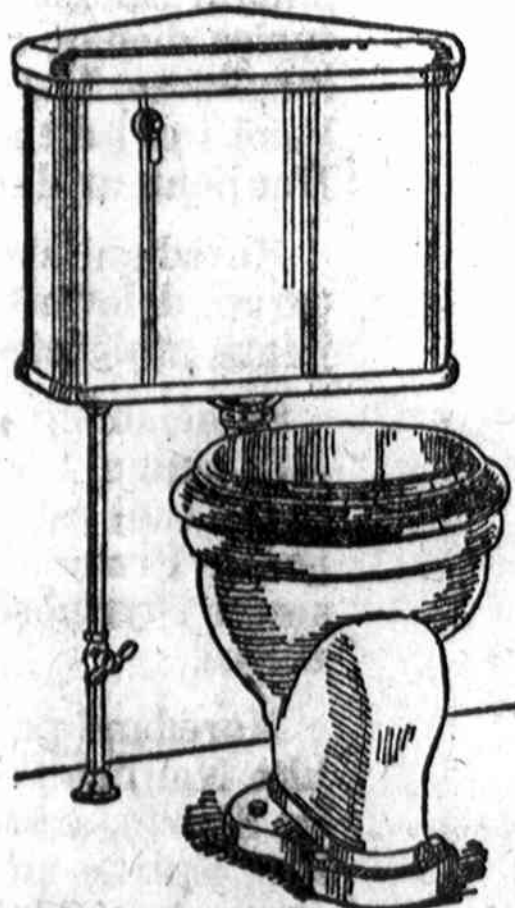
Tel. Randolph 2054

SPECIALIS ISPARDAVIMAS ŠIĄ SAVAITĘ M. LEVY & COMPANY

Nes jie yra atsakanti

Bile kokius apšildymo arba plumbingo reikmenis kuriuos jūs pirksite iš čia, jei nebusite užgandinti, tai mes noriai apmainysime juos arba jūsų pinigų grąžinsime.

Duokite mums pabandyti

Bukite tikras, žiūrėkite tikro vardo ir vietos

M. LEVY & COMPANY

Kampas State ir 22nd St.

Telefonas Calumet 0645-1692

Atdara kiekvieną vakarą iki 7 val. vakare. Nedėlijoj iki 1 val.

Mes kalbame lietuviškai

Atsineškite su savim šį apskelbimą kuomet ateisite čionai pirkti

Amerikos Lietuvių Gyvenimas.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Pildomosios Tarybos rinkimai. —Seimas. — Kuopų veikimas.

Dabar Susivienijime Lietuvių Amerikoje eina Pildomosios Tarybos (Centro Valdybos) rinkimai. Taryba yra renkama visuotiniu narių balsavimu—referendumu. Rinkimuose varžytinėse eina tarp tautininkų ir komunistų, kurie irgi turi išstatę savo kandidatus į visas valdybos vietas ir už juos veda smarkią agitaciją.

Beveik į visas vietas yra pastatyta po tris kandidatus, taip kad išdalies tautininkų ir nepartinių balsai susiskaldys.

Beveik visos kuopos dabar užimtos tais rinkimais, šaukia nepaprastus susirinkimus, eina agitacija. Tad kitokio veikimo kuopose dabar mažai yra.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 33-čias Seimas (6-tas dvimetinis seimas) šiemet prasidės birželio 23 d., Redington hotely, Wilkes-Barre, Pa.

Kuopos irgi prie jo rengiasi renka delegatus, ruošia Seimui įnešimus.

Komunistai čia irgi stropiai veikia, stengdamiesi praversti Seiman kuodaugiasia savų delegatų, kad įsigijus Seime didžiumą balsų ir jame diktavus savo politiką.

NEW YORK.

Kovo 3, 4 ir 5 d. buvo laikomas SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimas. Aptarta daugelį bėgančių SLA. reikalų.

WILKES BARRE, PA.

Buvo laikomas čia SLA. 4-to apskrįčio suvažiavimas. Dalyvavo 60 atstovų. Išreikšti pageidavimai perkelti SLA. centro raštinę iš New Yorko į Wilkes Barre.

NEWARK, N. J.

Kovo 23 d. buvo SLA. 245 kp. prakalbos. Kalbėjo J. O. Širvydas ir komunistė E. N. Ješkevičiūtė.

Socialistų veikimas

Pradedama daugiau veikti.

Lietuvių Socialistų Sąjunga dabar mažai veikia. Eina viadurinis organizavimas, o be to jos nariai stropiai dalyvauja kitų organizacijų kulturiniame veikime.

Kiek daugiau socialistai veikia Chicagoje, bet pastaruoju laiku pradedama kiek daugiau veikti ir kituose didesniuose miestuose.

Chicago socialistai stropiai dalyvauja kiekviename svarbesniame kulturiniame darbe ir tokiuose darbuose jie daugiausia ir vadovauja.

GRAND RAPIDS, MICH.

Kovo 22 d. LSS. 51 kp. parengtos prakalbos kalbėjo d. P. Grigaitis apie Lietuvos padėtį ir apie reikalingumą bendro veikimo. Prakalbos visus labai patenkino.

DETROIT, MICH.

Kovo 23 d., LSS. 116 kp. buvo surengti sėkmingas prakalbos. Kalbėjo d. P. Grigaitis temose: "Kaip dabar išrodo Lietuva" ir "Amerikos lietuvių darbininkų reikalai".

Sandariečių veikimas

Ginčiai.—Seimas.

Sandariečiai dabar ruošiasi prie seimo, kuris įvyks kartu su jų laikraštinių ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos seimais.

Be to jų kuopose ir organe eina aštrių ginčų del Neo-Lithuanijos studentų korporacijos atstovų, kuriuos niekurie sandariečių, nežiurint jų vienminčių iš Lietuvos įspėjimo, karštai remia.

Be to sandariečiai dabar yra susirupinę kun. Garmaus uždavimą, prieš jų organą "Sandarą" ir renka tai bylai aukas.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS dešimtas Seimas bus gegužės 8, 9 ir 10 d., Worcester, Mass.

CAMBRIDGE, MASS.

Kovo 30 d. įvyko Naujosios Anglijos Sandariečių Apskričio konferencija. Dalyvavo 27 atstovai nuo 7 kuopų.

BROOKLYN, N. Y.

Kovo 16 d. buvo laikoma New Yorko ir New Jersey valst. sandariečių ir darbuotojų konferencija, kurioje dalyvavo 27 žmonės. Nutarta reikalauti, kad "Sandara" neliestų tų sandariečių, kurie padeda korporantams studentams rinkti aukas. Bet prašymas pagalbos pažangiai Kedainių Mokytojų Seminarijai tapo "atidėtas".

Tėvynės Mylėtojų Draugija

Leidžia knygą. — Rengia seimą kartu su sandariečiais.

Tėvynės Mylėtojų Draugija, kurios uždavinys yra leisti ir lalinti tarp savo narių knygas, yra kiek apsilpusi ir jos kuopos mažai veikimo teparodo.

Kad atgaivint draugiją ir padidint veikimą, o taip pat ir kitių narių, T. M. D. šiemet ketina išleisti didelį ir gerą H. J. Wells veikalą "Pasaulinė istorija".

TEVYNES MYLETOJŲ DRAUGIJOS seimas šiemet bus gegužės 11 ir 12 d., Worcester, Mass.

Jos seimas bus kartu su sandariečių ir pastarųjų laikraštinių seimu.

Katalikų veikimas

Daugybė įvairiausių misijų.

Katalikai, ypač klerikalai, dabar labai stropiai veikia. Iš Lietuvos privažiavo visokių "misionierių", kurie po visas kolonijas rengia įvairias "misijas" ir renka aukas sustiprinimui savo vienminčių Lietuvoje.

Po rytinės valstijos dabar su "kultūrinėmis misijomis" važinėja Dr. K. Pakštas, laikydamas paskaitas apie katalikybę.

Ten pat važinėja su prakalbotomis kun. P. Kaščiukas, rinkdamas aukas ir narius šv. Kazimiero draugijai Lietuvoje, kuri užsiima leidimu katalikiškų ir klerikališkų knygų.

Renkamos aukos ir klerikališkai "Saulės" Draugijai.

Marionai (vienuoliai) irgi važinėja su savo misijomis.

Kun. Garmus irgi pradėjo "misijas", rinkdamas aukas Lietuvos klerikalams.

Renkamos aukos ir šv. Kazimiero seserims — pabudavoti joms koplyčia.

Daug kitų klerikalų misionierių irgi lankosi po lietuvių kolonijas — ir vis renka aukas visokiems klerikalų tikslams.

Bet reikia pastebėti, kad ir klerikalų laikraščiai labai mažai rašo apie visus tuos "misionierius" ir kaip jiems su "misijomis" sekasi, taip kad pasekti jų veikimą yra veik negalima.

LIETUVIŲ DARBININKŲ KOPERATYVĖS SAJUNGOS (klerikalų) metinis seimas bus laikomas balandžio 29 ir 30 d., Cambridge, Mass.

BROOKLYN, N. Y.

Kovo 27, 28 ir 29 d. šv. Panelės Apreiškimo parap. salėje buvo Dr. Pakšto "kultūrinės misijos". Kalbėjo apie tokius dalykus, kaip "katalikystė ir tautybė", "katalikybė ir civilizacija". Buvo renkama aukos klerikalams studentams.

WATERBURY, CONN.

Kovo 19 d. vyčiai ir bažnytinis choras surengė vakarėlį kun. Juozo Valantiejaus vardadieniui.

SPRINGFIELD, ILL.

Kovo 30 d. Katalikų Federacijos 37 sk. buvo surengęs prakalbas. Kalbėjo kun. Albavičia iš Chicago apie vienuolius ir rinko kazimierietės aukas.

C. BROOKLYN, N. Y.

Kovo 30 d. S.L.R.K.A. 115 kp. buvo surengus prakalbas. Kalbėjo kun. Kodis

MOUNT CARMEL, PA.

Kovo 10 d. liko padėtas keratinis akmuo statomos šv. Kryžiaus liet. parapijos mokyklos. Namas kainuosiąs \$115.000.

INDIANA HARBOR, IND.

Kovo 30 d. kalbėjo kun. K. Olšauskas ir rinko aukas klerikalų "Saulės" dr.-jai. Paskui kalbėjo inž. V. Pauliukonis.

Bolševikų veikimas

Mažiau veikimo.

Bolševikuojančios organizacijos vis dar smarkiai veikia. Siuntinėjama kalbėtojus, rengiama prakalbos, bet tas veikimas vistiek pradeda kiek silpnėti. Jau mažiau kalbėtojų besišunčiama, o ir jų laikraščiai skundžiasi, kad žmonių mažai į jų prakalbas tesilanko.

Stengiamasi dabar daugiau vakarų rengti, ir tai geresnių, ir čia jie susilaukia geresnių pasekmių.

Bolševikų A.L.D.L.D. neužlgo išleisianti Uptono Sinclair apysaką "Anglių Karalius".

BINGHAMPTON, N. Y.

Kovo 16 d. bolševikų surengtos prakalbos kalbėjo Undženė iš Brooklyno. Žmonių buvo visai nedaug.

WATERBURY, CONN.

Kovo 16 d. L.M.P.S. 12 kuopai laik paskaitą K. Petrikienę gimimo kontrolės klausimu. Publikos buvo nedaug.

MELROSE PARK, ILL.

Kovo 15 d. vietos komunistams kalbėjo Jukelis. Prakalbos neatsiekė tikslo.

FITCHBURG, MASS.

Kovo 30 d. Liet. Jaunuomenės Dr.-jos prakalbose kalbėjo J. Galgauskas.

WORCHESTER, MASS.

Vietos bolševikai vas. 24 d. buvo surengę "apvaikiojimą" Lietuvos Nepriklausomybės.

SCHENECTADY, N. Y.

Kovo 23 d. bolševikų kuopos surengė prakalbas. Kalbėjo J. Pruseika apie Lenina.

BINGHAMPTON, N. Y.

"Bendro Veikimo Komitetas" kovo 23 d. skaitė V. Paukščio referatą apie šokus ir jų reikšmę, paskui "diskusavo" apie senbernius. Žmonių buvo mažai.

BROOKLYN, N. Y.

Bal. 5 d. "Darbo Unijų švietimo Lyga" surengė vakarėlį. Nepasiekė — nesulaukė publikos.

UTICA, N. Y.

Kovo 25 d. kalbėjo L. Pruseika. Susitvėrė A.L.D.L.D. kuopelė.

BENWOOD, W. VA.

Kovo 23 d. čia susitvėrė nedidelė A.L.D.L.D. kuopelė,

MINERS MILLS, PA.

Kovo 23 d. kalbėjo M. Undženė. Susitvėrė darbiečių kuopelė.

CICERO, ILL.

Kovo 19 d. vietos komunistai buvo surengę prakalbas. Kalbėjo Mizara ir Andriulis.

C. BROOKLYN, N. Y.

Vietos trys komunistų kuopos surengė paskaitą. Kalbėjo Dr. A. Petrika apie dantis ir burną. Klausytojų buvo apie 30.

MOUNT CARMEL, PA.

Čia komunistai bandė rengti prakalbas, bet apie jas sužinojęs miesto majoras lietuvis Kazlauskas jas uždraudė policijos pagalba.

Kairiųjų Komunistų veikimas

D. J. Kasparkos prakalbos.

Kairieji komunistai, kurie nori dėtis prie "reguliarių" komunistų sutvertosios Am. Darbininkų partijos ir sutvėrė savąją Darbininkų Apsisvietimo Draugiją ir leidžia laikraštį, pradėjo smarkiau veikti ir Illinois valstijoje surengė visą eilę prakalbų D. J. Kasparkai. Kai kur jam pasisekė sutverti nedideles savos draugijelės kupeles.

ZIEGLER, ILL.

Kovo 20 d. čia kalbėjo D. J. Kasparka iš Detroito. Kritikavo A.D.P. ir jos šalininkus—oficialinius komunistus.

ST. LOUIS, MO.

Kovo 18 d. čia kalbėjo D. J. Kasparka, kritikuoamas "darbiečius".

COLLINSVILLE, ILL.

Kovo 17 d. čia kalbėjo D. J. Kasparka, kuris aštriai kritikavo savo buvusius draugus—"darbiečius". Darbiečiai už tai sukėlė triukšmą.

Protestai prieš ateivybės varžymą

Lietuviai kart-kartėmis protestuoja prieš Johnsonso bilių, kuris taiko uždaryti lietuviams duris į Ameriką.

Protestuoja pavienės draugijos, protestuoja draugijos grupėmis, taip pat rengiama ir masinių protesto mitingų.

Bet visgi protestuojama neuztektinai energingai ir neuztektinai skaičiuje.

BINGHAMPTON, N. Y.

Balčiukonis, padedamas kitų žmonių, vaigšto po draugijas, ragindamas protestuoti prieš Johnsonso bilių. Tas jų darbas sekasi.

KENOSHA, WIS.

Kovo 30 d. įvyko šešių draugijų mitingas protestui prieš kėsinimasi suvaržyti ateivybę. Kalbėjo Mizara. Žmonių visai mažai buvo, nes tą darbą ardė komunistai.

WORCHESTER, MASS.

SLA. 57 kp. nutarė pakviesti kitas draugijas ir visoms bendrai surengti protetsą prieš suvaržantį teivybę Johnsonso bilių.

Vakarai

Vaidinimai.—Koncertai.—Ivairios pramogos.

Esant žiemos sezonui dabar rengiama daug vakarų ir šiaip

visokių pramogų. Rengia jas tautininkai, rengia klerikalai, rengia ir komunistai, rengia ir šiaip visokios draugijos. Rengiama daugiausia vakarai su vaidinimais ir koncertai. Ne mažai rengiama ir paprastų balių-šokių, bet žinios apie juos nepasiekia laikraščių, del jų paprastumo ir neturėjimo didelės reikšmės.

Bet visgi dabar vakarų rengiama daug mažiau, negu kad jų buvo rengiama keletą metų atgal.

SO. BOSTON, MASS.

Lietuvių Labdarybės Dr.-ja, kuri užlaiko Lietuvių Svetainę, padedant kitoms draugijoms, buvo surengusi kovo 14—24 d. d. feus, kurie davė draugijai \$644.28 gryno pelno.

PHILADELPHIA, Pa.

Kovo 29 d. Lyros Choras surengė koncertą, į kurį atsilankė gana daug žmonių.

ZEIGLER, ILL.

Kovo 29 d. SLA 308 kp. surengė vakarą. Vaidino "Pavogtas Kudikis".

Kazimieras Nabažas

Persikyrė su šiuo pasauliu 1 val. ryto balandžio 11 d. 1924 m. po sunkios ligos. Iš Lietuvos a. a. Kazimieras paėjo iš šiaulių apskr., Grudžių parapijos, Dimsių kaimo, Pragyvenęs 34 metus; Amerikoje išgyveno 15 metų.

Paliko dideliame nuliudime mylimą moterį Oną ir sunų Edmundą ir broliu Antaną. Lietuvoj du broliu. Juozapą ir Klemensą. Laidotuvės atsisbuš ponedėly, balandžio 14 dieną, 8 val. ryto iš namų 4039 S. Sacramento Ave. Nekalto Prasidėjimo Marijos Panos parapijos bažnyčia, o po pamaldų į šv. Kazimiero kapines.

Širdingai prašome giminių ir visų draugų dalyvauti laidotuvėse. Palieka dideliame nuliudime moteris, sunus ir broliu. Laidotuvėse patarnauja gaborius Eudeikis, Yards 1741

DETROIT, Mich.

Kovo 30 d. vietos komunistų kuopos statė penkių aktų dramą "Žmogžudžiai." Vaidinimas buvo vykęs, o ir publikos buvė daug.

CLEVELAND, OHIO.

Kovo 23 d. vietos komunistai buvo surengę koncertą "Darbininkų Balso" naudai.

BALTIMORE, MD.

Vas. 23 ir kovo 4 d. Lietuvių Taryba ir Veikėjai buvo surengę dviejis ferus Lietuvos našlaičių naudai. Fera buvo labai sėkmingi ir liks daug pelno.

CLEVELAND, O.

Kovo 30 d. Lyros Choras statė scenoje dramą "Blinda." Publikos buvė daug; vaidinimas irgi pavykęs.

MONTELEO, MASS.

Liutosybės Choras, vedamas Y. Suger, pastatė dvi operetas "Lietuviškas Milionierius" ir "Consilium Facultatis." Vaidinimas ir dainavimas buvo gerai; žmonių irgi daug buvo.

LAWRENCE, MASS.

Kovo 16 d. buvo "Ateities Žiedo" vaikų draugijelės koncertas, kuriame dalyvavo vien vaikai.

KENOSHA, WIS.

Kovo 23 d. Dailės Choras statė dramą "Is Meilės." Vaidinimas pavyko, o ir publikos buvo daug.

MELROSE PARK, ILL.

Kovo 22 d. buvo L. Dukterų ir Sunų dr.-jos sėkmingas draugiškas vakarėlis.

Magdalena Karpavičienė

Laidotuvės įvyks ponedėlio rytą iš šv. Jurgio bažnyčios

Dideliame nuliudime pranešame mūsų giminėms ir draugams apie mirtį mūsų mylimos motinos Magdalenos Karpavičienės. Nabašninkė sutiko nelaimingą mirtį balandžio 9 dieną 4:30 v. po piet, kada gatvekaris sudaužė automobilį, kuriame ji važiojo, prie California ir Archer gatvių.

Laukiame, kad mūsų giminės ir draugai bus malonūs suteikti mūsų nabašninkei motinai paskutinį patarnavimą atsilankę į laidotuves. Nabašninkės kunas randasi adresu 2828 W. 38 Place. Ponedėlio rytą iš čia kunas bus išlydėtas į šv. Jurgio bažnyčią, kur bus atlaikytos trejos žėlabnos mišios ir iš kur po mišių grabas bus išlydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Giminės, pažįstami, draugai, draugijų nariai maloniai prašomi dalyvauti mūsų nabašninkės motinos laidotuvėse.

Pasilieiname dideliame nuliudime

JURGIS KARPAVIČIUS,

nabašninkės vyras;

Sūnys: ALEKSANDRAS, JUOZAPAS ir ANATANAS.

Dukterys: JOZEFINA, ONA ir MARGARETA (Mrs. Mulks).

JOS. F. BUDRIK

3343 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Krautuvė Geros Muzikos

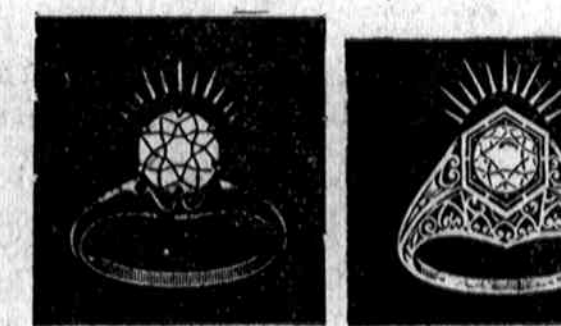
Velykos Jau Visai Netoli!

Rašomos mašinėlės kaip ant paveiklo už \$36.00

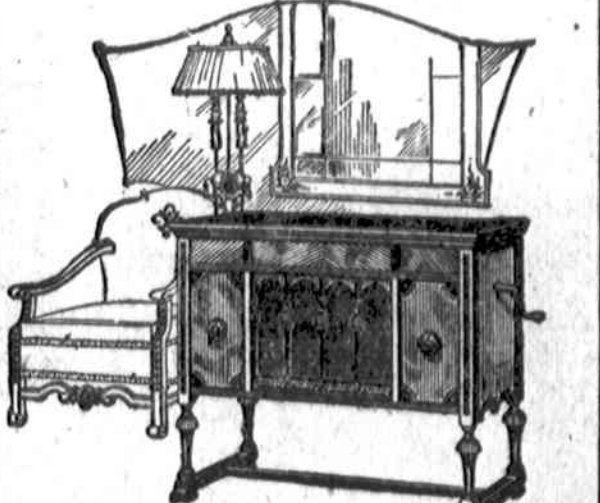
Auksiniai laikrodėliai kaip ant paveiklo 17 akmenų, 18 karato auksu už \$24.00

Deimanto žiedai nuo \$15.00 iki \$500

Gulbransen Trade Mark

Brunswick
PHONOGRAPHS AND RECORDS

Kainos Phonografų nuo \$15.00 iki \$350

Pertai žinoma, kad mūsų pianai registruoti Gulbransen vėliausios išdirbystės, lengviausiai groja. Phonografai Brunswick Victor Columbia išdirbystės patentuoti gražina visokius rekordus kaip tai: Edison, Path's ir kitų įvairių išdirbystė.

Taigi dabar geriausia proga kurie norite gerą pianą, Victrola arba Phonografą, tai būtina atsilankykite pas mumis persitikrinti mūsų augštos rūšies prekių, o žemos kainos. Mūsų patarnavimas visiems prielankus ir teisingas.

JOS. F. BUDRIK

3343 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

NAUJIENOS

Lithuanian Daily News
Published Daily
Including Sunday
by
The Lithuanian News Publishing Co.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Chief Editor P. Grigaitis
Sunday Editor K. August

Terms of Subscription, Domestic
Sunday only \$3.50
By carrier per year \$3.00
By U. S. mail per year \$3.00
By U. S. mail per 1/2 year \$1.70

Terms of Subscription, Foreign
One year \$3.50

Daily and Sunday
By carrier, one year \$12.50
By U. S. mail, one year \$10.00
By mail Chicago \$11.00

Naujienuos eina kasdien, įskaitant
sekmadienius. Leidžia Naujienuos Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas Roosevelt 8500

UŽSISAKYMO KAINA

Nedėlios Naujienuos	
Per išnešiotojus (Chicagoje)	
Metams	\$3.50
Paštu Amerikoje, metams	\$3.00
Paštu Amerikoje, pusei metų	\$1.70
Pavienio numerio kaina	7c
Nedėlios Naujienuos su dienraščiu	
Chicagoje per išnešiotojus	
Metams	\$12.50
Vienam mėnesiui	\$1.05
Amerikoje (išskyrus Chicago)	
Metams	\$10.00
Pusei metų	\$5.00
Trims mėnesiams	\$2.60
Vienam mėnesiui	.90
Chicagoje paštu	
Metams	\$11.00
Pusei metų	\$5.50
Trims mėnesiams	\$2.85
Vienam mėnesiui	\$1.00

"Nedėlios Naujienuos"

"Naujienuos" daro dar vieną stambų žingsnį pirmyn — pradeda eiti ir sekmadieniais.

Ši nauja "Naujienuos" laida — "Nedėlios Naujienuos" — bus dalinai papildymas dienraščiu. Musų dienraščio skaitytojai dabar turės laikraštį per visas septynias dienas savaitėje — taip, kaip anglų laikraščius skaitytojai. Sekmadieniais žmonės turi dar daugiau laiko skaityti laikraščius, negu šiomis dienomis, ir todėl mes neabejojame, kad mūsų skaitytojai su džiaugsmu pasitiks šį naują laikraštį, nes šeimos nari.

Antra vertus, ši sekmadienio "Naujienuos" laida bus savaitraštis, kaip ir kiti Amerikos lietuvių savaitiniai laikraščiai — tik daug didesnis už juos. Jisai galės pasiekti ir tuos žmones, kuriems dėl tolo nuo Chicago ar dėl kitų kokių priežasčių budavo nepatogu skaityti dienraštį. "Nedėlios Naujienuos" jiems duos visa, ką duoda kiti savaitraščiai, ir dar daugiau. Šioje "Naujienuos" laidoje bus ne tik pranešamos pasakiosios žinios, bet ir bus teikiamos svarbesniųjų visos savaitės įvykių apžvalgos — iš viso pasaulio, iš Amerikos, iš lietuvių kolonijų gyvenimo ir iš Lietuvos.

Šiomis savaitinėmis viso pasaulio ir lietuvių gyvenimo žinių apžvalgomis "Nedėlios Naujienuos" padės mūsų skaitančiajai visuomenei ne tikai sekti tą, kas dedasi pasaulyje, bet ir lengviau orientuotis faktuose. Pamate klaidų, kurias žmonės daro savo protavime, juk dažniausia yra nepakankamas arba nemokėjimas surasti ryšį tarpe jų. Pirma reikia žinoti, kas, kada ir kur įvyko — tikrai

tuomet galima daryti išvadas; protavimas, neparemtas faktais, yra be vertės.

"Naujienuos" sekmadienio laidos skaitytojai, jeigu jie pasidės visus jos numerius su tomis žinių apžvalgomis, tai gale metų jie turės smulkų ir pagal skyrius sutvarkytą sąrašą visų įdomesnių įvykių per tuos metus, — kas sudarytų storą knygą, jeigu tą medžiagą atspausdintum skyrium.

"Nedėlios Naujienuos" tečiaus, kaip skaitytojai mato iš šio pirmojo numerio, nesitenkins vien tik žinių teikimu; jos duos įvairiausio turinio straipsnių — einais klausimais, iš visuomenės ir gamtos mokslų, apie sveikatą, apie namų gyvenimo reikalus ir t. t.; jos duos taip pat ir lengvo turinio raštų. Tikimės todėl, kad ši "Naujienuos" laida daugiaus net, negu dienraštis, prisidės prie sužadinti mūsų visuomenėje intereso prie apšvietos.

Mūsų priešai, žinoma, pavydės ir pyks ir kerštus varinės (kaip jie darydavo iki šiol), bet mes jų nepaisome. Kviečiame draugus naujienėms kuoplačiausia paskleisti žinią apie "Nedėlios Naujienuos" ir padėti joms pasiekti visus tuos žmones, kurie, nori skaityti švartų, teisingą ir niekam nepataikaujantį laikraštį!

Fašizmas Lietuvoje.

Šiandie dedame įdomų mūsų bendradarbio, Kuniogo, straipsnį apie fašistų judėjimą ir jų organizacijas Lietuvoje.

Pasirodo, tas judėjimas jau darosi pavojingas Lietuvai. Krizio metu, kuomet Lietuvos visuomenė buvo labai sujudinta dėl pirmojo Davis'o projekto Klaipėdos krašto klausimu, fašistai rengėsi net padaryti ginkluotą sukilimą.

Lietuvos demokratijos laimė yra tikrai tame, kad patys fašistai yra kolkas sukilę. Kuomet "pažangi-niai" fašistai planavo sukilimą, tai klerikaliniai fašistai šnipinėjo jų planus, ir valdžia patyrė apie sąmokslą pirma, negu jisai buvo įvykdytas.

"Pažangos" fašistų eilėse mes randame ir tą "Neo-Lithuanijos" korporaciją, kurią taip karštai remia mūsų dešinieji tautininkai. Ne nuostabu, kad korporantams nepritaria klerikalų vadai: jie savo komandoje turi kitokios rūšies fašistus.

Bet kas būtų su Lietuvos respublika, jeigu "pažangi-niai" ir klerikaliniai fašistai sudarytų "bendrą frontą"?

Apie slaptus Lietuvos fašistų žygius mums praneša vienas draugas iš Lietuvos — ir privatiniam laiške. Veiką jisai rašo:

"Vasario pabaigoje ir kovo pradžioje tikrai buvo sugalvotas tautininkų perversmas. Kadėmai su liaudininkais buvo (ir tebėra) nusigandę. Tautininkai naudojami studentais, šauliais ir kareiviais, karininkais. Buvęs divi-

zijos vadas Musteika iš-tremtas į Telšius, yra ir areštų tarpe leitenantų. Žinoma, kareiviai su jais neis, bet musų spauda, esant karo stoviui, nedrįsta prasižioti — todėl minios klausimas nėra aiškus.

"Ypač jie (tautininkai) norėjo paimti jas ant Klaipėdos klausimo. Kadėmai su savo fašistais šnipinėjo tarpe pirmųjų ir, žinoma, sėdėjo ant dviejų kedžių. Pavojuos dabar kaip ir praėjo, nes paskutinis Davis'o projektas nuramino kraštą."

Taigi, paprastieji kareiviai nepritaria fašistinių pravedyrių užmačioms, — kaip jiems nepritaria, be abejonės, ir paprasti civiliai gyventojai. Bet spauda Lietuvoje yra prislėgta, ir ji neišaiškina žmonių to pavojaus, kuris kyla Lietuvos demokratijai iš slaptų fašizmo planų. Lietuvos liaudis gali būti užklupta netikėtai ir, pirma negu ji suspės apsižiūrėti, jau kokių nors diktatorių šaika sėdės ant jos sprando.

Fašizmą daro pavojingu spaudos suvaržymas, kuris yra karo stovio pasekmė. Bet karo stovis ir patį fašizmą pagimdė. Karo komendantų savavalių vienoje pusėje smaugia plačiosios visuomenės judėjimą, antroje pusėje demoralizuoja nenusistovėjusius elementus ir skatina juos prie visokių "skymų".

Jeigu Lietuvos liaudis nori nepražudyti savo teisių, tai ji turi kaip galint greičiaus prisipirti valdžią panaikinti karo stovį. To turi reikauti ir Amerikos lietuviai, kuriems rupi Lietuvos laisvė.

Iki šiol prieš karo stovį griežtai kovojo Lietuvoje tikrai socialdemokratai. Reikia spausti ir liaudininkus, kad ir jie ant galo paliautų šitam klausime pataikavę kadėmams.

Girtavimo pasekmės.

CHICAGO. — Michael A. Smith iš Lisle prisipažino užmušęs savo draugą Peter J. Miller, kadangi pastarasis atsakė padėti ištraukti už purvyno nuklimpusį Shitho forduką. Abu buvę girti.

Kas bus su Rusija?

Apžvalga

BESARABIJAI PLEBISCITAS, O GRUZIJAI KAS?

Sovietų Rusija senai vaidija su Rumanija dėl Besarabijos, kurią pastaroji yra aneksavusi. Pirmiausia Besarabija priklausė Rusijai, ir dabar sovietų valdžia reikalauja, kad Rumanija pasitrauktų iš jos.

Bolševikai sako, kad jie nenori prieš Besarabijos gyventojų valią pasiimti tą provinciją; jie siūlo Rumanijai padaryti tenai plebiscitą, t. y. visų gyventojų balsavimą, kad jie galėtų patys nuspręsti, ar Besarabija turi būti visai nepriklausoma, ar ji turi dėtis prie kurios nors kitos valstybės.

Centralinis Rusijos socialdemokratų organas, Berline, "Socialistiškas Viestnik" delio to pastebi sovietų valdžiai: O kaip su Gruzija?

Gruzija juk yra taip pat aneksuota, kaip ir Besarabija. Gruzija yra taip pat laikoma po karine okupacija, kaip ir Besarabija. Kodėl bolševikai reikalauja plebiscito Besarabijai, o neduoda apsispręsti Gruzijai, kurią jie užkariavo?

"Soc. Viestnik" nurodo, be to, kad sovietų valdžia laiko pavergusi taip pat ir Azerbeidžaną, Armeniją, Chyvą ir Bucharą.

Išties, ar nebūtų teisingiau, kad bolševikai pirma duotų apsisprendimo teisę toms tautoms, kurias jie patys yra pavergę, o paskui jau pradėtų "liuosuoti" kitas tautas?

KARALIAUS VIETININKO ŠKOTIJOJE ŽMONA

Nors jos vyras, atstovas James Brown tapo paskirtas vyriausiu Škotijos komisineriu, gyvena paprastai ir mezza jojone prie savo namelio Annhanke, už kurį mokama \$50 nuomos į metus. Tačiau jos vyro naujoji vieta reikalauja, kad ji gyventų puikioje Holyrood rūmose, į kuriuos ji neužlgo turės persikelti.

RENGIASI Į TURGŲ.

Chicago Marijonų kliošto-rius organas praneša, kad "sistvėre Lithuanian Voters' League of Illinois", kurios organizacinį komitetą sudarą pp. Mastauskas ir Česnulis ir kun. Vaičiūnas.

Balsuotojų Sąjungos tikslas yra davinėti "patarimus" piliečiams, už ką balsuoti. Augščiaus paminėti asmenys, matome, tuo ir ketina užsiimti. Jie tikisi turėti geros progos "patarnaut" visuomenei, kadangi šiemet bus prezidento ir kongresmų rinkimai.

Nėra reikalo nė aiškinti, kad jų darbas susidės iš žvejiojimo balsų kuriai nors kapitalistinei partijai (greičiausia demokratų), idant už tai gavus vieną kitą politinį "džiaugą."

O "Draugas" remis tą jų biznį vardan "religijos" ir "doras."

"PAŽANGA" APIE LIETUVOS PROLETARUS.

Lietuvos "Pažangos" šulai, kurie leidžia "Vairą" (dabar jisai perkrikštyta į "Tautos Vairą"), surado, kad Lietuvoje esą visai nedaug darbininkų. Girdi, Darbo ir Socialės Ap-saugos Inspekcija neseniai paskelbusi Lietuvos įmonių ir darbininkų skaičių ir jisai ro-dąs, kad Lietuvoje esą viso tik 39,846 darbininkų. Gi visų Lie-tuvos gyventojų yra daugiau, kaip 2 milijonai.

Jeigu Lietuvoje toks mažas skaičius proletarų, tai kam, girdi, valdžia pataikauja jiems? Pažangiečių organas sako:

"Tačiau vis dėlto nesiliau-nama varyti kumečių poli-tika ir stengiamasi visą val-stybę pertvarkyti 'proletarų' korpulium, — draskomi vi-si stambesnieji ukiai. Namų savininkai ir iš viso nejudamojo turto savininkai, taip pat pramonės ir prekybos istaigų valdytojai daugiausiai gauna pakelti visokių nepa-togumų, varžymų, trukdy-mų dėl žemės pirkimo, namų valdymo, darbininkų sam-dymo, darbų atlikimo. Atro-do, tarytum visi įstatymai leidžiami daugiausia 'in fa-vorem' tų kelių nušimčių 'Lietuvos proletarų', o di-džiosios daugumos gyventojų reikalai stengiamasi nu-tremti užpakalin. Kurgi čia toji taip visur garsinamoji ir giriamoji demokratybė, arba daugumos reikalų ap-saugojimas? Kumečių poli-tika tai bus ne kas kita, kaip tik proletariškas aristokra-tizmas..."

Iš šitų "Tautos Vairo" išva-džiojimų matome, kad pažan-giečiai — Voldemaro, Smeto-nos ir Tumo partija — skaito perdaug radikališka: net dabar-tinės Lietuvos valdžios politi-ką. Pažangiečiai yra atžagarei-viškesni ir už klerikalus.

"Tautos Vairo" rašytojas te-čiaus perdaug skubinais daryti išvadą iš tų skaitlinių, kurias paskelbė Darbo ir Socialės Ap-saugos Inspekcija. Kas gali pa-tikėti, kad Lietuvoje yra ma-žiaus, kaip 40,000 darbininkų? Vien tik Seimo rinkimų rezul-tatai rodo, kad tai yra netie-sa.

Paskutiniuose rinkimuose, pav. buvo išstatyta keletas są-rašų, kurie apeliavo išimtinai arba daugiausia į darbininkus, ir jie surinko apie pus-trėčio šimto tukstančių balsų: Social-demokratų partija — 103,000; darbo federacija — taip pat daugiaus kaip šimtą tukstan-čių; komunistinės "darbo kuopos" — apie trisdešimtis tukstančių, ir t. t. Tarp tų balsuo-tojų, žinoma, galėjo būti ir ne-mažas skaičius mažamežių; bet, iš antros pusės, toli-gražu ne visi darbininkai balsavo už socialdemokratus, federantus ir komunistus. Tukstančiai dar-bininkų balsų buvo, be abejo-nės, paduoti ir už kitus są-rašus — už tautinių mažumų są-rašus, už liaudininkų sąrašus ir už kitokius.

Kad Darbo ir Soc. Aps. In-spekcijos skaitlinės apima tik-tai Lietuvos dalį darbininkų, tai lengva pastebėti, šiek-tiek arčiaus pastudijavus jas. Tose skaitlinėse, pav. nurodoma, kad Kauno mieste yra 121 imo-nė su 5135 darbininkų. Nejaun-či tai yra visi darbininkai to-kiame mieste, kuris turi suvir-šum 90,000 gyventojų! Ir ne-jaugi visam Kaune randasi tik-tai 121 vieta, kurios samdo darbininkus!

Žinoma, kad ne D. ir S. Ap. Inspekcija miestuose visai ne-surašinėjo smulkiojo amato darbininkų, smulkiųjų preky-bos istaigų tarnautojų ir na-mų tarnautojų. O sodžiūje ji visai nesistengė surasti ukini-nių darbininkų skaičių (kadėm-gi ta darbininkų rūšis nėra In-spekcijos žinioje).

Kalbant gi apie visus Lie-tuvos "proletarus", t. y. tuos žmones, kurių pamatinis gyve-nimo šaltinis yra atlyginimas už darbą, reikia imti domėn ir milžinišką daugumą valsty-bės tarnautojų.

Visas tas darbininkų rūšis sudėjęs į daiktą, pasirodys gal, kad Lietuvoje proletarų yra ne mažiaus, kaip savininkų.

Tiesa, kad tų proletarų dau-guma nėra pramonės darbinin-kai, todėl juos sunku suorga-nizuoti. Dėlto yra didelė nesą-monė, kuomet komunistai pasa-koja, kad Lietuvoje jau dabar galima esą įsteigti proletaria-to valdžią. Bet prie demokrati-nės tvarkos (visuotinio balsavi-mo) valdžia vistiek yra pri-versta skaitytis su proletarų reikalavimais, nors tas jai bu-

tų ir dar taip nemalonu! Ir smetoninių atžagareivių pro-testai nieko čia negelbės.

Pašizmo Pavo-jus Lietuvoje

(Seka nuo I pusl.)

Fašistų organizacijos. Dabar pažiūrėkime, kas per organizacijos, kurios po Karci Komendantų sparnu veikia ir plėtojasi. Viena jų tai "Vy-ties" organizacija, susidariusi iš "Lietuvos proletarų", o di-džiosios daugumos gyventojų reikalai stengiamasi nu-tremti užpakalin. Kurgi čia toji taip visur garsinamoji ir giriamoji demokratybė, arba daugumos reikalų ap-saugojimas? Kumečių poli-tika tai bus ne kas kita, kaip tik proletariškas aristokra-tizmas..."

Iš šitų "Tautos Vairo" išva-džiojimų matome, kad pažan-giečiai — Voldemaro, Smeto-nos ir Tumo partija — skaito perdaug radikališka: net dabar-tinės Lietuvos valdžios politi-ką. Pažangiečiai yra atžagarei-viškesni ir už klerikalus.

Kad "Vyties" organizacija neštų pražūtį Lietuvos demo-kralijai, tai aišku iš jos įstatų. Pirmasai jos tikslas — kova su vidujiniais Lietuvos priešais. Kaip jie supranta tuos "vidujinius priešus", mums labai ge-rai žinoma: tai bus ne viena kuri darbininkų idejinė srovė, bet apskritai visas Lietuvos darbininkų judėjimas. Antas "Vyties" tikslas, — naikinimas žydų. Ir tai suprantama, nes žydų buržuazija — pirkliai, pra-monininkai — konkuruoja su lietuviškais buožėmis.

Savo taktikoje jie pripažįsta atskirų asmenų žudymą. Kiekvienas, stodamas organizacijon, pasižada, neatsižvelgdamas į as-meninį pavojų, būti ištikimas ir saugoti organizacijos paslap-tis. Neišpildęs šio reikalavimo pasiduoda kiekvienam organiza-cijos teismo. sprendimui — net ligi gyvybės atėmimo!

"Vytininkai" nerenka jokių valdybų, — kad jų paslaptys neišeitų aikštėn. Žodžių sakant, "Vyties" organizacija iš es-mės yra priešinga demokratijai. Ji, matomai, jungia po savo sparnu visus tuos, kurie savo laiku siulė ir pirmą Lietuvai ka-ralių Urachą, išmokintą lietu-viškai kalbėti "Tėve Musų".

Klerikaliniai fašistai.

Be "Vytininkų", esama dar ir kitos rūšies slaptųjų fašisti-nių organizacijų. Pastarosios tai krik. dem. darbas. Ypač fašizmą skleidžia Darbo Fed-eracija; jos organas "Darbinin-kas" nuolatai apie tai kalba. Bene šitai fašistų rūšiai priklaus-o "Antisemitų Sąjunga". Šituodu fašizmu dabar yra priešingu kitiems, bet jų tikslai ir priemonės daugely vietų sutampa, ir todėl su laiku tasai fašistų frontas gali išsi-lyginti ir Lietuvos demokrati-ja turės prieš save gan pavoj-ingą priešininką.

Dabartinio metu karo stoviu kliudomi Lietuvos darbininkai negali organizuotis, negali kaupti savo jėgų; bet fašis-tams ir jų užsimojimams jokios išimtinės padėties nekliudo. Lietuvos vidaus gyvenimas ty-čia mažinamas, kad jo sutemo-se galėtų išaukti tie juodašim-tiški gaivalai, kurie, bolševikų metodais eidami, sukurs Lie-tuvoje pilietinį karą ir žlugdys tą, ką Lietuvos žmonės yra sunkiu ir kruvinu darbu suku-re.

Kol dar nevlū, Lietuvos dar-bininkija ir organizuotieji vals-tiečiai turės pakelti sunkų už-davinį susiorganizuoti, susi-prasti ir būti sargyboje savo teisių. Tik organizuotos vidaus pajėgos nugalės tas pinkles, ku-rios yra mezgamos dešiniojos buržuazijos sparne.

25-III-24 m.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Vakarai

(Tąsą nuo 3-čio pusl.)

ZEIGLER, ILL.

Kovo 22 d. L. M. P. S. kuopa buvo surengusi vakarą. Vaidino 4 veiksmų dramą "Motinos Sirdis."

SO BOSTON, MASS.

Kovo 30 d. Liet. Laisvės Choras buvo surengęs koncertą. Koncertas pavykęs ir žmonių buvę gana daug.

SO BOSTON, MASS.

Kovo 29 d. Liet. Piliėčių Klubas savo salėje buvo surengęs sekmingą draugišką vakarėlį.

LAWRENCE, MASS.

Kovo 23 d. vietos komunistai statė "Gyvieji Nabašnikai" ir "Lietuvos Atstovybė Washingtonone."

NEWARK, N. J.

Kovo 22 d. vietos komunistai buvo surengę "Laisvės" koncertą. Dalyvavo daugiausia svetimieji.

WATERBURY, CONN.

Kovo 23 d. buvo K. Menkelniūtės ir ko. koncertas. Publikos betgi buvo mažai.

ZEIGLER, ILL.

I tris mėnesius čia pastatyta šešių veiksmų: "Valkata", "Gyvenimo Žaidimas", "Laimės Jieškotojai", "Šliubinė Iškilmė", "Motinos Sirdis" ir "Pavogtas Kudikis."

CLEVELAND, O.

Kovo 2 d. SLA 14 kp pastatė "Lapkus." Taip jau dainavo Mirtos Choras.

WORCESTER, MASS.

Ukėjų Klubas vas. 24 d. buvo surengęs koncertą paminėjimui 20 metų sukaktuvių savo gyvavimo. Klubas rengiasi statyti nuosavą didelę svetainę.

WESTVILLE, ILL.

Kovo 2 d. S. L. R. K. kuopa pastatė scenoj "Ubagų Komediją."

Kovo 4 d. Vyčiai surengė vakarėlį vienuolių kazimieriečių naudai.

WORCESTER, MASS.

Kovo 30 d. buvo T. M. D. 50 kp. koncertas, paminėjimui Dr. Kudirkos mirties ir spaudos atgavimo.

CAMBRIDGE, MASS.

Kovo 15 d. vietos bolševikų kuopos pastatė keturių veiksmų dramą "Madame X."

NEW HAVEN, CONN.

ALDLD 32 kp. kovo 23 d. buvo surengusi koncertą.

PHILADELPHIA, Pa.

Kovo 19 d. šv. Kazimiero parap. choras buvo surengęs koncertą delei kun. Juozo Kaukakio vardadienio.

Nelaimės

žuvo kasyklose. — Sudėgė. — Po 29 mėnesių žuvusių išėmė iš kasyklos.

MOUNT CARMEL, PA.

Richards kasyklose nupuošus anglis liko užmestas N. Miliauskas, 58 m. amžiaus.

PHILADELPHIA, PA.

Kovo 9 d. sudėgė Levanorija Švagsdienė, užsidegus namui, kada ji į krosnį per klaidą, vieton kerosino, įpylė gasolino.

LAWRENCE, MASS.

Kovo 22 d. traukinis užmušė eįsį įdarbą Petrą Žilinską, 35 m., iš Pabalskio parap.

Chicagos Žinios.

Maskvos Dailės Teatras

Vėl atvyko į Chicago "geriausias pasaulio teatras." Reper-tuaras šiais metais žymiai padidinta.

"Jeigu jūs nematėte Maskvos Dailės Teatro, tai jūs nežinote, ką tikras vaidinimas reiškia," — taip maž daug kalbėjo prieš kokius devynerius metus mano vienas pažįstamas, kuris paejo iš Maskvos.

Daug vandens nuo to laiko prabėgo. Karts nuo karto man tie žodžiai prisimindavo, ir aš bandydavau įsivaizduoti sau, kas gali būti nepaprasto maskviečių vaidinime. Tos mintys ateidavo galvon ypač tada, kai tekdamo garsius Amerikos ir Europos artistus vaidinant matyti.

Pereitais metais atvyko Chicago ir paskilbęs Maskvos Dailės Teatras. Ir aš supratau, kodėl tiek daug kalbama ir rašoma apie tą teatrą.

Maskvos Dailės Teatras pirmą kartą skiriasi nuo kitų teatro kompanijų tuo, jog vaidinama ten nepaprastai harmoningai, suderintai. Viskas iki detalių apgalvota, nužiūrėta. Ten ištikrųjų sukuriamą iliuziją, jog artistai ne taip sau "monkintis" scenoje, o gyvena savo rolėmis. Tokio kalbos naturalumo ir pergyvenamų jausmų perdavimo jokiam kitame teatre jūs nematysite. Kitur jūs pastebėsite talentingų ir gilių artistų. Bet visoje trupėje ir tesiras koks vienas ar du tikrai gerų artistų. Veikalą vaidinant susidaro pilniausi disharmonija. Viskas sukasi tik apie vieną ar du artistus.

Ne taip yra su Maskvos Dailės Teatru. Ten ir menkiausiai rolei skiriama tikras artistas. Pertat ir vaidinimas išeina harmoningas.

Tokių stambių artistų, kaip Kačalovas, Moskvina, Stanislavski, Knipper — Čechova, etc. irgi retai kur tegalima užtikti.

Maskvos Dailės Teatras vaidina dabar Great Northern teatre (Jackson tarp State ir Dearborn). Šių metų repertuaras pusėtinai didelis: vaidinama devyni veikalai. Balandžio 14 ir 15 d. eis paskilbusi Ibseno drama "Žmonių priešas." Kiti veikalai, kurie repertuarą sudaro, yra šie: "Ivanov", "Dėdė Vania", "Broliai Karamazovai", "Ant Dugno", "Pazuchino mirtis", "Vyšnių sodas", etc.

Maskvos Dailės Teatras Chicagoje pasiliks dar porą savaičių. Tat nepraleiskite progos jį pamatyti, nes tai ištikrųjų yra geriausias pasaulio teatras.

— Bangputis.

LIETUVIS UŽSIMUŠĖ EIDAMAS MUNSAINO.

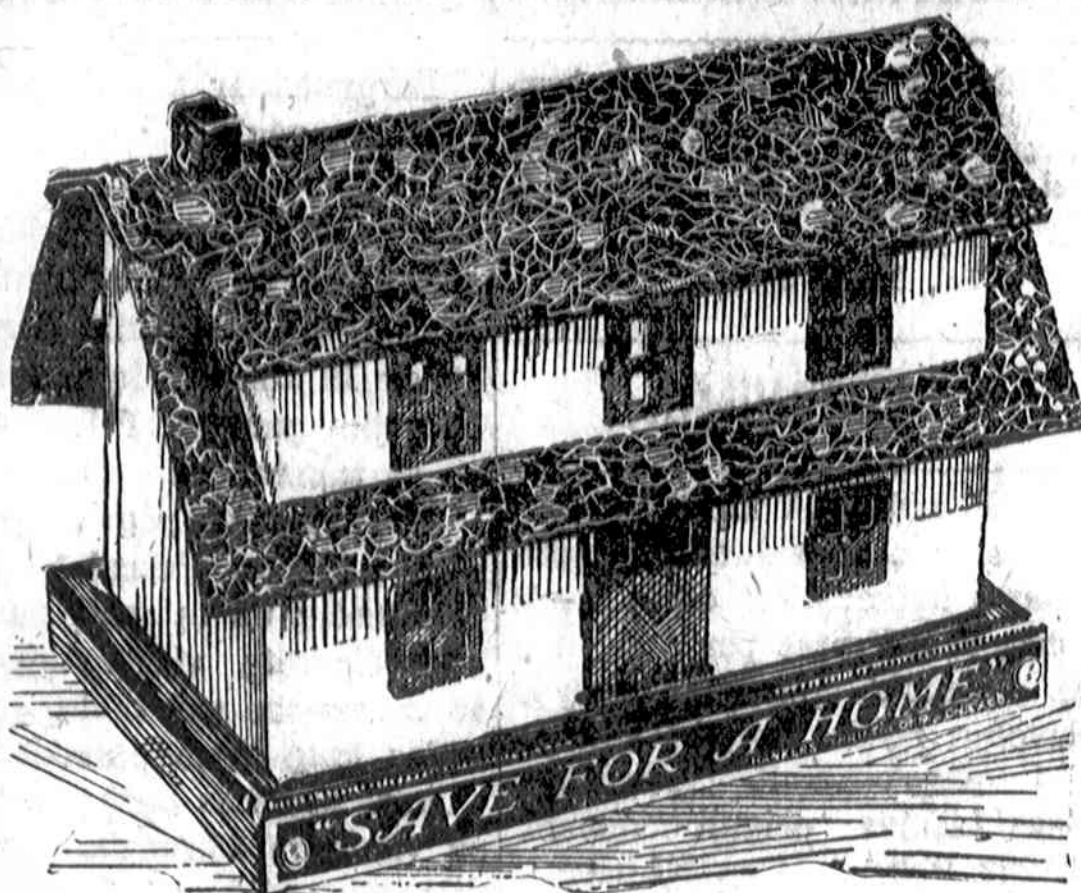
Pasak policijos, Paul Stan-kus, 41 m., 324 E. 116th St., išėjo parnešti daugiau munsaino, kad dar labiau palinksmintus savo svečius. Besiskubindamas lipti laiptais, jis paslydo ir netekęs lygsvaros nukrito žemėn ir ant vietos užsimušė — bekrisdamas nusilaužęs sprandą.

DR. VAITUSH, O. D.

Lietuvis Akių Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kurie esti, priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo akių aptemimo nervuotumo skaudamą akių karštį, atitaiso kreivą akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialie atyda atkreipiamas mokymų mokymas.
Val.: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7689

Kad Nama Igyti — Reikia Pinigus Taupyti

Nežiurint kiek turite suėdiję dolerių, vieną ar šimtus —

Padėkite į Universal State Banką

Čion Tamstos pinigai visados bus saugūs ir jie vis augės.

Tukstančiai lietuvių, draugystės, organizacijos ir biznierių bei Amerikos Valdžia laiko pinigus šiame Banke.

Prisidėk ir Tamsta. Gauk tuoj Banko knygelę.

Chicago Clearing House ir Valdžia Illinois Valstijos kontroliuoja ir remia šį Didžiausį ir Stipriausį Lietuvių Banką.

Čia galite gauti apsaugos skrynutes, bondsus ir mortgečius.

Banko Turtas Apie \$3,000,000.00

Jei norite, kad Tamstos pinigai greitai ir gerai nueitų Lietuvon, siųskite per šį Banką, Doleriais ir Litais.

Universal State Bank

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Miesto Taxus

Galite apmokėti šiame Banke nuo 1 iki 30 balandžio 1924.

\$5,000.00

JAUNAS ŽMOGAU: —

Ar jūs norėtumėt turėti tiek pinigų kuomet jums reikės pirkti biznį ar sau namą?

Jūs galite turėti \$5,000.00 ir dvidešimt metų jei jūs taupsite tikrai po \$2.50 kas savaitę ir įvestuokite juos į mūsų 6% Pirmo Morigičio Aukšinius Bonus ant dalinių išmokėjimų plano. Jūs gausite 6% palukanų už visą įmokėtą sumą.

Vien tikrai palukanos dasieks iki \$2,400.00

NORTH-WESTERN TRUST & SAVINGS BANK

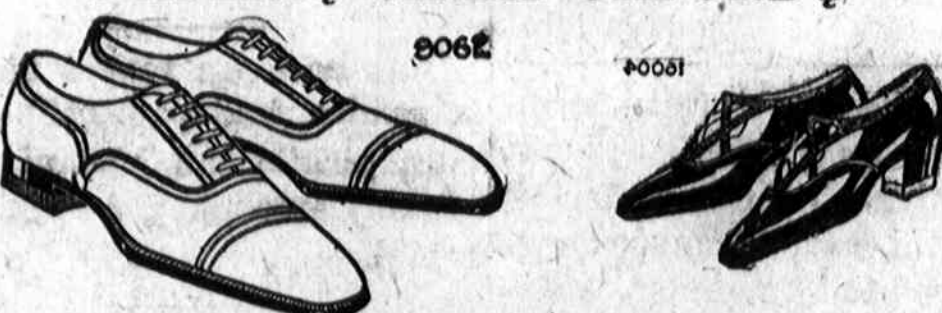
Milwaukee Ave., prie Division St.

J. F. Smulski, Prezidentas.

Resursų virš \$21,000,000.00

Velykos Jau Artinasi

Jūsų mintys natūraliai yra sukoncentruotos link SLIPERIŲ ARBA OXFORDŲ

Mes turime tos rūšies didelį pasirinkimą ir PATERNAI yra gražiausi kokius jūs galėjote matyti mūsų 20 metų čėverykiu biznio patyrimu. Mūsų tavoras vistomet gerame dėvėjimo stovyje ir kainos labai prieinamos.

J. P. PIERZYNSKI

1720 W. 47th St.

Velykoms besketai su žuikukais bus duodami vaikams dykai su kiekvienu pirkinio vaikų čėverykų

Mes taipgi turime pilną pasirinkimą moterų ir vyrų šilkinų pančiakų.

Išpardavimas Rakandu

Neatsižvelgiant į nuostolį, turime išparduoti virš \$100.000 vertės tavorų už 40c ant dolerio.

Nes mūsų krautuvės namas 1922-32 So. Halsted St. yra taisomas ir turime išvalyti iš jo visus rakandus. Taipgi mūsų naujas Brighton Parko namas jau yra baigiamas statyti ant kampo Richmond ir Archer Ave., kuris tuoj bus galima atidaryti pripildžius vien tik šviežių tavorų, kurie yra jau supirkti.

PASTEBEKITE Mūsų AUGIMA

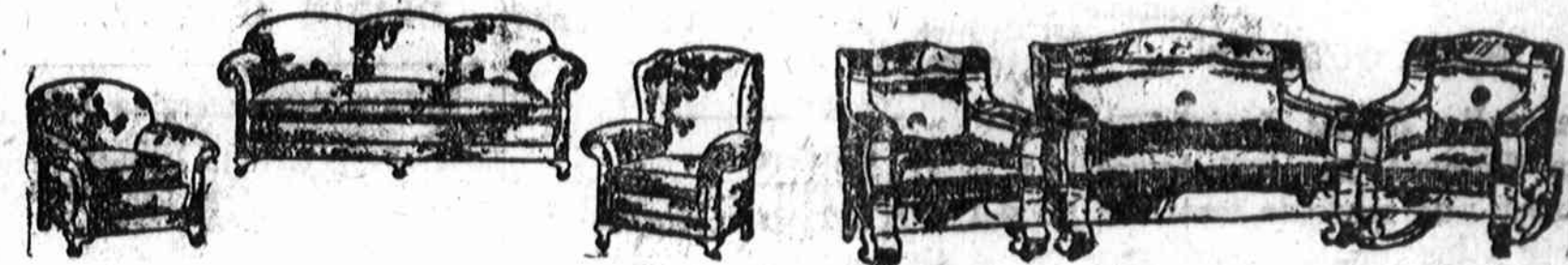
Šis namas po nr. 1922-24-26-28-30-32 So. Halsted St., nuo pirmos gegužės bus mūsų apimtas ir įrengtas vienas gražiausių ir didžiausių rakandų krautuvės šioje apskrityje. Tėmykite Atidarymo Dieną

PASTEBEKITE LIETUVIŲ RAKANDŲ BENDROVĖS AUGIMA

Šis yra mūsų nuosavas namas, baigiamas statyti, ant kampo Richmond St. ir Archer Ave., Brighton Parke, ir tuoj bus atidaryta šauniausia rakandų krautuvė visoje vakarų pietinėje miesto dalyje. Tėmykite Atidarymo Dieną

Delto visas tavoras senose krautuvėse bus išparduotas už negirdėtai žemą kainą. Krautuvės atdaros kas vakaras.

LABAI DIDELIS BARGENAS

3-jų šmūtų dailiausias šėklyčios setas, apdengtas su augštos rūšies velouru, skirtingose spalvose, visas subudavotas iš springsų, ir pirmos klesos darbas. Yra vertas ir visur parsiduoda už \$200.00. Del skubaus išpardavimo numažinom kainą. **\$89.50** 3 šmotus už

AR GIRDEJAI KADA NORS ŠITOKĮ BARGENĄ?

3-jų šmūtų šėklyčios setas, subudavotas stambiu rėmu, aržuolo arba raudonmedžio baigimo, apdengtas su geriausios rūšies Imperial ruda ar mėlyna skura. Kurie pasiskubins pirks žemiau **\$39.75** kaip už pusę kainos visur. 3 šmotus už **\$39.75** Pasiskubinkite, tik 18 setų už tą kainą.

VAIKAMS VEŽIMELIAI

Labai smulkiai pinti, vėliausios mados, skirtingose spalvose. Phil-nos mie- **\$14.75** ros

DIDŽIAUSIAS RINKINYS IR ŽEMIAUSIOS KAINOS ANT KAURŲ

27x54 Aksominiai kaurai po **\$1.95**
9x12 Dailiausi Brussel kaurai po **\$24.75**
9x12 Besiuli Aksominiai kaurai po **\$37.50**
9x12 Welton kaurai po **\$79.00**

40% NUMUŠTA ANT VISOKIŲ MATRASŲ

Visokio didžio kombinacijos matrasai su labai tvirtu viršu po **\$6.95**
Visokio didžio baltos vatos matrasai po **\$9.75**

BRESINĖS IR PLIENINĖS LOVOS

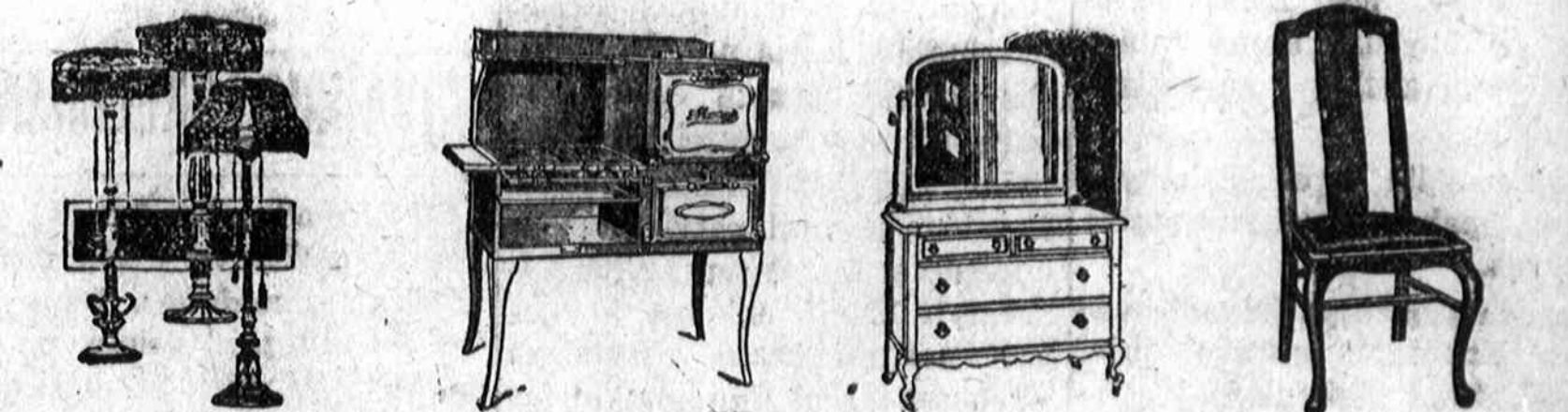
Parsiduoda už pusę vertės. Dailaus padarymo plieninės lovos, su 2 colių stiprais ir 10 tarpstalių **\$7.95**
Bresinės lovos vertos \$30.00, po **\$16.75**
Simons plieninės lovos vertos \$28.00, po **\$14.00**

KUDIKIAMS LOVELES

Dailiai ir tvirtai padarytos, baltai paleruotos. Su springsais ir matra- **\$6.70** su tik

VALGYKLOS STALAI

Riešuto medžio, apvaliniai ar pailgi, dailiai paleruoti. Padidinam iki 6 pėdų, už žemiau kaip išdirbystės kaina po **\$29.50**

DIDŽIAUSIAS BARGENAS ANT VISO-KIŲ LEMPŲ

Tikro šilko su dailiu pastatymu **\$12.70**
Skaitymui stiklinės lem- **\$9.50** po

GESINIAI VIRTŲ VĖS PEČIAI

Čia nupieštas yra Alcazar padarymo, užtikrintas del užganėdijimo, apnikelutas ir turintis baltas duris, pilnas mieroš ovens ir 4 degi- **\$29.75** kais

KAMODOS

Aržuolo medžio **\$13.95**
Riešuto medžio **\$29.75**
Ir daugybė kitokių ma- **\$4.75** du ir baigimt. Turime išparduoti labai pigiai.

VIRTUVĖS IR VALGYKLOS KĖDĖS

Virtuvės kėdės, aržuolo medžio **\$1.70**
Valgyklos kėdės, riešuto medžio, su tikros skuros **\$4.75** sėdynėmis

The Peoples Furniture Company Inc.

1930-32 S. Halsted St. NEAR 19th PLACE

Furniture, Rugs, Stoves, Pianos, Phonographs, Paints, Hardware, and General Household Goods

4177-79 Archer Ave. CORNER RICHMOND ST.

LIETUVIŲ RATELIUOSE

Ir ji jau taisosi sparnus

Fotografija Stankuno

NORA GUGIENĖ

Chicagiečių dainos žvaigždė p. Nora Gugienė jau irgi taisosi išskristi nuo mūsų ir lėkti ten, kur ir kitos paukštės-dainininkės nulėkė, būtent į Kauną, į Kauną... Ak, kas bebūs su chicagiečiais! Sakoma, kad Nora jau ir laivakortę užsisakius ir pasportus su vizomis imasi ir jau greit pradedanti sakyti visiems sudie! O draugai, neįsivaizduokite, kaip mąsto apie išleistuves.

Žemaičio paveikslų paroda

Pereitą penktadienį Transportation Bldg., 608 S. Dearborn St., Room 1243, atsidarė vieno pirmiausių lietuvių dailininkų, A. Žemaičio-Zmuidzinavičiaus paveikslų paroda.

Parodoje yra išstatyta viso 86 paveikslų—daugiausia Lietuvos ir Amerikos vaizdai—piezažai. Bet nemažai yra simbolių, ypač piešėjas sugabiai moka sujungti Lietuvos gamtą su simbolika. Tokiais simbolikos paveikslais yra „Regėjimas“, „Rytmečio Giesmė“, „Keistas Rytas“ ir daug kitų.

Žmonių paroda lanko gana daug ir keli lietuviai jau nusipirko paveikslų. Kelis paveikslus nupirko ir svetimtaučiai.

Veik kasdien pats dailininkas davė pranešimus apie daile ir aiškino savo paveikslus. Tai labai gerai, nes matę parodą ir girdėję aiškinimus išsėdė dar didesnę abėklą supratimą apie daile.

A. Žemaičio paveikslai yra gražūs, spalvos gerai suderintos ir gyvūs.

Paroda užsidarys šiandien vakare. Kas dar nebuvo joje, verta būtinai atsilankyti.

PASKELBIMAS

Peoples Beauty Shop
4652 So. Ashland Ave.

Atidaroma del biznio

Kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakare. Utarninke, Ketterge ir Subatoj nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakare. Plaukų šukavimas, veido masažavimas, nagų nukarpymas, nukirpimai plaukų, plaukų nudažymas.

Mokslo Draugų paskaitos

val. ryte, Raymond Chapel, 816 W. 31 St., buna Mokslo-Draugų paskaitos, kurias su didele sau nauda lanko daug žmonių.

Pereitą septintadienį paskaitą laikė adv. K. Gugis apie išsiskirimus (divorsus), o šiandien skaitys inž. K. Augustas iš Psichologijos sryties.

Teatras -- Muzika

O. Poželienės koncertas.

Pereitą septintadienį Pilsen Auditorijoje buvo Olgos Poželienės ir kitų rusų operos dainininkų koncertas.

Be Poželienės, kuri dainavo daugiausia čigonų romansus dalyvavo dar baritonas G. Hrzanowski, puikus tenoras Ivan Dnieproff (kuris ateinantį sezoną dalyvaus ir Chicago didžiojoje operoje) ir smuikininkė Ida Diranoff.

"Mirga" scenoje.

Pereitą septintadienį Hull House teatre Dramatiškas Ratislis statė scenoj trijų veiksmų istorinę — iš Vytauto laikų — dramą "Mirga". Vaidinimas buvo geras.

Cinderella.

Bal. 6 d. Jaunų Darbininkų Lyga (komunistų) statė C. Strumilo svet., Roselande, trijų veiksmų operetę "Cinderella".

Vaikų koncertas.

Bal. 6 d. Mėdažio svet. 18 gat. apeliokės "Ateities Žiedo" vaikų dr. jėlė (komunistinė) davė koncertą.

"Lietuvaite".

Bal. 6 d. "Dr-tė" šv. Motinos Dievo Sopulingos, Cicero, padedant Vyčiams ir šv. Agnėškos chorui statė "Lietuvaite".

E. Rakauskienės koncertas.

Bal. 6 d. Roselando par. svetainėje, dalyvaujant ir kitiems mėgėjams buvo p.ios E. Rakauskienės koncertas.

Koncertas našlaičių naudai.

Bal. 4 d. North Sidės Draugijų Sąryšis surengė koncertą Lietuvos našlaičių naudai. Dalyvavo p. n. Nora Gugienė, p. J. Čepaitis, Birutės ir Pirmyn chorai, K. Požela ir p. lė Rugiūtė su savo mokiniais.

Be pelno, dar aukomis surinkta apie \$117.

L. Harringtonas pabėgo

Žinomas spešelininkas Leslie Harrington, kuris nunešė milijonus dolerių lietuvių pinigų, ir kuris už tą yra nuteistas kalėjimui, pabėgo valstijos augščiausiam teismui patvirtinus jo nuteisimą. Dabar jau reikia prisistatyti kalėjimui, bet jo niekur nesurandamas. Teisėjas Rush sako, kad jis panaikinsias už Harringtoną užstatytą \$25,000 kauciją.

Kalbama taip jau, kad ir vienas vyriausių Harringtono agentų, lietuvis A. Lebeckis, taip jau pabėgęs.

Antras lietuvis, kuris taip jau liko kartu su Harringtonu nuteistas, jau šęs kalėjime.

Phone Boulevard 2084

International Quilt Mfg. Co.

Išdirbėjai visokios rūšies Vatinų užklodžių ir patalų Mes taipgi turime lovas ir matracus.
4509 So. Ashland Ave., Chicago.

Kas rengiama

Šiandien, bal. 13 d.

A. Žemaičio paveikslų paroda. — A. Žemaičio-Zmuidzinavičiaus paveikslų paroda, kuri yra laikoma Transportation Bldg., 608 S. Dearborn St., Room 1234, jau nuo bal. 4 d., šiandien užsidaro. Paroda šiandien atdaro nuo 3 v. p. p. iki 10 val. vak.

Mokslo Draugų paskaita. — 10:30 val. ryte Raymond Chapel, 816 W. 31-st St. Paskaitą laikys inž. K. August temoj: "Psichologija".

Operetė "Birutė". — Meldžio svetainėje, 7 val. vak. Vaikų Draugijėlė "Bijunelis", kuriuo vadovauja P. Sarpalius, stato gražią operetę "Birutė". Paskui bus koncertas ir šokiai.

"Du broliu". — School Hall, 48 ir Honore gt., 7:30 v. v. Teatr. Klubas "Lietuva" vaidins 4 veiksmų dramą "Du broliu".

Koncertas. — Liet. Darb. Stygų Orkestras duoda koncertą Cicero Liuosybės svet., 7 v. v.

THE HAEDTLER GOAT MILK

— Pieno Farma —

Rašykite del literatūros
9535 So. Western Ave.
Phone Beverly 2612

REIKIA DARBININKŲ

REIKALINGA mergina arba moteris prie namų darbo. Turi mokėti valgi virti ir skalbti. Atsiųskite ypatingai arba per telefoną.
BEVERLY 0611
10540 Longwood Drive

REIKIA darbininkų — Civil Service Examination, balandžio 10, 8 val. ryto, prie South Park Stables. 57 and Cottage Grove, mokama 50c ir 55c į valandą.

REIKIA merginų ir moterų prie siuvimo ir lopymo burlaps ir votinių maišų. Atsiųskite 1 lubų.
329 W. 24 Place

REIKIA tuojau vieno sheat man pagalbininko, 2 automobilių išardytojų ir 2 motorų išardytojų. Atsiųskite
Aetna Auto Parts Co.
2101 So. State St.

PUIKI progą, salesmen ir sales managerių del užėjimo kontraktų su pirkėjais, gali padaryti \$500 iki \$1000 į mėnesį. Turi įnešti \$1000 iki \$2000 tavarais. Klauskit Mr. Squires, Room 815
123 W. Madison St.

REIKIA patyrusio bučerio. Geros valandos ir užtikrintas darbas.
UNDERWOOD MARKET
2324 So. Halsted St.

JIEŠKO PARTNERIŲ

JIEŠKAU partnerio prie bučernės biznio, su visais įrengimais ir trokas, arba parduosiu. Biznis cash, svetimtaučių apeliokės. Priestastis parduoti, negaunu darbininkų. Nepraieškit geros progos, atsiųskite.
65 W. 108 St., Roseland, Ill.

IVAIRŲ SKELBIMAI

ANT rendos duonkepkykla nuo 1-mo gegužio, su dviem pečiais ir visais įrengimais. Daug vietos del miltų, už prieinamą rendą. 1043 W. 13th St. Atsiųskite prie savininko
Telefonu Atlantic 5526

SUTAUPYKIT \$500 IKI \$1000 Mes pastatysime jums 5 kambarių bungalow ant jūsų loto už \$5,475, mažai įmokėjus iš pradžių. 12 metų patyrimo statyme bungalow.
HORTON HOME BLDG. CO.,
7838 So. Racine Ave.
Phone Vincennes 9535

TAISAU ČEVERYKUS

Čeverykų taisymo dirbtuvė. Užtikrinu darbą už prieinamą kainą.
MYKOLAS PRUSAITIS
2647 W. 38th St.

SIULYMAI KAMBARIŲ

RENDON 6 dideli šviesūs kambariai, moderniški, gary šildomi, geroje biznio apeliokėje. Tinkami del daktaro arba bile profesionalo. Renda \$80.
3129 S. Halsted St.
Tel. Blvd. 9685

PARDAVIMUI

PARSIDUODA minkštų gėrimų įstaiga. Parsiduoda už prieinamą kainą; vieta daili, biznis senas ir išdirbtas per daug metų. Apeliokės apgyventa rusų ir slavokų; rėnda pigi, 4 kambariai pagyvenimui, garadžiūs, visas kiemas priguli vienam.
1283 Roberts Ave. Whiting
Indiana. Tel. Whiting 692-R.

GROJIKLIŲ PLANŲ BARGENAS Už \$700 grojiklis pianas, bėnčius, cabinet ir 100 muzikos reikiat. Atiduosi už \$125. Garantuotas.
Atsiųskite
3324 Marshfield Ave.
1 floor

PARSIDUODA grosernė ir bučernė, cash biznis. Galima pirkti su namu. Vieta apgyventa visokių tautų.
Atsiųskite
10758 Indiana Ave., Roseland.

PARDAVIMUI grosernė ir bučernė, su namu ar be namo.
Atsiųskite
5358 So. Robey St.

PARSIDUODA Restorantas gera išdirbta biznio vieta. Geras padėjimas pigi rėnda. Turiu par duoti, nes turiu kitą biznį.
714 W. Van Buren Str.

RESTAURANO rakandai parsiduoda pigiai, geležinis pečius, Hoffmano vandens šildytojas, gazo stalas ir taip toliau.
563½ W. Madison Str.

PLAYER piano ant pardavimo. Mažai vartotas, beveik naujas. Atsiųskite nedėlio ar panaudėlyj. 4849 Calumet Ave., arti 47tos gatvės ir Grand Boulevard.

PARDAVIMUI grosernė, su namu arba be namo, be agento. Atsiųskite:
3709 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI 88 notų grojiklis pianas, su 100 roliu, labai pigiai, taipgi 7 paprasti pianai, \$75 ir daugiau. Taipgi 1 grojikliai vargonai, su 50 roliu, \$100. Atdara nedėliomis.
RAPP MOVING & STORAGE HOUSE
5130 So. Ashland Ave.

PARDAVIMUI valgykla ant South Sidės, pagal dvių karų linijas, ant 69 St. Biznis išdirbtas per daug metų, geros klesos apeliokės; savininkė našle ir priversta parduoti. Renda pigi, garu apšildoma. Prieinama kaina. Klauskite Shvelnis ir Mankus.
1443 N. Paulina St.
Tel. Armitage 6411

PARDAVIMUI pigiai bučernė ir grosernė su visais parankumais. Yra trokas, pigi rėnda; nepraleiskit geros progos. Priestastj patirsite ant vietos.
Atsiųskite:
10236 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.

NAMAI-ZEMĖ

PARSIDUODA 2 flatų mūrų namas, 5 ir 6 kambariai su cementsuotu besmentu. Elektra, maudynės ir kiti naujausios mados parankumai.
Kreipkitės
2951 — 39th St. (Pershing Rd.)

PARDAVIMUI 4 flatų medinis namas po 4 kamb. flatas. Yra elektra, maudynės ir kiti visi parankumai vėliausios mados. Cementinis pamatas, augsta pastogė, graži apeliokė — Brighton Park, prie lietuvių bažnyčios. Parduosiu pigiai arba mainysiu ant loto ar kitokio biznio. Atsiųskite greitai. Galima matyt kasdien nuo 9 ryto iki 2 po pietų. Vakaras nuo 6 iki 9.
Joe Čeponis.
4111 So. Richmond Str.
Tel. Lafayette 7673.

BUNGALOW. Turiu parduoti savo modernšką, 6 kambarių bungalow Marquette Manor, tlie vana, pastatytas in tub, su grindimis attie, stikliniai porčiai, aržuolo trimingai, karštu vandeniu šildomas, gražioje vietoje, vidutinė kaina.
6017 So. Francisco Ave.

NAMAI-ZEMĖ

Bargenas, Ir kas tai yra tikras bargenas?

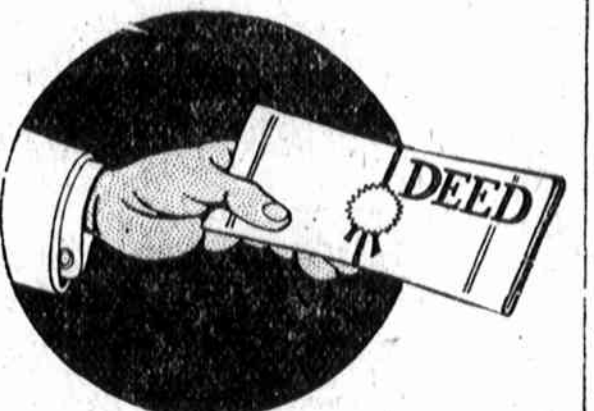
Ar, kad Jonas nusipirko, nuo mūsų lotą ir pastatė ant jo 2 augstų po 6 kambarius namą už 11 ar 12 tukstančių, o paskiau tą namą pardavė Petriui už 13 ar 14 tukstančių.

Jurgis užtikęs pagarsintą bargeną užmoka Petriui 15 ar 16 tukstančių už tą patį namą ir dar priperetą visokių gyvunų. Ir tas namas per rankų rankas išėjęs, kaip čigono kumelė.

Argi nelaikas būtų apsilenksti su visokiais skrepeis. Ir kamgi kitam atiduoti 3 ar 4 tukstančius. Argi jusų kišeniui jau nėra vietos?

Perki naują kautą, perki naują kepurę, kodel pamiršti nusipirkti naujus nantus.

ŠTAI TAMSTAI

ant kurio sučėdysiu nuo 3 iki 4 tukstančių dolerių mūsų planais. Padaryti savo gyvenimą taip gražų yra labai lengva.

Mes priimame labai mažus įmokėjimus ir parodome tamstai, kaip lengva įsigyti savo namą, atidedant po keletą centų kasdien. Neužmirškite, kad tai būtų tamstos didelė klaida, jei praleistumėt šiandien šias didelės progas. Todėl šiandien teiraukitės, kad rytoj nebūtų pėvelu. Atsiųskite tuojau.

ADAM MARKUNAS,
Generalis Manageris
800 First National Bank Bldg.
68 W. Monroe St.,
Tel. Randolph 7400

Del parankumo galite kreiptis prie šių mūsų atstovų ir pilnai jiems galite pasitikėti.

V. M. STULPINAS
3311 So. Halsted St.
Tel. Yards 6062
P. DUBICKAS,
2151 So. Leavitt St.,
Tel. Canal 2391

NORTH SIDĖS BARGENAI

Muro namas 1-5 ir 1-6 kambariai, sklepas ir garadžiūs, vanos, elektra ir kiti parankumai ant Oakley bulvaro. Kaina \$9,500.00.

Muro namas 2 po 6 kambarius, pagal pat Humboldt Parko, 8 metų senumo, pirmas augštas apšildomas, pleisteriuotas basementas, aržuolo baigimas. Kaina \$13,000.00.

Muro namas 5 ir 6 kambariai 9 metų senas, netoli Crawford Ave. ir Armitage Ave. Kaina \$12,000.00.

Muro namas, storas ir 5 po 4 kambarius, garadžiūs, pirmas augštas apšildomas, ant Paulina, ir Julian St., netoli Milwaukee Ave. Kaina \$14,500.00, cash \$4,500.

Kas nori sau rendos už dyką ir rendos kad padengtų iškašėjus, pirkitė sau medinį namą, gražioj apeliokėj, o busite laimingi.

Medžio namas 2x6 ir 5 kambarių katadžius, augštas ir sklepas, vanos ir elektra, rendos neša į mėnesį \$95.00. Kaina \$7,000.00, cash \$3,000.00.

Medžio namas 2x5, augštas ir basementas, elektra, vanos, toletai ir garadžiūs, graži apeliokė, rendos neša \$67.00 į mėnesį. Kaina \$6,250.00. Ir daug panašių bargenų ant North Sidės.

SHVELNIS IR MANKUS
Real Estate
1443 N. Paulina St.
Tel. Armitage 6411

NAMAI-ZEMĖ

MUSŲ BARGENAI.

PIRK ČIA—BRIDGEPORTO BARGENAI.

PELNYSI—VISADOS — LAIMESI.
ŽIUREK!!

Bridgeporto širdis — Halsted gatvės geriausi bargenai.

1. 1 storas su 2 kamb. fl. užpakalyje, ir 2 flatai ant viršaus. Lotas vienas vertas \$5-6,000. Dabar parduodame už visai žemą kainą. Rendos neša į mėnesį \$100.00
Cash reikia tik 3,500.00
Kaina, žiurėk!! pusedykiai 7,700.00

Protinas žmogus pirsks ant pirmo pamatymo, nes sauginės vietos pinigams nėra kaip dėjimas į tą namą.

2. ŠTAI IR KITAS!!
Mūrinis bilingas, storas su 4 kamb. užpakalyje, ant viršaus 2 flatai po 5 kamb., ir 2 fl. po 4 kamb., elektros šviesos, didelis basementas, pačiam Bridgeporto viduryje, ant Halsted gatvės. Dabar parduodame tik už 5,000 cash, o likusius ant lengvų išmokėjimų. Rendos neša į mėnesį (žemos rendos dabar) \$160.
Kaina tik 14,500

3. SOUTH SIDE
2 FLATŲ — MURINIS bilingas po 6 kamb. fl., vanos, elektros šviesos, didelis basementas, patogi transportacija. Rendos neša į mėnesį \$70.00
Cash reikia tik 2,000.00
Kaina vos tik 5,700.00

YPATINGAS BARGENAS!

4. STORAS IR 3 FLATŲ puikus bilingas, concrete fundamentas, didelis basementas, didelis garadžiūs. Visai prie bulvaro ir tik pusanthro bloko nuo Parko. Priversti yra parduoti del ypatingos priežasties, už labai žemą kainą. Rendos į mėnesį neša \$145.00
Cash reikia tik 7,000
Kaina labai žema tik 10,500

RANDOMIS ISMOKAMA TAS NAMAS IN TRUMPĄ LAIKĄ

PIRK—PELNYSI!

SKAITYK!!

BRIGHTON PARK NEPAPRASTAS BARGENAS.

2 flatų bilingas, po 5 kamb. fl., vanos, elek. šviesos, lotas ir pušė, 2-jų karų garadžiūs, didelis cimentsuotas basementas. Rendos neša \$70.00
Cash reikia tik 2,500.00
Parsiduoda už visai mažą kainą, tik 6,500.

GERESNIO PIRKIMO NĖRA VISAM BRIGHTON PARKE UŽ TUOS PINIGUS.

Naujas mūrų namas ant kampo su 6 krautuvėms vėliausios mados pečius apšildoma. Morgičius \$35,000 iš banko. Mainysiu ant 2 flatų arba lotų geroj vietoj.

PATARIMAS.

Mes patariame kiekvienam norinčiam pirkti namą, matyti šituos mūsų bargenus, nes šitie namai yra daug, vertesni negu jų pažymėtos kainos. Kadangi kiekvienas savininkas turi svarbią priežastis delei greito pardavimo, tai todėl ir parduodame taip pigiai.

PIRKĖJAI NAMŲ, čion, laukia jusų ypatingai gera progą, kur jūs labai lengvai galite įsigyti sau bižniavus namus už labai žemą kainą. Turime daug kitų namų visose dalyse miesto.

OFISAS ATDARAS:

Subatoje iki 9:00 v. vakaro. Nedėlioje nuo 9:00 val. ryto iki 3:00 val. po pietų.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35-th St., Chicago, Ill.
Tel. Blvd. 0611—0774

NAMAI-ZEMĖ

PARDAVIMUI NAMAI BRIDGEPORTO Morgan Street
Trijų lubų aukšto mūrų namas, beveik naujas, 3 po 5 kambarius pagyvenimui, su aukštu sklepu, rėnda gera, prekė tik \$10,500. Namai randasi tarp 33 ir 34 Morgan St.

AUBURN AVENUE
Dvių lubų aukščio medinis namas, 3 pagyvenimui ir storas; medinis garadžiūs. Rendos neša per mėnesį \$145; prekė tik \$12,500, imokėti \$5000, likusius paskola savininkas apripus be komišeno. Namai randasi ant 33rd ir Auburn Ave.

HALSTED STREET
Biznio ir beveik naujas mūrinis namas, storas ir du flatai po 6 kambarius, maudynės, elektra ir kiti vėliausios mados įtaisymai. Prekė \$25,000, imokėti \$12,000, likusius savininkas padarys paskola pagal pirkėjo korties. Namai randasi didžiam biznio centre ant 35 ir Halsted Street.

TUSCIAS lotas tarp 34 ir 35th Halsted St. 25 ir 130 pėdų. Parsiduoda už prieinamą kainą.

EMERALD AVENUE
Dvių lubų aukščio mūrų namas, 2 po 6 kambarius pagyvenimui, elektra, maudynės, augštas cemento sklepas ir kiti vėliausios mados įtaisymai. Du lotai. Randasi 33 ir Emerald Ave. Šitas namas turi būti parduotas trumpam laike
DVIJŲ lubų aukšto mūrų namas, 4 po 4 kambarius pagyvenimui, augštas sklepas, elektra, toletai vidui. Namai randasi 3123 S. Emerald Ave. Prekė šito namo \$11,500, imokėti \$4000, likusius kai rėnda.

UNION AVENUE
Trijų lubų aukšto mūrų namas, 3 po 6 kambarius pagyvenimui, maudynės, elektra ir kiti geri įtaisymai. Du lotai, garadžiūs ir sodas. Tokios progos kas dieną negaui gauti. Prekė tik \$12,500. Namai randasi tarp 35 ir 34 Union Ave. Kreipkitės greitai ir musu ofisa.

LOWE AVENUE
Naujas 3 lubų aukšto mūrinis namas, 3 po 5 kambarius pagyvenimui, su aukštu sklepu. Namai randasi tarp 33 ir 34 Lowe Ave. Priestastis pardavimo — savininkas apleidžia miestą.

WALLACE STREET
Dvių lubų aukšto mūrinis namas, 4 po 4 pagyvenimui, elektra ir namas po gera priežiūra. Rendos \$110 per mėnesį; prekė \$11,500. Namai randasi tarp 33 ir 32 Wallace St.

NAMAI BRIGHTON PARK

Maplewood Avenue
Dvių lubų aukšto moderniškas namas, 2 pagyvenimui, 1-5 ir 1-6 kambariai, aukštas cemento sklepas, pirmas flatas garu šildomas, namas vertas \$14,500, bus parduotas už \$13,500. Ta prekė bus tik per savaitę. Namai randasi 40th ir Maplewood

BRIGHTON PLACE
Dvių lubų aukšto mūrų namas, 2 po 5 kambarius pagyvenimui, aukštas cemento sklepas, pirmas flatas garu šildomas. Prekė tik \$14,500. Namai randasi ant 40 Brighton Place

NAMAI SOUTH SIDEJ

Emerald Avenue
Sešių apt. mūrų namas, 6 po 6 kambarius flatai, stymu apšildomi. Randasi South Side Emerald Ave. Rendos \$3600 per metus; prekė tik \$22,000.

MORGAN STREET
5 apt. ir vienas storas, mūrų namas, stymu šildomas, elektra, maudynės ir kiti geri įtaisymai. Rendos per metus \$3600; prekė tik \$23,500, imokėti \$7000. Namai randasi prie 34 Garfield Boulevard ir Morgan Street

SANGAMON STREET
13 pagyvenimų, 5 po 6, 6 po 4, 2 po 6 kambarius pagyvenimui, mūrų namas, stymu šildomas, gražus odnas nuo fronto namo, sun paror, sleeping porčiai, vėliausios mados įtaisymai. Rendos per metus \$13,000; prekė tik \$68,000, imokėti \$20,0

MORALYBE ARBA DORA

Rašo Dzidas Budrys.

Mirtis dogmų yra gimimo dorybės. —Kantas.

Kas yra dora ir kas yra nedora? Iš kur mes gauname nurodymą, supratimą, kad mes privalome dora elgtis?

Tie klausimai turi ne mažos svarbos nusistatant savo pasauliožiūrą. Ir aš neklysiu manydamas, kad kiekvienas su šiuo klausimu bus susidūręs.

Tarpusavėse partijų peštyne, kada žmonės skirstomi į "bedievių" ir "sudevių" šis klausimas pas mus ypatingas reikšmės įgavo. Visur išgarsinėjame žekant apie "krikščioniškąją moralę arba dorą" ir "bedievių nemoralę". Įvairūs gudruoliai, pasisavinę dorybę, tikrina, kad tie, kurie jų takais nevaikščioja, nepučia jų dudelėn, tai yra tie, kurie netiki į žydų padavimus ir biblijos pasakas, esą žmonės "be doros".

Todel verta šis klausimas kiek giliau pagvilinti, išaiškinti, ar tik vien tikėjimu į Dievą paremta dora, ar tie ponai, skelbiami pragaro baisybės, padaro žmones doresniais?

Aš vis dėlto chrįstų kiek pabejoti ir ieškoti dorinių įstatymų kur kitur. Jau vien delto galima pabejoti, kad tos tautos, kuriose išgalėjo bažnyčia, neatsižymi savo dideliu dorumu (ką geriausiai įrodo viduramžiai), o iš antros pusės matome, kad iš vadinamų "bedievių" tarpo yra labai dora žmonių. Tie, kurie miršta po buldžio smūgiu už kitų gerovę ir šviesesnę ateitį, netikėdami į jokias "pomirtines" linksmybes, man daug kilnesni atrodo už tikėjimo kentėtojus, kurių mirtis turi daugiau egoistinio pobūdžio, nes jie po mirties tikisi rasią daug ramesnį laiminęsnį gyvenimą už šią ašarų pakalnę.

Turinti daug savo pasekėjų ir galingo Azijos kraštų religija budizmas, nežiurint neskelbimo jokių pomirtinių atlyginimų, atsižymi gana aukštai pastatyta dora.

Tą mes matome praktikos gyvenime. Jeigu gyvenime tą mes pastebime, tad ar nebus klaidingas ir pats tvirtinimas, kad dora paremta vien tikėjimu į Dievą?

Išigilinkime į tuosius tvirtinimus.

Tikintieji sako, kad mūsų sąžinė, siela, yra mūsų pasielgimų kriterijus (mastas). Daileiskime, kad taip. Bet kiekvienas juk sutiks, kad siela viusoje žmonėse yra tokia pati, o vis delto mes gyvenime pastebime, kad įvairiuose kraštuose ir įvairiuose laikuose žmonės tuos pačius pasielgimus ne vienodai įvertina. Jeigu dora būtų žmogui gimtu jausmu, Dievo įdiegtu, kaip tikina kunigai, tai visos žemės rutulio tautos suprastų ir vykintų ją vienodai. Bet mes matome ką kitą. Kas europiečiui atrodo gera ir dora, tūlaim laukiniui (juk jis irgi tą pačią sielą turi!) bus didžiausia nedorybė. Kad geriau suprastų šį dalyką, aš nurodysiu pavyzdžių iš laukinių žmonių gyvenimo, apie ką aprašo įvairūs keliautojai po pasaulio šalis. Kai kurių laukinių tautelių vaikų dorinė pareiga yra užmušti senstantį tėvą, nes jis pasenęs esą nebeįstengtu patekti rojūn, kurs esąs už tolimų šalių. Jautrios širdies sunus, jeigu jis tos pareigos neįspildytų, — tai yra užmuštu savo tėvą, — jautų susikrėtimą arba, kaip mes vadiname, sąžinės graužimą, už tai, kad jis nepalengvino tėvui patekti dangun.

Kiti laukiniai skaito labai dora pasielgimu pagautą į nelaisvę savo priešą suėsti. Daugeliui laukinių genčių, kaip ir senovės Meksikonams, kanibalizmas — tai religinis įprotis: ieškoma visur progos, kad suėdus sau lygų žmogų.

Be to mes matome ir pačiame gyvenime, kad laikui bėgant, mainantis socialie ir ekonominiai padėčiai, mainosi ir tas pats doros supratimas. Pavyzdžiui, imkime kad ir viduramžius. Viduramžiuose buvo plačiai išbujojus žmonių vergija, ragany ir kitų bedievių deginimas laužuose ir viskas tas ne kiek nebuvo priešinga tų laikų doros supratimui, jie tai laikė kaip paprastą ir normalų dalyką.

Mūsų tėvai iki 1861 m. buvo baudžiauninkai. Jūs ponas laikė darbo gyvuliais. Baudžiauninkų turėjo ir kunigai. Kurgi tu kunigų sąžinė, kada jie žmones savo vergais laikė? Kiekvienas tų laikų kunigas ir ponas manė, kad baudžiava ir vergija ne kiek nes priešinga sąžinei, reiškia, dora.

Dabar baudžiavos nėra, mes skaitome ją šlykščiu, nedoru darbu. O sąžinė juk ta pati! Bet vis delto, nors sąžinė ta pati, bet pasielgimų įvertinimas visai kitoks. Mes matome, kad dora drauge keičiasi su ekonominėmis ir socialinėmis sąlygų keitimosi, ir čia mes galime padaryti vieną svarbią išvadą, butent, kad dora yra socialinė norma, t. y. visuomenės gyvenimo padarinys, kurs keičiasi nuo sąlygų įvairiuose kraštuose ir laikotarpiuose.

Mes giliau panagrinėkime įrodymus, kurie sako, kad dora yra visuomeninio gyvenimo padarinys.

Kadangi mūsų laikų visuomeninis gyvenimas tiek yra sudėtingas, kad mes jokių būdu negalime surasti įvairių visuomenės santykių susikryžavimus, tai mes žiūrėkime į paprastą ir nesudėtingą laukinių žmonių gyvenimą, ten mes aiškiau žiūrėsime įvairius santykius, nes jie yra nepainūs. Nes kiekviena tauta, reikia žinoti, buvo laukinė ir tik laikui bėgant išsivystė paimi šių dienų visuomenės struktūra (tvarka).

Šiandien gal tik retam ateina galvon klausimas, o kaip gyveno žmonės ne prieš dešimtį, bet prieš šimtus tūkstančių metų? Šiandien mokslas duoda atsakymą, kad jų gyvenimas ne tik kad nebuvo panašus į dabartinį, bet suliginant, mūsų supratimu, tai nebuvo žmogaus gyvenimas, bet tikriausio žvėries. Jie laipiojo po medžius ir jų kunas buvo šeriais apaugęs. Tik vienas skirtumas nuo žvėrių: jie jau tada vaikščiojo ant dviejų kojų, ką liudija iškasami kaulai.

Mes neliesime klausimo, kaip iš tų žvėrių galėjo išsivystyti žmogus, nes tai būtų per didelis nukrypimas nuo mano temos. Mums svarbu tik jo visuomeninis gyvenimas.

Pirmą kartą žmogus, tik ką pradėjęs gyventi ant žemės, neturėjo jokių tikybinių jausmų. Jo protas buvo dar tiek mažai išlavintas, kad jis savo protu beveik nesiskyrė nuo žvėrių. Tų tolimųjų laikų žmogui rūpėjo vien tik kasdieninio praritimio suieškojimas ir apgyvenimas savo gyvybės nuo kitų plėšriųjų žvėrių, su kuriais iš pradžių kovoti turėjo tik tokį ginklą, kaip medžio šaka, gyvulio kaulas ar akmuo ir ranką paimtas.

Ir dabartiniais laikais dar yra daug laukinių tautų, kurių gyvenimas labai primityvishkas. Jiems galvoti apie ką nors labai sunku. Trumpiausias psichologinis įvargina, nes jis nepratęs galvoti. Ir ne tik kad jie mažai galvoja, bet galvoja netaisyklingai, daro daug klaidų. Mes paimsimė vieną kintą pavyzdį iš dabartinių laukinių žmonių gyvenimo, kokių keliauninkai tūkstančiais aprašo. Apie Afrikos juododžius keliauninkai taip pasakoja:

—Mums reikėjo pas laukinius keletą avių pirkti. Mes sutarėme mokėti už kiekvieną avį po du tabako pakelį. Aš paėmiau šešias, avis ir duodu laukiniui dvyliką pakelių. Bet aš nustebeu, kad jis jų neėmė. Aš klausiu: "Kodel jų neimi?" Jis atsako: "Aš nežinau, gal tu mane apgausi." — "Suskaityk" — sakau jam.

Laikinis pradėjo ant pirštų skaičiuoti. Kiek jis nevargo, bet suskaičiuoti negalėjo. Skaitymas pasirodė persunkus proto darbą. Taip jis ir nesuskaitė. Mums reikėjo kiekvienai paimtai aviai paršti po du tabako pakelį ir juos rodyti laukiniui. Tikrai po šito jis ėmė tabaką, o mes avis. Tik taip mes apsimainėme."

Štai antras pavyzdys. Vienas anglas parodė Australijos laukiniams gražiai nuteptą didelį paveikslą, kur buvo nupieštos pačios giminės laukiniai žmonės. (Paklausus laukinių, kas tai yra, jie atsakinėjo įvairiai. "Čia yra laivas" — atsakė vienas. — "Ne, čia kenguru" — atsakė kitas. — "Čia paukštis" — atsakė trečias. — "Ne, čia medis" — atsakė ketvirtas laukinis. Dešimt laukinių žiūrėjo į paveikslą ir nė vienas negalėjo teisingai pastebėti, kas jame nupiešta. Aišku, kad tokio laukinio žmogaus protas mažai tenusivokia tame, ką mato*).

Toks silpnas yra galvojimas nekuriu dabartinių laukinių. O prieš tūkstančius metų visi žmonės buvo laukiniai.

Anais senaisiais laikais žmonės vaikštinėjo po laukus ir

*) Pavyzdžiai paimti iš N. Rubakino knygos: "Iš tamsios praeities į šviesią ateitį."

miškus buriais, gaujomis, bet nė po vieną, nors tie buriai būdavo neskaityti. Ir išties, žmogus negali apseiti be kitų draugystės, vienu metu priešinga žmogaus prigimčiai. O kas svarbiausia, kad visuomeninis gyvenimas padarė žmogus protingesniais ir galingesniais, jis padarė juos ir turtingesniais, nes visas turas žemėje atsirado žmonėms susispietus į bendriją, t. y. dėka bendromis žmonių pajėgoms.

Bendrais bruožiais apkalbėję žmogaus gyvenimą prieš daugelį tūkstančių metų, mes eisime prie savo tiesioginio klausimo, kame glūdi dorinių įstatymų priežastys?

Doros atsiradimo šaknis mes taip pat privalome ieškoti pradiname laukinio žmogaus gyvenime.

Kaip mes matome, žmogus negali gyventi be bendraties, jis yra visuomeninis gyvūnas. Bet gyvenant draugijoj turi savime nusistatyti tarpusavio žmonių santykiai ir pareigos. Nusistato tam tikri rėmai, kuriuos peržengęs draugijos narys jau skaitosi praskaltėliu. Pirmutinės doros taisyklės pagimdė šeimyninis gyvenimas, kuris (šeimynos gyvenimas) istorijos bėgy išsiplėtė į tautas ir valstybes.

Iš apkalbėtų dalykų mes galime išvesti vieną mums svarbią išvadą, butent, kad tą dorybę jausmą arba sąžinę, kurs dabar pastebimas pas kiekvieną žmogų, auklėjo socialiniai arba draugininiai santykiai, pročiai, kurie keičiasi ir plėtoja si su gadyne, šalimi ir socialine ekonomine padėtimi. Yra tai pasekmė ilgos eilės visokių nuotikių ir pergyvenimų, kurių pamate yra tam tikri gamtos ir draugininiai santykiai. Tuo pačiu ir čia išplaukia išvada, kad dora gali būti besimainanti, pirmyn žengianti, kad ji yra socialinė norma. Mums dabar bus lengva suprasti, kodėl laukinis žmogus laiko sau už pareigą užmušti savo pasenusį tėvą, o europiečiui tas pats darbas nepakeliamas žmogžudybe ir bausis nusidėjimas.

Po šio viso galima pabejoti, kad tikėjimas į visokias viršgamtiškas esybes priverstų žmogų gerą daryti, bet jį, man

regis, geriau privers tai suprastis savųjų pareigų*). O prie to mes geriausiai prieisime laivinimo, apšvietimo ir auklėjimo keliu, sukuriant tokias socialines sąlygas, kad nereiktų žmogui del juodos duonos kasnio drebanč rytojaus laukti. Juk kiekvienas mąstantis žmogus pripažins, kad dabartinė naudojimo tvarka gimdo skaitlingą luomą nusikaltėlių, elgetų, valkatų ir apskritai žmonių, kurie puola visuomenę ir ardo ją. Neant jų nusikaltusių esybių gula prakeikimas, bet reikia surasti piktybės šaknis, atidengti visuomenės nuodėmių ir nusikaltimų priežastys ir jos išnaikinti. Reikia pripažinti, kad gera socialinė organizacija sugebės žmogus nusikaltėlius padaryti naudingais visuomenei.

Visokių piktybių priežastys dažniausiai esti netobulų socialinė organizacijos. Pilni rustybės ir baimės viduramžių laikai mums rodo, kad pomirtinės bausmės nedaro žmogų dorų. Priešingai, aklas įtikėjimas į Senojo Testamento padavimus nukreipė moralę į jausmą, religiškasai fanatizmas yra sukėlęs baisiausias žmonių piovybes. Raganiavimas, religiniai karai ir kitatikių persekiojimas (šventosios inkvizicijos teroras) — viskas rado savo parėmimą ir išteisinimą biblijos tekstuose. Todel veltui didžiojoji "dorybės monopolizuotojai" kunigai, kad jie esą vienintėli "dorybės skleidėjai", nes jų pačių gyvenimas ne kiek nerodo dorybės pavyzdžių.

Mes supratome, kad dora yra visuomeninio gyvenimo padarinys. Bet vis delto mes nedavėme tinkamo atsakymo, koks gi doros kriterijus (mastas)? Tuo kriterijumi, kaip aukščiausias mąstymo, negali būti žmogaus sąžinė. To masto reikia ieškoti kur kitur.

Tą kriterijų mums pati gamta duoda. Pažiūrėję į gamtą mes pamatysime vieną įstatybą: kiekvienas gyvis stengiasi savo gyvybę išlaikyti ir ją dar daugiau plėsti, ugdyti. Kaip gudriai moka augalai platintis, gintis. Augalai vilioja savo gražiomis spalvomis, savo medumi vabzdžius, su kurių pagalda augalai apvaisina. Kaip puikiai augalai platina savo sėklas. Neprašei pro varnalę

*) Be tikėjimo sako negalys žmogus gyventi. Bet gyvenime mes matome visai ką kitą. Antra vertus, tas tikėjimas taip yra visur pritaikomas, kad ir vagis, sėsdamas ant svetimo arklio randa reikalingą prašyti "Dievo pagalbos". — Dz. B.

šą (kipi) nepasiėmęs su savim jo sėklų. Tas pats ir kitų gyvių tarpe. Pritaikymas prie aplinkinių daiktų spalvos yra visiems žinomas. Su kokia meile paukščiai, gyvuliai rūpinasi apie savo vaikus. Visur matosi noras ugdyti, plėsti gyvybę. Kiti gyviai dedasi į kruvas, kad geriau šito tikslo pasiektų. Bitės, skrusdėlės, gyvulių bandos, paukščių pulkai tai yra paikūs pavyzdžiai, kaip bendrai dirbant galima geriau gyvybę ugdyti ir daugiau nuveikti.

Bet gyvenant visuomenėje privalo būti ir tam tikros taisyklės, kurios tvarko narių tarpusavio santykius. Šitas taisyklės mes vadiname dora. Visuomenėje, ar tai būtų žmonių ar gyvulių, be doros negalima apseiti. Visuomenės narius jungia bendras tikslas — bendromis pajėgomis ugdyti gyvybę. Visuomenės nariai negali tarpusavioj kariauti, bet privalo dirbti bendrai. Teisingumas, darbštumas, savo pareigų atlikimas, pasiaukavimas ir kitos gerosios žmogaus būdo ypatybės yra visuomenėje būtinos. Be jų sugriūtų visuomenė, o kurti ir galimybė išsilaikyti, plėtotis savo gyvybę. Taigi dora nėra nei kunigų išgalvota, nei Dievo mums duota, bet paties gyvenimo sukurta. Ir mes atsakydami, kas yra dora, o kas yra nedora ir pasakysime: Visa, kas mūsų gyvybę ugdo ir padeda jai plėtotis yra dora, priešingai, kas mūsų gyvybę slopina, varžo — nedora.

Gyvybė yra visai gyvajai gamtai kartu ir žmogui įstatybą. Ir visados, imdami gyvybę už vadovą, mes matysime būtinumą plėtoti savo asmenybę, auklėti savyje tas ypatybes, kurios daro žmogaus gyvenimą pilnesniu ir malonesniu. Mes suprasime, kad privalo mėgti teisybę, teisingumą, tvarką.

Tokių būdų vadindami tą gamtos istoriją prigimtinę moralę, galima ją apspręsti esant mokslu, kurio tikslas yra visais įrankiais laikyti ir ugdyti gyvybę visose jos lytyse. Tik tuo keliu mes galėsime realizuoti pilną visos žmogaus esybės išsiplėtoją.

Doros kriterijų mums duoda pati gamta ir tai dora palaikyti visiškai nereikia skelbti pragaro baisenybių ir pomirtinių linksmybių.

Tokie gyvūnai, kaip sako d. ras, J. šliupas, kurie skelbia, kad tik tikėjimu į viršgamtiškas esybes dora paremta, yra nutos

le nuo gamtos, nemato ar nenori matyti gamtos ir gyvenimo reikinių. Pasiputę ir didžiudamies savo nežinojimu, drįsta kitiems į akis drėbti, kad jie yra netikinti ir tuo pačiu nedori, kad tik jų kromelyje pasiduodanti "tikroji dora."

Gyvename naujoje gadyne, reikia valstybiniam gyvenimui ieškoti naujų pamatų vietoj nusidėvėjusių žydų dėsnių. Tieji dėsniai yra nustatyti žydų darbiems gyvenant laukinių piemenų gyvenimu ir aišku, mūsų laikams netinkami.

Reikia budinti liaudies sielą, auklėti laisvės pamėgimą ir paliausuoti liaudį nuo burtų ir prietarų.

Žmonių visuomenėje seniau buvo laisvų ir vergų, ponų ir baudžiauninkų. Ir šandien visuomenė susideda iš išnaudotojų ir išnaudojamų. Šiandieninis darbininkas yra tas pats ką senovės vergas ir baudžiauninkas. Darbininkų klasė siekama aukštesnės kultūros susiduria su dabartinę visuomenės pančiais. Dabartinė tvarka trukdo darbininkams ugdyti savo gyvybę, todėl darbininkai ir privalo tą tvarką prašalinti. Ateities tvarka, kur nebus svetimo darbo naudojimo, bus socialistinė tvarka. Jos mes ir siekiame. Kelias į tą tvarką yra ugdymas klasinės sąmonės, savo dorinių pajėgų. Kovai reikia susijungti, išdirbti visas tas pajėgas, be kurių negalima žengti pirmyn. Socialistinė tvarka leis visuomenės ugdyti savo gyvybę, todėl jos siekti yra dora ir būtina.

Lietuvoj bažnyčia ir kunigai yra didžiausi laisvės priešininkai. Jie yra tamsumo ir išnaudojimo apaštala, todėl kovoj su jais, tai reiškia, siekti aukštesnės kultūros, siekti laisvės.

Todel kova su tais tamsumo ir išnaudojimo apaštala yra dora ir būtina.

"IŠEIMUS" Miesto GALVĄ

Paskilęs anglų artistas Foot kartą važinėjo po pietinę Angliją. Sustojęs viename provincijos miestuke, jis eina restoraną pietų valgyti.

Po pietų prieina prie jo restorano savininkas ir klausia, ar jis patenkintas esąs valgįu. "Aš pavalgiau taip, kaip niekas Anglijoje nevalgo." — atsakė patenkintas artistas.

"Dovanokite, išėjus miesto galvą (burmistą)." — pataisė savininkas.

"Jokių išėjimų aš nepripažįstu." — nusijuokė Footas.

Bet restorano savininkas reikalavo, kad artistas tą išėjimą padarytų. Įpykęs artistas pasiuntė savininką, kur reikia, ir atsisakė jo reikalavimą išpildyti.

Jį areštavo ir nuvedė į miesto galvą, kuris taip pat teisėjo pareigas ėjo.

"Pone Foot", K aštriai pradėjo teisėjas, — "jūs žinote, kad mūsų mieste nuo senovės yra užsilikęs toks įprotis daryti visa kame išėjimą miesto galvai. Kad ateityje jūs to nepamirštute, aš baudžiu jus vienu šilingu arba penkiomis valandomis kalėjimo. Pasirinkite, kas jums labiau pasidaboją."

Nežiurint jokių protestų, artistui teko vienas šilingas užsimokėti.

"Visame pasaulyje nėra tokio idioto, kaip tasai restorano savininkas", įpykęs sušuko artistas, pasiskubindamas pridurti: "išėjus miesto galvą..."

MUZEJUJE.

—Kam priklauso liežuvis, kuris randasi po stiklu,

—Karoliui Didžiajam, pone,

—O mažasis liežuvis, kuris sėdėjo guli?

—Tam pačiam Karoliui, kad jis dar vaikas buvo.

Didysis "BIRUTES" CHORAS, kuris dabar ruošiasi prie pakartojimo smagiosios šperetės "BAILUS" DAKTARAS

KOREJA IR SACHALINAS

Iš Vl. Krymovo

Vertė K. Sėjikas.

[Vl. Krymovas yra žymus rusų rašytojas ir keliauninkas, kuris kelis kartus yra aplinkui pasaulį apvažiavęs. Jo kėlonės įspūdžiai yra labai įdomiai parašyti. Tat atėityj bus spausdinama ir daugiau jo raštų, kur įvairios šalys aprašoma. —K. S.]

Pietuose į Koreją rusų traukinių ejo iki Čančuno. O iš čia puikus japonų ekspresas. Tokio ekspresinio traukinio niekur nėra pačioje Japonijoje, bet kolonizuojamai šaliai ji parupino. Japonai išmoko tai iš anglių.

Nors japonai spaudia nepaliginamai mažiau amerikonių, bet spaudyklės tame eksprese neįmanomai didelės įtalpos. Ne spaudyklės, o tikros vanos. Tikrasis jų tikslas man taip ir pasiliko nesuprantamas, lyginai kaip ir prastųjų konstrukcija, kur retai vanduo tepasirodo, bet per tai didelių spaudimų oras išeina.

Tiltas Jaloje atmintinas liudnomis miško koncesijomis, kurios išsiskyrė rusų-japonų kare. Tai japonų technikos pažiba.

Toliau seka tikroji Koreja. Japonai siunčia į čia geriausius savo administratorius, daro kaip tik priešingą tam, ką mes buvome pradėję daryti Galicijoje. "Namiē klaidos yra dovanojamos, bet užkariautoje šalyje nepakenciamos" — toks tai čia yra japonų principas.

Ryžiai dar nepersodinti į laukus, tatau daroma gegužio gale arba birželio pradžioje. Kol kas ryžių plantacijos vandeniu apsemtos ir žemė bet kelis kartus po vandeniu ariama. Iki pat žydėjimo ryžiai reikia laistyti ir nuo piktžolių juos apsaugoti.

"Ryžiai reikia laistyti pasukui, priešingai neauga," kalbama Rytuose. Dirba visi — pradedant vaikais ir baigiant seniais. Arklių nesimato, laukuose tik žmonės, iki kelių vandenyje. Tai sunkiausias kultūriniai augmuo.

Mažu Korejos pusiasaliu — taip mes įpratome jį vadinti — važiuojame be sustojimo daugiau paros. Galutinis punktas Fuzanas. Iš čia laivu skersai Cusimos — ne geru ją minėsim — Simonoseki.

Vienintėlis europinis viešbutis Fuzane laikoma geležinkelio, o kitkas toli atsiliek nuo europiečių skonio. Moterys ožkos kojomis su vaiku ant nugaros; visokio šlamšto parduotuvės su skambaliukais, birbinėmis ir kitais garsais — kiekvieno skirtingas garsas; gatvės užimas mums neįprastas, nesuprantamas; rikšos, kurie ne žodžio jokia kalba nesupranta, ir lietsargiai, lietsargiai, lietsargiai. Dideli, mediniai, neparankūs lietsargiai, pilki su juodais jerojgliais, visai ne tokie, kaip "Geišoj" arba "Madam Baterflai." Iš pradžių nedasiprotėjai, kam tiek lietsargių reikalinga. Bet kai kelias dienas pagyveni ir kiekvieną dieną lyja, tada pradėsi suprasti. Ir visai jau nebesitėbi iš aukštų medinių padais červerykų, kurie kriukiams paveikūs, nes kitą dieną galinga iš purvo išbristi, o trotuarų nėra.

Apmąstas ima ne delei to, kad japonai iš mūsų Sachaliną atėmė, o delei to, kad tiek laiko išlaikė Sachaliną, mes ten jokių turtų nesuradome. O japonai tuos turtus tuoj pastebėjo. Sachalinas dabar sparčiai kolonizuojama; ten labai išvystyta žuvinimas, ten nemažai ir anglies randasi. Japonų valdžia priglėbsti ukininkams ir žemdirbiams laimėti išvystyti.

Buvusieji mūsų valdininkai dabar japonams tarnauja ir

padeda jiems užgriebti anglis šiaurinėje Sachalino dalyje. Rusija išparduodama urmų ir dalimis. Bet atsargiems ir toli matantiems nereikėtų pirkti — praisis atsiskaityti, ir brangiai...

"Užgriebimo generolams" pravartu būtų pagalvoti, kad juos nepagirs, kai šeiminkas sugrįš.

Šiomis dienomis tapo sutartis su Japonija padaryta kai del teisės žuvavimo prie Sibiro krantų. Tą teisę japonai skaitė vienu rusų-japonų karo stambiausiųjų laimėjimų. Žuvavimu minta milijonai žmonių. Tą teisę japonams yra nemažiau svarbi, kaip Mandžurijai, kaip įtaka Rytų Kinijoje.

Paskui žuvas ir be sutarties. Ne tik todėl, kad šeiminko name nėra, o todėl, kad visai logingai ta teisę japonams priklauso. Pas mus tuktančiai varstų nedarboms žemės, o pas juos kiekvienas sklypelis yra dirbamas ir jau ankšta gyventi. Jeigu nori, kad tau būtų gerai, rupinkis kaimynais.

Mes niekuomet nemokėjome savo turtą įvertinti, o jeigu kada ir pradėdavome įvertinti, tai savotiškai — ne patys dirbome, ne kitieji leido mums dirbti. Vienas žalingiausių žmonių kalboje žodis yra — "draudžiama"...

Seniau Petrapilio spekuliantai, Kuboje sėdėdami, suradavo naujus turtus, akcionirudavo juos ir pardavėdavo; suliedavo ir sindikatus kurdavo, ir tuo būdu milijonai pasakinių greitumu buvo uždirbami. Turtai gulėjo žemėje po senovės, nepalieti, ir žmonėms jų jokios naudos nebuvo.

Pereitais metais Japonijoje gimė 870,000 vaikų. Tas skaitas visų Japonijos miestų ir kaimų gatvėmis ir tarpkaimiais ožginėja. Vaikai čia gatvėse gyvena. Ir japonų namai beveik ta pati gatvė... Tokio vaikų skaičiaus nėra net žydų gyvenamuose Londono ir New Yorko distriktuose. Penkių metų pumpuras velka, ant savo pečių dar už save mažesni triukšai. Japonietės, trijų dešimčių metų susilaukusios, į kuprą susitrankia nuo nuolatinio vaikų nešiojimo. Tankiai vienas vaikas riogso ant motinos nugaros, kitas — bobutės, trečias — vyresniojo broliuko, kuris pats dar visai nesena nuo kieno nors nugaros nusi-rito...

Nors ir nedideli japonų reikalavimai, o betgi tą burį reikia maitinti. Suprantama, kad Mandžurija ir Sachalinas japonams buvo kur kas svarbiau turėti nei mums. Iš mūsų pusės tai buvo gryniausios avantiūra, klėsrus carizmas. Dabar karą su Vokietija laimėjus Japonijai eko visos Pacifiko salos į šiaurę nuo ekvatoriaus. Bet jos neįmanomu spartumu augančiam gyventojų skaičiui ir to greit pasidarys permaža.

Maža dar žmonių tėra, kurie galėtų nutildyti savo šovnistinius palinkimus. Bet ir kultūringiausiose Tautų Lygų šalininkuose kyla abejonių, kuomet atsimenama Japonija ir Kinija. Pradeda "geltonojo pavojaus" smėkla reikštis... Ir ateityje vėl jiems karai važiuojasi. Suprantama, tai tik klaida, vaikų baubas. Nėra tokio klausimo, kurį nebutų galima protu išspręsti, protu be kumščio pagalbos. Be karo.

Kai kuriems dar iš Afrikos "juodas pavojus" važiuojasi. Nenuostabu tad, jei tuo obalsiu vaduojasi nekultūringi žmonės, kuomet ne visi kultūringieji amerikoniai dar atsisako nuo "Amerika amerikonomams." Su visais tais klaidin-

gaus obalsiais tik vienaip kovoti tegalima — minties pagalba. Reikia mokyti žmones mąstyti. Kuomet žmonės tatau išmoks, tasyk visi juodieji ir geltonieji baubai ant amžių pranyks...

I Sachaliną dabar nemažai laivų plaukia. Komunikacijos išlaidas valdžia padengia, bet greit tos subsidijos bus nebereikalingos. Buvusios Vladimirovkos — dabar Tojocharu — gyventojų skaičius siekia 6,500, ir nuolat vis auga. Sukurta 160 sodybų. Tiesiam keliai. Iš baidėsenybių, šalies rusų katargos, greit išsirutulos kultūrinis kraštas, nežinint į sunkias klimato sąlygas. Kada kalbama apie kultūrą Japonijoje, suprantama, nereikia pamiršti, kad kultura vietinė, japoniška, su "8,000,000" šintojų ir budistų, su dieviškąja dinastija, pirmakunai kurios su dievais susilieja. Dabarinė dinastija išveda savo istoriją iš 660 metų prieš Kristaus gimimą, o mitai jos praeiti neša į dar gilesnę senovę...

Bet koki ta kultura nebutų, ji visgi žmogų apsaugoja, sutelkia kelių, kuriais važinėti galima; beveik kiekvieną kaimą elektra apšviečia, duoda tuktančius telefonų.

Nėra jokio abejojimo, kad anksti ar vėlai revoliucijos bangą ir Japoniją užlies. Bet ar gerai šiandie jos gyventojams gyventi? Be abejojimo, žmonės dabar nėra tiek patenkinti, kiek jie buvo prieš europiškai-amerikoniškos pramonės ir prekybos atsiradimą. Geležinkelis ir fabrikas sunaikino buvusiąją idiliją. Toliau viskas kils kapitalistiniiais laiptais. Nuosimčiai ant kapitalo vienuolai kaip baltodžių, taip ir geltonodžių smegenis džiovina. Čia ima reikštis toks pat klasinis pasiskirstymas, koks randasi visame pasaulyje. Pirm negu pasireikš geltonasai Japonijos ir Kinijos pavojus, reikės savi pavojai išlyginti. Užkariavimas ima į amžinąjį dardėti. Jeigu daugelis to dar nemato, — tuo blogiau jiems.

Kaip Amerika Atrodo

[Feljetonėlis]

Pradėsime nuo klimato. Ir pradėsime nuo to, kad klimatas gan blogas.

Šešius mėnesius metuose lija, ir kadangi Chicago gatvėmis laivai kol kas neplaukioja, tai nuo trotuaro iki trotuaro gyventojams prisieina plaukti.

Toks šešių mėnesių plaukiojimas užgrūdė charakterį ir labai prisideda prie sukurimo gero upo.

Pertai kitu pusmečiu Chicago gyventojai maudosi saulės spinduliuose (sakoma, kad saulės vanos esančios nepaprastai naudingos sveikatai). O tie spinduliai yra tiek karšti, kad gatvės asfaltas (žydiškoji smėla) išvirta tešla, kurią įstringa praevio koja.

Neretai tat atsitinka, kad viena piliečio koja yra nu-grimsdusi į asfaltą, o kita kabalduojasi ore.

Toje prasmėje gera tik raišiams, kurie turi ramstyti kriukiais.

O kai del geografinių davylių, tai, kaip žinoma, šiaurinė Amerika kasdieną yra vynuojama trijų okeanų iš visų trijų pusių.

Ne kiekvieną šalį gali pasivėlyti sau tokių dalykų. O vienok visi tie trys okeanai — tik vaikų žaislas palyginus su tuo, kas dedasi iš ketvirtos pusės.

Iš ketvirtos pusės Amerika yra mirkoma Panamos kanalo, iš kurio ji pati vos-ne-vos bešėjo sausa.

Panamos kanalas, arba teisingiau Panama, turi kelias įtakas, kaip tai: McAdoo, Fall, Sinclair, Daugherty, etc.

Visos tos įtakos prasideda iš Sing-Singo ir sudaro painią užatlantiko sistemą, iki kurios supuvusiai Europai toli šaukia.

Gamtiniai Amerikos turtai neišsemiami. Todel čia labai yra išsivysčiusi gaunamoji ir apdirbamoji pramonė. Ypač pastaroji. Taip čia moka žmogų apdirbti, kaip niekur!...

Labai įdomų paveikslą Jung-

tinės Valstijos sudaro etnografinių žvilgsnių.

Tikrais amerikonais, kaip žinoma, yra indijonai, kurių prieš keturis šimtus metų buvo penki milijonai. Dabar, ačiū aukštai technikai, jų skaičius dvesta iki penkių tuktančių...

Tie penki tuktančiai ir iki šiol dar prisilaiko senoviško tvarkymosi, būtent, jie sudaro klanus.

Labiausiai pagarsėjęs yra Ku-Klusk-Klennas, kurį sudaro ne indijonai, o baltodžiai, bet užtai laukiniai.

Kad užbaigus su nebaltodžių rasėmis, tenka dar negrus paminti, kurie Amerikoje yra, taip sakant, išimtinioje padėtyje.

Bet negrai irgi nekvalitai. Jie veisiasi ir dauginasi, kaip kinai, ir jei ne kokybe, tai kiekybe ryžasi savo atsiekti.

Kaip ten nebutų, o kaipo politinės kovos sistema tatau vėsitarnauja domės.

O kai del kitų tautų, tai vis atėjūnai. Tai, taip sakant, bendras pažymis.

Del visko — privesime keletą pavyzdžių.

Anglai ir airiai lošia dominuojančią rolę.

Pirmieji, noriai eina į gubernatorius, o antrieji — į policmonus.

Vokiečiai plačiu mastu užsiima visuomeniniu veikimu: varo agitaciją prieš francuzus.

Žydai kalba žydiškai ir siunčia savo giminės laivokartes. Rumunai, kaip ir visur, virkdina smuikas ir ženijasi.

Italai užimti barzdų skutimu ir žudymais.

Rusai galyvas suką apie tai, kas užims Lenino vietą; plau-na valgykluose indus, ir sparčiai ima pirmus pilietybės popierius.

O kai del lietuvių, tai jų veikimas įvairiai pasireiškia: vieni kovoja parapijose su kunigaigais; kiti garbina Lenino ir koliojasi; treči, kad linksmiau gyventi būtų, dirba mumsdina ir geria, kol akyse raiba pasidaro, etc.

Sekant Don-Aminado pabraizė K. Sėjikas.

Važiuokime Lietuvon į Svečius! Sugrįžimas Užtikrintas

NAUJIENU EKSKURSIJA LIETUVON

Laivas LEVIATHAN didžiausias Amerikos valdžios laivas.

Gegužio Mėnesyje

Laivu

LEVIATHAN

Tai Yra Didžiausias United States Linijos Laivas, Vienas iš Didžiausių Sviete

Tiesiai į Klaipėdą

Ši ekskursija bus po tiesiogine Naujienu priežiūra, su gerai patyrusiu Naujienu palydovu. Tas duoda pilną užtikrinimą saugumo, patogumo, priežiūros, aprūpinimo ir malonumo kelionėje. Ir už tai nereikia daugiau mokėti.

Ekskursija pakeliui sustos Londone. Čia apvažiuosime tą didžiausią svieto miestą automobiliais, apžiūrėsime jo gražiausias vietas, ir tuojaus plauksime į Klaipėdą, matydami gražius Vokietijos miestus ir miestelius kada plauksime per Kielio kanalą savo krašto linkui.

Tai bus smagiausia ir linksmiausia kelionė. Puikios vakacijos, puikus pasivažinėjimas.

Kožnas gali važiuoti, pilietis ar nepilietis: sugrįžimas nepiliečiams užtikrintas per 6 mėnesius, o piliečiams visados.

Kurie nesate Amerikos piliečiais, kuogreičiausiai rašykite savo gimimės Lietuvon, kad pasiųstų gimimo metrikus, arba atsilankykite į Naujienu Ofisą, o mes išreikalausime. Be gimimo metrikų negalima gauti užsienio paso.

Mūsų atstovas praleis Lietuvoj 3 mėnesius, kad sutvarkyti ir pagerinti atkeliavimą tų, kuriems yra laivakortės išsiųstos.

Mūsų atstovas palengvins kelionę senų tėvų važiuojančių pas vaikus, moterų su vaikais pas vyrus, nepilnamečių vaikų pas tėvus.

Vaikinai gali važiuoti Lietuvon apsi-vesti ir sugrįžti jau vedę.

Laivas Leviathan su Naujienu ekskursija išplauks iš New Yorko gegužės 24 d. Norint viską gerai kelienei aprūpinti, reikia tuoj pradėti rengties. Neatidėliokit!

Visais šiais reikalais del pilnų žinių kreiptis asmeniškai, arba laišku:

NAUJIENOS EKSKURSIJOS SKYRIUS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

KARAS TEOLOGIJOS SU MEDICINA

Rašo Dr. A. J. Karalius.

Pirmosios teorijos apie ligų priežastis.

Išangos vietoje. Karas teologijos su medicina yra ilgų amžių karas, nuožmus ir daug gyvybių prarijęs karas. Tai yra kova tamsybių su šviesa, prietarų su mokslu. Pamatysime kiek žalos žmonijai šitas karas padarė — galbut daugiau, negu paprasti karai. Aš neturiu mažiausio noro įžeisti kieno nors religinius jausmus. Man norisi parodyti, kad prietariai labai daug žmonių sunaikino, labai daug pakenkė medicinos mokslui. Apie modernųjų laikų religijas bei apie modernąją teologiją aš čia nekalbu.

Medžiagą šiam raštui ėmiau iš White'o "A history of the warfare of science with theology in christendom" antrojo tomo. —Dr. Karalius.

Visur stebuklai.

Pirmieji ir šiaip jau truputį pagyvenę žmonės visur matė stebuklus ir tikėtis stebuklų. Jie jokių dėsnių, jokių gamtos įstatymų nematė ir nežinojo. Tat visai aišku, kad jie ir ligose matė tikėtis stebuklų, kokių nors antgaminių jėgų įsikišimą. Ligos jie priskaitė arba piktųjų dvasių pagiežai arba dievų bausmei.

Kadangi stebukuose specializavosi religijų sargai arba kunigai, tai visur matome kunigus kaip gydytojus. Taip buvo Egipte, kur Osirio ir Izio kunigai stebuklais ligas gydydavo, taip randame Asirijoje, kur Ghiblo kunigai irgi pasižymėjo gydymu; Grekijoje Eskulapo kunigai, Judėjoje Javės užsiiminėdavo ligų gydymu. Visur, žinoma, dvasiškai ligas gydydavo tikėtis stebuklais — bent pradžioje. Kiek vėliau pradėta vartoti įvairios žolės ir saknys.

Velnias kaltas.

Egipte žiliausioji senovės ligonius dažnai palikdavo be priežiūros kaip veinio apšėstus asmenis. Indijos ir chinų religijoje randame tą patį tikėjimą. Paskutinių laikų tyrinėjimai aiškiai įrodė, kad senovės Chaldėjų ir Asirijoj tvirtai tikėta, kad velniai apsedę žmones ir pagamina ligas. Panaši teorija tvirtai laikėsi ir Persijoje. Ir biblijoj, kuri yra sątrauka senovės tikėjimų vieno knygono, gana aiškiai kalbama apie panašius dalykus: Miariamo ir Uzijos raupai, Jobo šunvotės, Jehoramo disintėrija, Jeroboamo nudžiūvusi ranka, pavojinga Azos liga ir daug kitų atsitikimų priskaitoma arba rustybei Dievo arba piktumui šeton. Naujame įstatyme skaitome apie moterį "šeton apsedę", apie išmetimą velnio, gydymą asmens, kurį "velnias nuolatos ugnin mesdavo" ir tt.

Pradžia mokslinės medicinos.

Nors, kaip sakėm, ir Graikijoje žydėjo tikėjimas į stebuklus ir ligų gydymas stebuklais, bet tenai atsirado pirmieji bandymai sukurti mokslinę mediciną. Penki šimtai metų prieš Kristų, garsioje gadynėje Eschilo, Fidijsaus, Periklio, Sokrato ir Platono, — žydėjo vienas galingas asmuo Hipokratas, kurį dabar vadiname medicinos tėvu. Jisai atsitraukė nuo išgyvenusių tradicijų ir pradėjo kurti mokslinę mediciną, paremtą žmogaus patirtimi. Jo teorijomis dar ir šandien galime tikėtis pasigerėti.

Hipokrato mokslo paėmė Aleksandrijos mokykla, kuri medicinos mokslą dar toliau pastumė, ypač į toki toki genijai kaip Herofilas ir Erasistratas. Jiedu pradėjo piauštinti mirusius žmones; jiedu ir jų dviejų draugai sukūrė pradžią modernajai anatomijai, be ku-

rios negali būti mokslinės medicinos.

Krikščionybės dvejopa įtaka.

Paskui išsivystė krikščionybė, kuri medicinos progrose atlošė savo didelę rolę. Viena, krikščionybės platintojai išplatino žmoniškumo geresnį supratimą. Pristėgė įvairių ligoninių, kuriuose ligoniai gerai ir rupestingai prižiūrėta. Krikščionybė išplatino labdarę supratimą. Šiuo žvilgsniu į ligoniams pasitarnavo.

Krikščionybė palaikyti įsikišė bažnyčia, kuri savo galybė palaikyti įsteigė teologiją. O toji teologija sukurta iš pirniau viešpatavusių prietarų... Teologijai pasidarė rimtas reikalas aiškinti, kad ligas pagamina arba Dievo rustybė, arba velnio nedorybė. Paskui teologija rupestingai rinko visokių rūšių stebuklingus gydytus ir juos stengėsi teologiškai išaiškinti.

Kristaus mokslas skelbė labarębę, o teologija įvairius stebuklus. Ir tai nereikiška kieno nors blogą valią. Reikia atsiminti, kad pradžioje visi stebuklai atsirado tikėtis žmonių prietarų. Turbut niekas jokių suktųjų daryti nenorėjo. Vėliau tie patys stebuklai padidinta, patobulinta — neretai sužinių mežiagij.

Kaip sukuriama stebuklai?

Apie savo garsiuosius vyrus visos tautos mėgsta visokių nebutų daiktų priprasakoti. Kartais iš paprasto atsitikimo padaroma tikras stebuklas, iš įprastos vežimas priskaldomas. Paimkime šventą Praną Ksaverą, mūsų laikuose pagarsėjusį senovės stebukladarį. Jisai patys parašė savo biografiją laisvais. Štai keli pavyzdžiai. Ksaveras rašo patsai apie tai, kaip jo draugo ambasadoriaus tarnas įkritęs į upę, kaip ambasadorius meldėsi ir paskui tarnas šiaip taip išsigelbėjęs. Čia jokio stebuklo nėra. Vėliau Ksaverui tapus šventuoju, jo biografas jau kitaip tą patį nuotikį aprašo: esą Ksaveras meldėsi ir arklys su tarnu stebuklingu būdu tapo iš vendens išsimtas.

Ksaveras atkeliavo į Lisaboną ir rado savo draugą sergantį. Jo draugas labai apsidžiaugė ir pasveikė. Čia patsai Ksaveras apie stebuklus nekalba. Paskui Ksaveras pakrikštijęs sergantį moterį į jį išgijusi. Žinoma, nežinia ar ji tikrai sirgo. Ir dar keletas kitų panašių atsitikimų jisai atpasakoja. Vienok apie stebuklus jisai nieko nesako.

1622 m. Ksaveras padarė šventuoju. Kardinalas Monte kalbėjo ceremonijose ir priminė dešimtis stebuklų, kuriuos Ksaveras esą padaręs. Kardinalas kalbėjo, kad Ksaveras galėdavo kalbėti visomis kalbomis, prikeldavęs žmones iš numirusių, iš jurių vandens stebuklingu būdu išimdamas druską, kad jo draugai ir sekėjai galėtų atsiegti; užsiuntęs žemės dreblėjimą ant vieno kaimelio, pašaukdavęs iš dangaus ugnį ir netikėlius sudegindavęs; vėžys jam kryžių iš vandens išnešęs. O patsai Ksaveras ir jo pirmieji biograifai tokių dalykų visai nežinojo.

Čia nėra jokios prigavybės. Kiekvienas religijos lyderis pasižymėjo stebuklų darymu — bent taip sako visi mitai ir pasakos. Tamsūs žmonės, matoma, gerai norais tuos stebuklus jiems suteikė; niekas, galima sakyti, apgaudinėti nenorėjo. Visi stengėsi pasitarnauti savo religijai ir garbinamam žmogui, o pasitarnauti kitai taip nemokėjo. Iš paprastų atsitikimų, atpasakojant juos tūkstančius kartų, susidarė gražūs stebuklai. Kiekvienas truputį pridėda, kiekvienas pa-

grazina. O tuose laikuose žmonės neturėjo jokio supratimo apie gamtos įstatymus, nemokėjo išaiškinti kitais budais, apart tikėjime išgyvenusių stebuklais. Dvasiškai norams nenorams turėdavo atsakyti įvairius klausimus — o jie nežinodami viską suvertė ant velnių arba dievų.

Stebuklai turėjo didelių užtarėjų.

O tų stebuklų tiek daug įrekorduota, kad nė ant jaučios odos nesurašysi. Bažnyčios istorijoj jie užima didelę vietą, nors mūsų laikuose jau ir patys dvasiškai apie stebuklus nenori kalbėti.

Šventas Augustinas, savo laiku buvo didelis žmogus, o ir jisai tikėjo į visokius niekus. Jisai pasakoja apie kokių ten smulkinių, kurie mokėdavo iš keleivių naminius gyvūnus padaryti. Jisai kalba, kad gaidžių mėsa negali puti — jisai tai patsai matęs. Ir nestebėtina, kad antrame šimtmeaty atsirado pagarsėjusių stebuklingų daktarų, kurie jau mokėjo ir turto susikrauti. Visam pasauliui stebuklų buvo begalės. Ir reikią pripažinti, kad kartais stebuklingu būdu pasisekdavo išgydyti, ypač įvairius visokių rūšių neurastenikais, t. y. toki žmones, kurie neserga, bet tikėtis mano serga. Juk ir mūsų laikuose atsiranda visokių klutų ir visokių gydytojų "be vaistų, be operacijų ir be peilio": sveiką žmogų jie dažnai pagydo, kaip pagydydavo viduramžiniai stebukladariai.

Šventi daiktai.

Senovėje visuose tikėjimuose buvo daugybė įvairių šventų daiktų, kuriais irgi visokios ligos gydyta. Dar ir mūsų laikuose žmonės dažnai perka visokius šventus daiktus, kad apsaugojus nuo ligų arba kad sergantį pagydytų. Ypač įvairių daug stebuklų pripasakota apie šventus vandenius ir relikvijas. Tai yra liekana senesnių tikėjimų. Kaip egiptiečiai, asiriečiai, chinai ir kiti šventais daiktais ligas gydydavo — taip pat dar ir dar tebedaro krikščionys savais šventais daiktais. Šventi Cirilas, Ambrazas ir Augustinas ir kiti žymūs bažnyčios tėvai aiškiai pritarė relikvijoms gydymui. Šv. Ambrazas pareiškė, kad medicina priešinga tikėjimui, kad tikėjimas gali visus išgydyti. Išvystyta gydymas relikvijomis, nuo kurio dar ir mūsų laikų bažnyčios nelabai nori atsiskirti.

Medicinos progresas sustabdyta.

Aiškus daiktas, kad šitokia padėtis labai penkė medicinai. Garsioji Aleksandrijos mokykla greitai laiku neteko savo mokslingumo. Panaikinta visoni tyrinėjimai, uždrausta lavonų piauštymas ir įvesta gydymas relikvijomis bei maldomis. Hipokrato pastangos sunaikinta. Medicinos mokslas gavo didžiausią smūgį, nuo kurio vos neseniai atsigaavo.

Tikėjimas į velnius mediciną smarkiai nukamavo.

Medicina daugiausia nukamavo tikėjimas, kad ligas pagimdo piktos dvasios. Šita teorija gimė Egipte, Asirijoj ir Persijoj ir perėjo į bibliją. Pirmųjų krikščionių vadai aiškiai sakė, kad ligas pagimdo velniai. Bažnyčios tėvai šitą teoriją dar sustiprino kiek galėdami. Origenas sakė: "velniai pagamina badą, nevaisingumą, oro sugadinimą ir ligas." Šv. Augustinas dar aiškiau: "visos krikščionių ligos pareina nuo tų velnių." Tertulianas skelbė, kad pikta dvasia nuolatos seka kiekvieną žmogų. Nazianzo Gregoras skelbė, kad velniai pagamina visus kūno sopulius.

Šv. Bernardas minykams liepė neimti jokių vaistų, bet apsigus melstis, nes, anot jo, klausimas medicinos patarimų priešinasi dieviškom tiesoms.

Dvasiški medicina. Iš šitų tikėjimų susidarė galinngoji dvasiški medicina, kuri ilgus amžius savo rankose turėjo gydymo monopolį. Dvasiškai, žinoma, tuo būdu daug turtų sutraukė į klostorius ir kitas šventas vietas. Kiekviena katedra, kiekviena bažnyčia tapo savo rūšies klinika, kurion rinkdavosi ligoniai. Ypač įvairius relikvijas labai pabrangino. 1056 m. randame istorijoj aprašymą apie tai, kaip francų valdonas ir archieviskuspas negalėjo pasidalinti relikvijomis — iš tų relikvijų buvo daroma dideli pinigai. Vokietijos imperatorius vienu laiku reikalavo švento Gregoro rankos už leidimą įsteigti prekyvietę — jisai, be abejonės, žinojo, kad iš tos relikvijos galima gerai pafinaudoti. Visuose didesniuose miestuose relikvijų savininkai pralabo nesvietiškai. Štai kodėl visi relikvijų savininkai nenorėjo medicinos, kuri mažino relikvijų kainas.

Fetišizmo pavyzdžiai.

Šitokio fetišizmo pavyzdžių galima rasti šiandien Kolono. Katedroje padarytas tam tikras altorius, kuriame padėta trys makaulės Trijų Karalių. Šitos makaulės savo laiku katedrai davė didelių pelnų. Vienok teisai buta ir konkurencijos. Vargo prispausti dvasiškai pradėjo kasinėti (arba galbut liepė kitiems kasti) kapines ir surado kaulus kito šventojo. Kitoj bažnyčioj randame kaulus šv. Urulės ir jos draugų kankinių už tikėjimą. Niekas nepaisė, kad anatomai vėliau surado tuos kaulus esant vyrų kaulais: kam galvoj, kieno tie kaulai, kad tik stebuklus daro.

Prof. Buckland surado, kad šv. Rozalijos relikvijos Palermo, kurios tiek daug ligų išgydžiusios, yra ožkos kaulai... Tai, žinoma, nesvarbu. Ir delto tos relikvijos savo vertės nenustojo.

1471 m. papa Paulius II pašventino savo rūšies agnosėlius ir atidavė tikintiems kaip geriausius vaistus nuo ligų. Žinoma, tuos agnosėlius tikėtis bažnyčia galėjo dirbti — kitaip jokio pelno nebūtų. 1517 m. papa Leonas X išleido (sakoma, už pinigų) kryželį, ant kurio buvo parašas, kad "apsaugoja nuo epilepsijos, apopleksijos ir umios mirties."

Agnosėliai madoje.

Aiškus dalykas, kad bažnyčios autoritetų užgirti šventi daiktai labai prasiplatino visur. Pridirbtai visokių agnosėlių, kryželių, škaplierių ir kitų šventų daiktų — ir visais šiais daiktais gydyta ligos. Dar mūsų laikuose tamsūs žmonės turi įvairių relikvijų — daktarai dažnai mato juos prie ligonio. Dar ir mūsų laikuose kartais bandoma daiktais ligas gydyti, nors dvasiškai jau atvirai taip daryti neliepia.

Medicina mažina dvasiškių pajamas.

Butų kvailas daiktas kaltinti dvasiškius už stabdymą medicinos mokslo progreso. Jų kova del buvio to reikalavo: juk agnosėliai ir relikvijos, kaip matėm, dvasiškams daug pelno duodavo — tai kaipgi imsi ir geruoju atsisžadės pelningo pajamų šaltinio ir atiduos daktarams. Dvasiškai laikė savo rankose gydymą ligų relikvijomis ir maldomis kiek galėjo. Jie tai darė ne delto, kad jiems medicinos mokslas bausis, bet del to, kad iš relikvijų jie gerą biznį darydavo, no.

Dar skaudesnis smugis medicinai.

Krikščionių bažnyčia priešinosi lavonų piauštymui. Buvo sakoma, kad didelis nusidėjimas piauštinti lavoną. Taip pat skelbta ir Egipte, kur balzamuotojai buvo skaitomi burtininkais. Graikijoj ir Ryme randame pasibiauėjimą lavonų piauštymu. Matomai šitos teorijos perėjo į krikščionių bažnyčią. Krikščionys skelbė, kad kune gyvena šventoji dvasia — o šventos dvasios namus negalima daryti. Tertulianas anatomistą Herofilij vadinio mėsininku. Buvo tikėta, kad kunai iš numirusių prisikėlus butų labai nesmagu, jei anatomistas jam būtų ranką ar koją nupiovęs arba žarnas išėmęs. Buvo sakoma, kad galbut supiaustytas kūmas negalėtų kaip feikiant iš numirusių prisikelti.

(Bus daugiau)

Šliburis.

Evoliucija

(Feljetonėlis)

Dizmas ir paseno benorėdamas apsigėsti. Kaune "už tabakos puslapį — gauna mergų puslapį", o čia, Amerikoje, jos neprieinamos. Dar apskrus šiaip taip gauna, o tokis, kaip Dizmas, tai ir turi mirt senberniu.

Bet ir jis susigriebė. Nusipirko automobilį ir prisijaukino Brigytą pasivažinėti.

— žinai ką, Brigyta? — tarė sykį Dizmas. — Apsiveskime mudu.

— Vaje! — nustebo ji. — Ar tai čia — vežime vieta kalbėti apie apsigėdymą?

Tie žodžiai, tarsi, skaudus kujiis palietė Dizmo kaklą.

— Kodel? — jis atsiliepė. — Lyg tai nevistiek.

— Ne — ji atsakė. — Tokioje vietoje apie tokį svarbų dalyką šnekėti — atrodo pasityčiojimas.

— Brigytyte, Brigytyte! Pasakyk gi, kokiame mes vietoje apie tai galėtume sušnekėti?

— Namie — ji atsakė. Dizmo širdis ir džiaugsmo kunkuliais pradėjo verstis.

Namie. Ir čia Brigyta jam tarė: — Neškim ant užsakų.

— Vaje! — sušuko Dizmas. — Reiškia tamsta su tais užsakais, tai velniava.

— Tai kaip? — pastatė akis merga.

— Civiliška! — pasakė Dizmas.

— Ne, — atrėmė ji. — Aš nesutiksiu! Paskui iš manęs visos juoksis.

— Aha! — tarė Dizmas. — Reiškia tamsta — mes tik todėl turime eit pas kuniga, kad nesijuokytų.

— Žinoma — atsakė merga.

— Aha! — atsiduso Dizmas. — Tai, reiškia tamsta, tuojau?

— Galime! — atsakė Brigyta.

Sėdo į automobilį ir dui pas kuniga. Sveikinant mergę šnakst, pabučiavo kunigui ir ranką. Kunigas ir Dizmui neša ranką prie nosies, bet jis paspaudė žemyn ir pakratė.

Susėdo.

— O poterių, jaunikis, ar moki? — į Brigytą žiūrėdamas pasakė kunigas.

— Moki! — atsiliepė Dizmas.

— O kas tave sutvėrė? — klausė kunigas.

— Reiškia tamsta — iš beždžionės išsivystė.

— Šitaip?! — nustebo kunigas. — Veskis jį namo. Kai išmokinsi poterių, galėsite ateit.

Dizmas ant kodės tebesėdėdamas užsidėjo kepurę. Išėdamas su kunigu neatsisveikino.

Automobiliuje.

Merga kaip pradės žiūmpt, kad net jos pečiai kruta.

— Kas tau, Brigytyte? — tarė Dizmas. — Neverk! Didelis čia daiktas.

— Vaje, vaje! — tarė merga. — Tu man tokią gėdą padarei!

— Aš sakiau teisybę! — tarė Dizmas. — Jis norėjo, kad aš sakyčiau, kad mane Dievas sutvėrė. To jis iš manęs nesulauks.

— Ar tai ne Dievas žmogų sutvėrė? — klausė Brigyta.

— Ne! — atsakė Dizmas. — Žmogus išsivystė iš beždžionės.

— Gerai — atsakė jis. — Jau dabar tai sakysiu.

Sėdo į automobilį ir vėl dui pas kuniga.

— Na — tarė kunigas. — Ar jau išmokinai jį poterių?

— Jau — atsakė merga.

Kunigas apsigėsti kedėje ir perleides akimis Dizmą nuo galvos iki kojų, tarė:

— Tai jau žinai, kas tave sutvėrė?

— Taip — atsakė Dizmas.

— O kas?

— Iš beždžionės — vėl atsakė Dizmas.

Brigyta net pajudavo iš piktumo. Ji per duris, Dizmas pasakui. Jis paėmęs už rankos norėjo įvest į automobilį, bet ji brukšt, ištraukė ranką ir nuėjo sau.

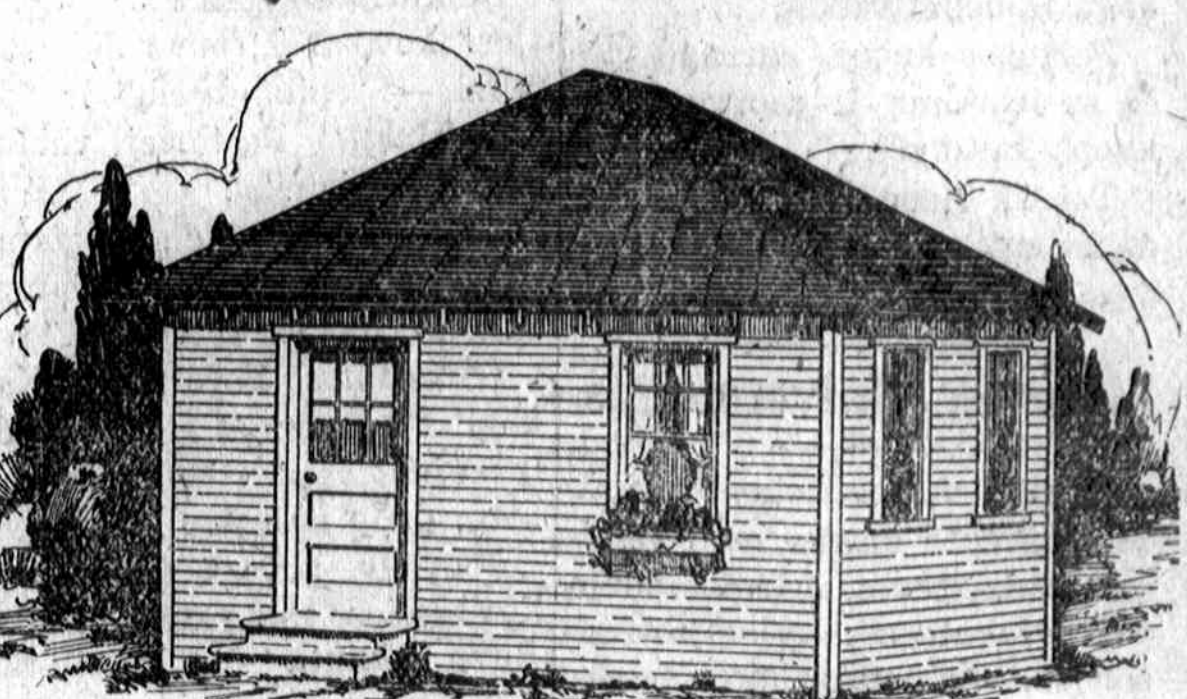
TAI NIEKIS.

I armianą barzdaskutį atėjo žmogus skustis. Armianas pasodino jį į krėslą ir spaudamas į sauja emė muilyti jo veidą.

— Bala žino, į ką tai panašu! Aš neleisiu, kad... — protestavo žmogus.

— Nurimk, nurimk, mano brangusai! Jums ir taip mes išėmimą darome: kitiems tiesiai į veidą spiauname, — ramind barzdaskutis.

\$495.00 Nupirskite Visą Materijolą \$495.00
GERUMAS GARANTUOTAS

Del šito gražaus 3 kambarių medinio bungalow Miera 18 pėdų platumo, 22 pėdos ilgumo 18 kitų mierų del išsitrinkimo 18

Blue print planai, nurodymai ir materijolo surašas dykai su kiekvienu orderiu.

Neužmirškite, mes suteikiame viską išskirant Masonary materijolą. Jus gausite visą lumberį, postus, Millwork, Langus su stiklais, išlaikines ir vidurines duris, Vidurines trimingus, Grindis, Sheet plaster, Shingles del stogo, Vinis, Spynas ir malev del vidaus ir lauko pusės.

Mes dastatome dykai bile kur Chicagoje arba priemiesty.

Jei jus negalite užmokėti visus pinigus ir turėti savo lotą, mes padarysime su jumis specialę sutartį. Atminkite, kad jus nieko negalite nupirkti su rendų kvitelėmis ir jus galite sutaupti pinigų del mokesimo brangių rendų. Pasimatykite su mumis tuojau. Pirkite tiesiai iš dirbtuvės.

DOUGLAS PRODUCTS CO.

Išdirbėjai augstos rūšies lentų ir medžio materijolo
2510-16 Archer Av., netoli Halsted St., Tel. Victory 6545

AR JUS SERGATE?

Neguli sirgdamas lovoje, bet vos tik gali dirbti kasdien. Tai yra Skilvuo, Kraujo. Inkstų ar kitų svarbių organų?

DYKAI
Egzaminavimas be mokesčio daktarui.

Ar taip jus jaučiatės?
Vyrai-Moterys

Ar jus turit silpnumą, galvos skaudėjimą, juodus paakius, nervingumą, užkietėjimą vidurių, reumatizmą, nugaros skaudėjimą, tankų šlapinimosi, puslės skaudėjimą ir kitas chroniškas ligas? Ar jus gydėtes nuo savo senų ligų? Kiekvienas žmogus turi žinoti padėjimą savo sveikatos.

PASITARKITE SU PASEKINGU CHICAGOS SPECIALISTU
Nėra tokios ligos ar nesmagumo, kad mūsų specialistai daktarai nebūtų apsiėmę su ja. Kaip specialistai, mes gydome greičiausiai, saugiausiai ir tikrai. Mes pagydysime jus prasalindami priežastis ligos. Musų kainos yra vidutinės ir visi patarimai dykai.

EUROPINĖS GYDUOLĖS
Blood serum suteikiamos dykai. Vienas serum pagelbsti visuose atsitikimuose. Atleikite ir pasikalbėkite su specialistu. Kraujo ir šlapimo egzaminacija tikrai \$1.00.

ILLINOIS BLOOD SERUM LABORATORIES

Room 1113 Capitol Building

(Pirmiau vadinosi Masonic Temple)

159 N. State St.

Valandos nuo 10 ryto iki 7 vakare. Nedėlioj nuo 10 iki 1 po pietu.

KAS DEDASI LIETUVOJE

Lietuvos darbininkai.

Lietuvoje yra 532 pramonės įstaigos, kuriose dirba 11,190 darbininkų. Dvarų gi yra 2,379, kuriuose dirba 15,651 ūkininkai, 9,801 padieniai darbininkai, 1,464 liuosininkai. Viso dvaruose ir pramonės įstaigose dirba 39,846 darbininkai.

Daugiausia dvarų yra Panevėžio ir Raseinių apskrityse, o pramonės įstaigų — Kaune ir Panevėžyje.

Socialdemokratų veikla.

Lietuvos Socialdemokratų partija vis labiau išpletoja savo veikimą po visą Lietuvą. Kuriasi naujos kuopos, prie esančių kuopų steigiami knygynai, viešieji dalyvaujami savyvaldybių rinkimuose ir pastaruoju laiku, bedarbei didėjant, pradėdama rūpintis bedarbiais.

Kaune, socialdemokratų iniciatyva, susitvėrė bedarbių šelpimo komitetas, kuris registruos bedarbius Kaune ir šelpia juos sulig savo išgalėmis. Parupinimui lėšų bus daromos rinklėvos, rengiami koncertai ir vakarai, ir t.t.

Vas. 25 d. įvyko Kauno socialdemokratų organizacijų konferencija, kurioje svarstyta prisirengimas prie savyvaldybių rinkimo ir bedarbių šelpimas. Organizacijos darbas Kaune plečiasi. Atgaivinta kuopa Aleksote, užmegsti ryšiai su kitomis organizacijomis, o ir skaičius narių visose organizacijose didėja.

Biržuose kuopa nuolatos auga ir tariai apie steigimą kurį suaugusiems.

Skuode buvo surengtas viešas susirinkimas; kalbėjo d. Bielinis.

Tryškiuose, Gudžiunuose, Tirkšliuose ir visur kitur kuopos auga ir uoliai veikia.

Palangos kuopa surengė viešą susirinkimą ir suorganizavo kuopą Butingę.

Tai tik vienos savaitės žinios, neličiant abelno partijos veikimo.

Lietuvos Universitetas.

Kauno universitetas vasario 16 d. šventė antrą savo veikimo sukaktuvę. Universitete yra 6 fakultetai: teologijos-filosofijos, humanitarinio, teisių, matematikos gamtos, medicinos, technikos. Dėstytojų viso labo yra 110, iš jų ordinarijų profesorių 35, ekst. ord. 28. Jau nesniojo mokslo personalo iš viso yra 67 asm. Teologijos filosofijos fakultetas turi 5 ord., 10 ekst. ord. profesorių, 7 doc. ir vyresn. ped. personalo asmenų, viso labo 22 dėstytojų. Humanitarinis fakultetas turi 7 ord. prof., 2 ekst. ord., 12 doc., 17 vyr. ped. personalo, viso labo 21 mok. personalo, gamtos matematikos viso labo — 19 mok. per., iš jų 7 ord. profesoriai; technikos fakultetas turi 17 mok. pers., iš jų 4 ord., 4 ekst. ord. prof. Šiais metais pedagogų personalas universitete padidėjo 28 asmenimis: teol. fil. fak. 6, technikos — 7, gamtos matem. — 7, medicinos — 2, teisių — 2, humanitarinis — 4.

Laikiniai svetimomis kalbomis dėsto: human. fak. 2 prof. rusų ir 3 vokiečių kalbomis, teisių f-te 1 vok. ir 2 rusų kalba, gamtos matem. 2 vokiečių ir 2 rusų kalba, technikos f-te 4 prof. dėsto rusų kalba.

Studentų 1924 metais įregistruota 1189 asm., laisvų klausytojų 184, viso labo 1373, iš jų 819 lietuvių, 342 žydų, 9 lenkai, 12 rusų, 4 vokiečiai ir po 1 — latvių, ukrainų, čekų. Daugiausia esama medicinos fakultete

— 420 klausytojų, iš kurių 132 lietuviai ir 180 žydų, teisių fak. iš 365 klausytojų lietuvių yra 232, žydų 61; gamtos mat. iš 158 kl. lietuvių yra 92, žydų 35, technikos — iš 152 kl. lietuvių 84, žydų 47, humanitariniame — iš 145 kl. lietuvių 99, žydų 19; teol. fil. — iš 138 kl. lietuvių 137, lenkų 1. Baigusių universitetą yra 1 teisių fak. 7 medicinos (dar lieka egzamenai), teol. fak. yra 4 baigiantieji studentai, teisių baigiantieji yra 25 stud., ir ši pavasarį baigia klausyt kursą matemat. fizikos grupė.

Manoma padidinti universitetui rumai, pristatant trečiąjį aukštą, laukiama tik kreditų paskyrimo.

Vakarai.

Žiemai esant, kada jaunimas yra liuosėnis, visoj Lietuvoj — miestuose, miesteliuose ir net kaimuose nuolatos yra rengiami vakarėliai su vaidinimais ir visokiais pamarginimais.

Kiek tų vakarėlių rengiama galima suprasti ir iš to, kad „Šiaulių Naujienose“ viename tik numeryje telpa korespondencijos apie devynius vakarus Šiaulių apskrityje, neskaityt pačių šiaulių.

Pavarkaciunuose kovo 2 d., liaud. mokytoja Br. Navirauškaitė surengė vakarėlį. Buvo vaidinama „Trys Mylimos“.

Vieksniuose kovo 3 d., vidurinioji mokykla surengė vakarėlį su dainomis, monologais, baletu.

Ten pat kovo 2 d., „pavasarininkai“ statė „Genovaitę“ — ir pastatė sėkmingai.

Voveriškiuose kovo 4 d., liaud. mokytoja Vargonaitė surengė vakarėlį. Buvo vaidinama „Kvailas Siuvėjas“, taip pat buvo dainų. Vaidinta blogai, tvarkos nebuvo, rūpintis vien bizniu.

Kaikiuriuose „pradžios mokyklose kovo 2 d., buvo du vakarėliai — „spinduliečių“ ir „pavasarininkų“. Pastarieji vaidino „Aš numiriau“.

Seduvoj kovo 2 d., progimnazijos salėj inteligentų būrelis vaidino „Ponios ir Usarai“.

Grūdžiunuose kovo 2 d., „Kanklių“ Dr-ja rengė koncertą, dalyvaujant gerai išlavintam kariuiam dūdų orkestrui.

Jonyšky kovo 4 d., buvo viduriniojos mokyklos vakaras. Buvo vaidinta „Piršlybos“, taip pat buvo dainų ir gimnastika.

Veik tuo pačiu laiku Šiauliuose lankėsi iš Kauno „Vilkolakis“, kuris davė kelis vakarus. Mokiniai irgi prieš gavėnią buvo surengė kelis vakarėlius.

Vakarėliai duoda progos jaunimui smagiai ir dorai pasilinksmit ir tuo jie neša didelę naudą, nes auklėja grožio pajautimą ir pratina prie blaivų pasilinksminimų, kas yra Lietuvoj labai reikalinga, nes girtavimas Lietuvoj yra labai didelis.

Išlaikė 22 mėn. kalėjime — tada išteisino.

Sedoj vas. 15 d., buvo nagrinėjama šešių Sediškių, kaltinamųjų priešvalstybinio veikimo, byla. Juos visus suimta birželio 20 d., 1921 ir po to per 22 mėnesius laikyta koncentracijos stovykloj ir Kauno kalėjime, o paskui po milicijos priežiūra. Dabar jie visi tapo išteisinti.

Šešis kartus daugiau mokyklų Lietuvoj.

Prieš karą visame dabartiniam Lietuvos plote buvo 300 pradedamųjų mokyklų. Dabargi tame pat plote randasi 1,878 pradedamosios mokyklos.

Derlius Lietuvoj.

Surinktomis žiniomis, pernai, 1923 m., ant kiekvieno hektaro žemės (imant 1 hekt. kiekvienam vaisiui), vidutiniškai užaugo javų: žieminių rugių 20,8 cnt., žieminių kviečių 20,1, pavasariinių kviečių 18, miežių 15,8, avių 20, žirnių 18, vikų 18,4, linų sėmenų 10,3, linų 11,6, bulvių 22,8, rugių šiaudų 48,7, žieminių kviečių šiaudų 44,9, pavasariinių kviečių šiaudų 39,3, avių šiaudų 36,6, miežių šiaudų 39,3, žirnių šiaudų 36,6, vikų šiaudų 31,6, dobilų 63,5, laukų šieno 40,8, pievų šieno 25,3 centnerių.

Saužudystės Kaune.

Pernai Kaune buvo viso 23 saužudystės — nusižudė 16 vyrų ir 7 moterys. Iš jų 6 nusižudė, 14 nusinuodijo, 2 prisigirdė ir 1 puolė po traukinį. Saužudystę papildė 8 del nelaimingų meilės, 11 del netikusių gyvenimo sąlygų, 2 pabėgėliai iš Rusijos ir 1 — priežasties neaiškinta.

Nauja gimnazija.

Širvintuose, Ukmergės apskr., šiemet atidaryta valdiška gimnazija. Tuo tarpu tėra tik I ir II klesos. Šis kraštas yra labai tamsus ir sulenkėjęs.

Gaisrai Lietuvoje.

Apdraudus Draugija „Lietuva“ nuo liepos 1 d., iki gruodžio 31 d., 1923 m., gavo žinių apie 280 gaisrų. Statistikomis, kiekvienam apskrityje buvo 28 gaisrai ir kasdien Lietuvoj degdavo kur-nors namas.

Pašto įstaigos Lietuvoj.

Pašto, telegrafo ir telefono įstaigų 1924 m. Lietuvoj veikia 142, viena centralinė telefonų įstaiga ir 68 agentūros.

Klaipėdos krašte veikia 10 pašto, telegrafo ir telefonų įstaigų ir 54 agentūros.

Kiekvienam Lietuvos gyvenimajei tenka per metus 17 gautų ir 13 išsiųstų laišku.

Ligoninės.

Ligoninių Lietuvoj veikia 35. Iš jų 23 užlaiko savyvaldybės, 3 valdžia, 5 žydų bendruomenės, 3 pašaliniai asmenys ir 1 Lietuvos Raudonasis Kryžius.

Areštavo redaktorių.

Kaune tapo areštuotas „Mūsų Minties“ redaktorius Vincas Daudzvardas už neužsimokėjimą karo komendanto uždėtos 5,000 litų pabaudos.

V. Daudzvardas tapo pasodintas kalėjiman trims mėnesiams.

Kooperacijų prekyba.

Lietuvos Kooperacijos Bendrovių Sąjungos skyriai 1923 m. pardavė prekių:

Vilkaviškio skyrius už 402,192 litų 76 centus; Kedainių skyrius už 405,525 lt. 20c.; Ukmergės — 737,069 lt. 49c.; Rokiškio — 486,988 lt. 62c.; Panevėžio — 510,381 lt. 58c.; Centralinis sandelis — 1,180,672 lt. 89c. Bendrai už 3,722,830 lt. 39c.

Bet toli ne visos kooperacijos ir ne visas prekes pirkto savo sandeliuose.

Naujų mokesčių Kaune projektas.

Kauno miesto biudžetas šioms metams numato 4 mil. lt. išlaidų ir 3,200,000 pajamų. Deficitui padengti miesto valdyba ieško naujų pajamų šaltinių. Jau sugalvota nuo kiekvieno svetimos, atvykstančio Kaunan, imti po 10 litų metams (išskyrus diplomatinį korpusą), iš kitų atvykstančių piliečių ne tarnybos ir ne valstybės reikalais imti metams 5 litus. Visi pilnamečiai Kauno piliečiai, išskyrus Valstybės Prezidentą, karių ir diplom. korpuso bendradarbius, mokės po 3 litus metams.

Lietuva sparčiai budavoja.

Naujų trobėsių 1923 metais pastatyta: 12 šventyklų, 155 pramonės ir 88 viešojo naudojimosi trobėsiai, 1440 gyvenamųjų namų ir 1097 negyvenamieji trobėsiai miestuose ir miesteliuose. Kaimuose apie 13736 gyvenamieji ir apie 4677 negyvenamieji trobėsiai ir 4722 tiltai.

Lietuvos prekybos įstaigos.

Prekybos įstaigų iki vasario 1 d. veikė 457 vartotojų b-vės ir pieninės, 157 lietuvių, 79 žydų ir 13 bankų smulkaus kredito, 12 savitarpio kredito, 8 akc. bankai, 3 bankų namai, 12 bankų kontorų, 92 akc. b-vės, 64 pasitik. b-vės ir 73 užsienių b-vės. Nuo 1919 metų užsidarė: 17 žydų smulk. kredito d-jos, 3 lietuvių, 35 akc. b-vės, 12 bankų kontorų, 4 pasitik. b-vės ir 5 užsienio draugijos.

Mariampolės gimnazija įsigijo gražią vietą.

Mariampolės Realė Gimnazija, vienatinė laisva gimnazija Suvalkijoje, nusipirko gražiausią plotą visoj Mariampolėj, už kurį užmokėjo \$3,000, kurių dalį sudėjo aukomis amerikiečiai. Ant to plotaus bus statomi nauji tos Gimnazijos rūmai.

Kleikalai dėjo pastangų pakenkti tam pirkimui, bet jiems nepasisekė.

Pragyvenimas Lietuvoj brangesnis negu prieš karą.

Centr. Statistikos Biuro žiniomis prieš karą viename žmogui pragyventi reikėję 89 lt. 98c., o 1924 m. sausio mėn. 100 lt. 39c.; šeimai iš dviejų asmenų prieš karą 147 lt. 66c., o dabar 167 lt. 30c.; šeimai iš 5 žmonių prieš karą 226 lt. 68 c., dabar 259 lt. 49 cent.

Nauji gelžkeliai.

Lietuvoje sumanyta statyti du naujų gelžkelių. Amaliai-Telšiai-Kretinga ir Ruda-Sakiai-Jurbarkas-Tauragė. Pirmosios gelžkelio linijos darbai prasidės šįmet. Gelžkelio ilgis virš 100 kilometrų ir apsieis 51 milijonas litų. Medžiaga gelžkeliams bus gauta Angluose, jos reikės abiem gelžkeliams už 50 milijonų litų. Lėšos darbams teks ieškoti krašte.

Gelžkelio Amaliai-Kretinga statybą žymiai kliudys Minijos upės (apie Kartena), kur bus reikalinga statyti dideli tiltai.

Nauji laikraščiai Klaipėdoj.

Nuo kovo 1 d., Klaipėdoje pradėjo eiti šaulių savaitraštis „Klaipėdos Sargas“ (gotiko raidėmis).

Greitu laiku šilutėj pradėsias eiti vokiečių kalba laikraštis, kuris stengsis suartinti vokiečius su lietuviomis.

Leis metalinius pinigus.

Finansų ministerija jau paruošusi projektą vieton smulkių popierinių pinigų išleisti metalinius. Smulkūs centiniai pinigai būtų cupro-aliuminio, nuo 1 iki 10 litų — sidabro ir nuo 25 iki 50 litų — aukso.

Emigrantai.

Emigrantai, kurie keliauja iš Lietuvos Kanadon, Afrikon, Amerikon sudaro 50 nuoš. visų Lietuvos keliauninkų; kiti 50 nuoš. — tai keleiviai, kurie važiuoja prekybos ir sveikatos pataisymo reikalais. Per vasario mėn. jiems išduota 989 naujų pasų; prailginta 411 ir vizų išduota 254; viso labo gauta už tai 90,561 litas.

Lietuvos produktų eksportas padidėjo.

Kiaušinių iš Lietuvos išvežta 1922 m. 100,800,000 št., o 1923 m. išvežta 86 mfl.; reiškia sumažėjo apie 15 mil.; gi gyvulių 1922 m. išvežta 2000 št., o 1923 m. jau 39100 št. Labai padidėjo javų išvežimas: 1922 m. 14.600 tonų, o 1923 m. 30.800 tonų; linų sėmenų 1922 m. 8.600 tonų, o 1923 m. 18.900 tonų; taip pat linų pluošto 1922 m. išvežta 4.600 tonų, o 1923 m. 7.700 tonų.

Dideli pavasariniai potvniai Lietuvoj.

Telegrafiniiais pranešimais, Lietuvoj yra didelių pavasariinių potvynių.

Mariampolės miestas dalinai užlietas ir labai nukentėjo nuo šešupės išsiliejimo.

Kaunas irgi yra pavojų nuo Nemuno išsiliejimo.

Peštynės Kauno bažnyčiose.

Jau nuo tulo laiko Kauno, svarbiausia Karmalitų ir Trejybės bažnyčiose eina tarp lenkų ir lietuvių smarkios peštynės apie pamaldų tvarką. Vieni kiti pamaldas ardo ir neleidžia kunigams pamokslų sakyti. Buvo kruvinių sushėmimų netik šventoriuose, bet ir pačiose bažnyčiose. Peštynės bažnyčiose vis dar nesiliauja.

Policistas žmogžudys.

Kupiškio nuovados policijos viršininkas Jud. Radavičius daromas neva krata nušovė rusų ukinką. „Nuovadas“ dabar sėdi Panevėžio kalėjime.

Nuteisė už kyšių ėmimą.

Kauno apygardos teismas Panevėžy nuteisė už kyšių ėmimą buvusį Panevėžio stoties viršininką Justiną Jankuną 2 metams katargos, ir jo pagalbininkus Vincą Ostrauską 2 metams 6 mėn. katargos ir Vincą Kurliauską pusantų metų katargos, susiaurinant teises. Jie ėmė kyšius už išduodamus vagonus.

IVAIRIOS ŽINIOS

Kauno miesto ir Apskritis Karo Komendanto nutarimu už vasario mėn. nubausti piliečiai, 3 po 20 litų, 57 — 50 litų, 35 — 75 litų, 4 — 150 litų, 7 — 200 l., 1 — 150 litais, 1 — 300 litų ir 1 — 1000 litų. Iš viso nubausti 145 asm. sumoj 12,215 litų.

— Ukmergėj vakaruose girtas Banickis perdūrė peiliu Benetą. Pastarasis mirė, o Banickis atsidūrė Ukmergės kalėjime.

— Laike Vasario 16 d. iškilmų Kaune lankėsi trys Latvijos seimo atstovai, Kalnin, Traison ir Goltman.

— Ukmergėj lenkų surengtame vakare mesta bomba, kuri sprogdama betgi nieko nesužaidė. Lietuviai išbėgiojo, bet patys lenkai pasiliko ramiai saulėti. Aiškėja, kad tai pačių lenkų provokacija.

— „Klaipėdos žinios“ praneša, kad Pakynpkių kaime ukinko Belgrado karvė atvedusi keturius veršius, kurie sveria 25, 30, 35 ir 40 svarų kiekvienas.

Pranešimas

Pranešu lietuviams, kuriems reikia siuti ar kitioki drapanų, kad nesivėluot su užsakytais, nes dabartės geriausias laikas kol dar gražiausios materijos neįsitrintos. Mūsų darbas ir materijolas per daugelį metų yra visiemis gerai žinomas kaip geriausias. Kainos kuozveliausias. Todel, kuris nori turėti geras drapanas kreipkitės pas mane. Valome ir prosiname visokias drapanas.

P. P. MANKUS

2230 West 22nd St., Chicago, Ill.

Tel. Canal 3144

JUSU TAKSAI

Gali būti užmokėti mūsų bankoje. Kam važinėti į miestą ir sugaišti labai daug jūsų brangaus laiko ir gal but dar stovėti eilėje per ilgą laiką, kuomet jūs galite užsimokėti savo taksus mūsų bankoje. Mūsų didžiausiu noru yra patarnauti mūsų kostumeriams greitai ir mandagiai ir tas padarė šį banką didžiausiu šioje apskrityje, kaip pinigais taip ir skaitliumi depozitoriumi.

Peoples ^{Stock Yards} State Bank

DIDELIS BANKAS

ant kampo

47 St. ir Ashland Ave.

CHICAGO

Gerai žinomas bankas tarpe lietuvių visose Amerikoje savo stiprumu ir geru patarnavimu.

Kaip Hassanui Kelines Nusmuko

Iš V. Doroševičiaus

Vertė K. Sėjikas

Taip, taip. Butent taip ir vadina: — Kaip Hassanui kelinės nusmuko.

Štai kaip tai įvyko: Gyveno kadaise dideliame ir pagarsėjusiame mieste Bagdade turtingas ir žymus pirklys.

Kaip jį vadino? Kai jis žaidė ant savo motinos kelių...

„Kur rojus? Ant motinos kelių!“

Motina vadino jį: — Hassanas — Chaki. Hassanas — Laimingasis.

Hassanas buvo jaunas, gražus, protingas ir turtingas. Nepaprastai turtingas.

Ko jam daugiau betruko? Hassanas nusitarė: — Apsivesti.

Nutarta — padaryta. Išpiršo jam gražiausią viso miesto merginą.

Ji buvo... ji buvo... ne, žodžiais to negalima atpasakoti...

Kaip ji buvo graži, tati gal tik muzika perduoti.

Žodžiu sakant, ji buvo tiek jau graži, kaip ir Jusų numylėtinė, mano pone!

Ir kaip Jus! Ir kaip Jus, mano gerasai pone!

(Tuo būdu, aš tikiu, mes patenkisime visų skonių.)

Puotą Hassanas sukviė visą Bagdadą.

Čia tai Bagdado virėjai įrodė, kad jie visai teisingai yra skaitomai geriausias virėjas pasaulyje.

O avių kaimenėse girdas ėmė eiti:

— Prisiartino pasaulio galas! Hassanas nutarė visas jaunas avelas sunaikinti ir jas pakepti!

Žiūrėdamas ir tas linksmas, turtingas ir šaunias vedybas moterys iš pavydo verkė saldžiomis ašaromis. O tai todėl, kad jos nepaprastai daug valgė.

Merginos maitinosi tik pasaldintais gėlių žiedais ir davė pažadų, kad nieko daugiau nevalgys iki tol, kol pačios neištekės.

Žmonėms galvos sukosi nuo muzikos.

Jaunuomenei net kojos ėmė linkti nuo šokių.

Pagvenusiemis ir išdidieji žmonėms Korano uždraustas vynos, lyg vergas šoko į kojas, griebė juos už kojų ir vertė į žemę.

Bet štai prisiartino vidurnaktis, — užstojo laukiama valanda.

Moterys pasitvėrė nuotaką ir nuvedė ją į puošnų miegamąjį kambarį.

Juokas bekrėsdamos ir besijuokdamos jos nurengė jaunavedę ir paguldė į lovą.

Piršliai nuvyko Hassaną atsivesti.

Draugų lydimas, jis ėjo taip, kaip pridera eiti jaunam ir guduriam žmogui.

Ėjo budriai, linksmai, — bet nesiskubindamosi.

O tai todėl, kad gudrus niekuomet nesiskubina: nei į mirties bausmės vietą, nei į vedybas.

Gyvenimas ir taip lekia, kaip striela.

Tat nėra ko dar paskubomis gyventi.

Neskubėdamas Hassanas atsisėdo kedėn prie lovos, neskubėdamas išlausė savo draugų linkėjimus, neskubėdamas pasikėlė ir tarė:

— Nusilenkiu prieš jus, mano jaunystės draugai, ir atsišveikinu su savo viengungystės gyvenimu.

Nesiskubindamas jis prisiartinio prie lovos.

Bet... tuo momentu Hassanui staiga... nusmuko kelinės...

Iš visų pusių pasigirdo kvatojimas, lyg griausmas.

Kaip piauamos cypė seniu-kės.

Kaip skambaliukai žvangėjo jaunos moterys.

Asloje voliojosi vyrai.

Pasileido skambiai juoktis jaunoji, kuri pro uždangalo skylutes viską matė. O kad nesigirdėtų jos beprotingo juoko, ji ėmė žvanginti rankžiedžiais ir kitais padabinimais.

Aplinkui siautė juoko audra.

O Hassanas bejėgiai stovėjo su plikomis kinkomis ir nusmukusiomis kelinėmis.

Net jo kojos paraudo.

Neatiduodamas sau atskaitos del konfuzo, jis pasitvėrė kelines ir šovė pro duris lauk.

Jis įbėgė į kiemą, užsuko ant pirmo pasipainiojusio arklio, priklausančio vienam svečiui, iš visos spėkos sudavė jam per šonus ir pasileido gatvė.

O iš namų girdėjosi pakvaišęs juokas.

Nuo kokių menkniekių kartais žmogaus laimė priklauso.

Kaip proto netekęs lėkė Hassanas keliu, kur akys žiūrė.

Visai užsimiršęs jis tik vijo ir vijo arkli.

Ankstį rytą jis išvydė prieš save Damasko miestą.

Sakoma, kad ištrėmimo duona esanti kartoka.

Koki netiesia!

Nė saldi, nė kanti yra ištrėmimo duona.

Ištrėmimo žemė tremtiniui visai jokios duonos neduoda.

Ištrėmimo duoną neturi jokio skonio...

Elgeta, be skatiko kišenėje, atsidūrė Hassanas svetimo miesto gatvėse...

Svetimame mieste iš kiekvienų vartų šuo gali jus pulsti, lyg kokį vagį.

Svetimame mieste durys namų tartum ir laukia jūsų prisiartinimo, kad užsidarius prieš pat jus nosį.

Svetimame mieste tartum kiekvienas akmuo gatvėje yra pasirengęs smogti jums į galvą.

Ir tik medžiai svetimame mieste svetingai jus pasitinka, tiesdami į jus savo žydinčias šakas:

— Pasikark!

Baimingai Hassanas pažvelgė į svetimą miestą...

Nuvyko į turgavietę.

Pardavė nuvargusį arkli, kuriuo atėjo, ir už visus gautus pinigus nusipirko keptų migdolų.

Užsimetė jis maišą ant pečių ir ėmė eiti, sustodamas ties langais haremu, kurie buvo gerai apsaugoti.

— Štai aš žmogus, atvažiuojęs iš kitur! Aš ieškau moters dantų, kurie savo baltumu prilygtų mano migdolams! Ei! Kur čia baltiausi moters dantys!

— Ak, kad tik nenulaužus dantų į tavo migdolos, — pasigirdo iš už medinių krotų moterų balsai.

— Nesikrimsk, poniute, — kloniodamas atsakė Hassanas, — mano migdolai plyšta iš pavydo, vargu bau jie papuls tau į burną! Pamatys tavo baltus dantukus ir plyš iš pavydo! Ne-reikės jų nė kramtyti!

Prieš piet jis išpardavė visus migdolos.

Suskaitė uždarbį ir nusipirko apelsinų.

— Kur tos purpurinės lupinės, kurios galėtų prilgti mano apelsinams?

— Ar sultingi tavo apelsinai? — klausė jo iš už krotų.

— Ak, poniute, mano apelsinai iš pavydo ašaromis išvirus, kaip tik iki jūsų lupelių darsi-gaus!

Saulė dar buvo aukštai, o visi apelsinai buvo jau parduoti.

— Koks tas mūsų Viziris!

Tuo jau būdu jis pardavė ra-chat — lukumo partiją, o taipgi ir kitus dalykus.

Turgavietėse jis pasidarė populus ir prekių galėjo jau kreditan gauti.

Laikui bėgant jis pradėjo tik brangiais daiktais prekybą var-ryti.

Pirmadieniais, kai rytinių ša-lių papročiu, muges tik moter-rys telanko, Hassanas patiesda-vo prieš save prekes, ir smals-čiai šypsodamas iš po savo juo-dos barzdos sakydavo:

— Gražioji poniute! Gražio-ji poniute! Ar nori, kad tavo akys niekuomet ašarų neliety?

Nusipirk auskarus! Žiūrėk, ko-kię briliantai! Ašaros! Tikros ašaros! Moterį turi ašaros da-binti. Toki jau dalia! Nupirk tuos auskarus, ir ašaros nie-kuomet tavo akyse neblizgės!

Suteik likimui kyši! Kam aša-roms blizgėti tavo akyse, jeigu jos blizga tavo ausyse?

— Istabioji poniute! Nepaly-ginamoji poniute! Nieko iš ma-nęs nepirk, o tik pažiūrėk! Tik-pažiūrėk! Nuo tavo žvilgsnio tas brangakmenis prilysg dan-gaus sklypeliui! Paprašyk sa-vo brangiojo nupirkti tau iš to akmens spilką! Tęglu jis savo mielosios krutinėje pamato dangaus sklypelį!

Štai safiras, mėlynas ir gilus, kaip jura! O štai rubinas, kaip kraujo lašas. Jis net tamsoje blizga. Poniute! Puikioji poniute! Mano patarimas — imkite kraujo lašą! Kraujo lašas daugiau auksą nei visoje begalinėje juroje!

— Gražuolės! Gražuolės! Štai žemčiugas! Štai žemčiugas!

— Aš bijau! Žemčiugas aša-ras reiskia!

— Tik smulkus, poniute! Tik smulkus! Tik smulkus ašaras reiskia. Niekuomet dar stam-bus žemčiugas neprivertė mo-sters verkli!

Taip bejuokaudamas ir links-mai kalbėdamas vedė Hassanas prekybą ir lobo. Greit jis pasi-darė žinomas visam Damas-kui.

Girdai apie jį pasiekę patį Damasko sultaną.

Allachas vienas Sultanas!

Nėra sultany, išėjus Sulta-nų Sultana — Allachą.

Allachas Akbaras!

Sultanas panorėjo visų myli-ma matyti, tapo patenkintas jo mokejimu dalykus svarstyti, protu ir bekalbėdamas tarė:

— Sunkiausias sultany daly-kas — tai skirti sau Vizir-rius!

— Tu tai geriau supranti, valdytojaui! — atsakė labai nu-silenkdamas Hassanas, — bet man tas dalykas ne taip jau sunkus atrodo. Kaip pas mus paprastai daroma: numatoma koks nors žmogus, skiriama jis vizirio pareigoms eiti ir sako-ma: „Štai jums protingas žmo-gus! Jūs privalote jo klausy-tis, o jeigu ne — tai savo gal-vos neteksite!“ O kas būtų, jeigu kitaip pasielgtum? Neskir-ti asmenį į protinguosius žmones ir vizirius. Bet paėmus protin-giausį žmogų, jį vizirio vieton paskirti?

Sultanas palingavo galvą:

— Tai labai paprasta! Bet man į galvą taiti niekuomet ne-buvo atėję. Paimti protingą žmogų ir jį vizirio vieton pas-kiirti? Hassanai, tu protingas žmogus ir aš tave savo viziriu skiriu!

— Valdytojaui! Girdėti tave — reiskia tavo valią pildyti!

Ir Hassanas Didysis Viziris tapo.

Jis buvo geras, gudrus ir tei-singas.

Gerai žmonės jį mylėjo, blo-gieji bijojosi.

Istatymai, kuriuos jis leido, visiems pasidaboję, ir visi Da-maske su nusistebėjimu kalbė-jo:

— Koks tas mūsų Viziris!

Nė žymus, nė garsus, nė pasi-žymėjęs, — o tik protingas žmogus!

Taip dešimtis metų pra-ėjo.

Damasko sultanas pasikvietė į save savo mylimą Vizirį ir ta-rė jam:

— Hassanai, tegul bus palai-minta ta diena, kai vėjas nu-traukė tave nuo gimtinio me-džio ir pas mus atnešė! Tegul bus palaimintas Didysis ir šventas Koranas, kuris liepia mums svetingai į svetimžiemius atsi-nešti! Štai jau dešimtis metų, Hassanai, kaip aš tavo patari-mų klausau ir tavo valią pildau mano Damasko labui. Dabar aš noriu, kad tu mano žodį iškla-usytumei ir mano valią išpildy-tumei. Klausyk, Hassanai! Ne-beilgai man teks tavo gerų pa-tarimų klausytis. Mano kelias į kapus taip trumpas, jog vargu bau aš atsigrįžti besuspėsiu. Aš matau mano gimtinį Damaską laimingą esant tau jį išmintin-gai bevaldant, ir aš norėčiau jam tą laimę suteikti iki tavo gyvos galvos. Klausyk, Hassa-nai! Įpėdinių aš neturiu. Aš iš-leisiu už tavęs savo mylimą duk-terį ir paskelbsiu tave Damas-ko Sultanu. Klausyk ir mano valią pildyk!

Hassanas pabučiavo žemę prie sultano kojų ir tarė:

— Klausyti tave — reiskia tavo valią pildyti. Sultane! Allachas vienas Sultanas! Nėra sul-tano, išėjus Sultany Sultano.

— Ir štai ką man Sultany Sul-tanas pasakė: — „Hassanai!

— tarė jis man, — gražus Da-maskas, — bet tavo gimtinė — Bagdadas! Daug pasaulyje gra-žuolių, — bet jokios gražuolės veidas nėra tiek gražus, kaip mo-tinos susiraukšlėjęs veidas! Tas, kuris mano, jog geriau būti Sul-tanu svetimoje šalyje nei papras-tu piliečiu savoje, — tas nėra vertas nė paprastu piliečiu sa-vo šalyje būti, nė svetimoje ša-lyje Sultano vietą užimti.“ Taip man pareiškė Sultany Sultanas, o kuomet Sultany Sultanas kal-ba, tai visi žemės sultana ty-lėti privalo!

Sultanas supyko.

— Ar taip tu, tarnas, savo valdono valią pildai? Aš norė-jau tave laimingu padaryti. Ir aš tave padarysiu laimingu! Aš padarysiu taip, kaip nusprendžiau!

Tai mažą Sultany silpnybę.

Jie yra įsitikinę, kad gali žmo-ges ne tik turtingais, žymiais ir galingais padaryti, o ir laimę jiems suteikti.

O kad Hassaną laimingu pa-daryti, Sultanas įsakė jį visą laiką po priežiūrą laikyti.

Bet Hassanas paspruko.

Jis pabalnojo arkli, pripildė mašną auksu ir vidurnakčiu pa-sileido Bagdado link.

Kaip ir prieš dešimtis metų jis nedavė arkliui poilsio, ir sau-lėtekiu jis jau miesto vartus pasiekė.

Hassanui pasirodė, kad nie-kur pasaulyje nežydi ir nekve-pia taip medžiai, kaip aplinkui Bagdado.

Ir kad niekur pasaulyje mi-naretai taip tiesiai ir aukštai į dangų nekyla.

Jis nušoko nuo arklio, puo-lė ant kelių ir pabučiavo žemę.

O tuo tarpu prie miesto var-tų sėdėjo senukė elgeta ir iš savo anukės galvos šukavo gy-vius.

— Žiūrėk, bobute! Žiūrėk, k-ai jis ten daro? — tarė mergaitė, — Ne valgo, o bučiuoja, ty-lėk kvailute, tylėk! — atsakė senukė, — koks tau reikalas? Gal but tai žmogus, kuris la-bai savo gimtinę myli, o gal but — girtas. Nedera nė su vienu, nė su kitu susidėti. Gėda tau! Juk tu jau nebe mažiukė.

— O kiek man metų, bobu-te? — šaipydamos paklausė mergaitė.

— Tau? Vieniulikti metelai eina. Tu tais pačiais metais gi-mei, kai vedybose pirkliui Has-sanui kelinės nusmuko!

Tartum gimtoji žemė spiovē Hassanui į veidą.

Jis pašoko ant kojų.

— Allachas Akbar! Ak, Allachai! Didysai, mielaširdin-gashi ir visų globėjau! Jie skai-to laiką nuo tos dienos, kai man kelinės nusmuko! Ir koki tai niekadėja mergaitė, kuri nežino kiek metų turinti, žino, kad prieš dešimtis metų man nu-smuko kelinės!!

Ir užsukęs ant arklio, Hassa-nas pasuko jį ir pasileido zova-da joti kur akys žiūrė.

Štai ką Hassanas apie žmo-nes sužinojo...

O viską apie juos tik vienas Allachas težino.

J. Lapas.

TAUTA SU IZMAIS

[Feljetonėlis]

— Tur but nėra ant šios aša-rų pakalnės kitos tokios taut-os, turinčios, tiek daug izmų, kiek lietuvių tautą, — galvojo ant kedės prie stalelio pasisė-dęs, alkūnė prisirėmęs ir pirštą prie kaktos pasidėjęs ideališkas gydytojas. Savo tautą gydy-tojas mylėjo labiau už viską. Tau-ta jam vaizdavo lyg koki skais-ti ir maloni moteriškė, kuri lai-leisiu už tavęs savo mylimą duk-terį ir paskelbsiu tave Damas-ko Sultanu. Klausyk ir mano valią pildyk!

Hassanas pabučiavo žemę prie sultano kojų ir tarė:

— Klausyti tave — reiskia tavo valią pildyti. Sultane! Allachas vienas Sultanas! Nėra sul-tano, išėjus Sultany Sultano.

— Ir štai ką man Sultany Sul-tanas pasakė: — „Hassanai!

— tarė jis man, — gražus Da-maskas, — bet tavo gimtinė — Bagdadas! Daug pasaulyje gra-žuolių, — bet jokios gražuolės veidas nėra tiek gražus, kaip mo-tinos susiraukšlėjęs veidas! Tas, kuris mano, jog geriau būti Sul-tanu svetimoje šalyje nei papras-tu piliečiu savoje, — tas nėra vertas nė paprastu piliečiu sa-vo šalyje būti, nė svetimoje ša-lyje Sultano vietą užimti.“ Taip man pareiškė Sultany Sultanas, o kuomet Sultany Sultanas kal-ba, tai visi žemės sultana ty-lėti privalo!

Sultanas supyko.

— Ar taip tu, tarnas, savo valdono valią pildai? Aš norė-jau tave laimingu padaryti. Ir aš tave padarysiu laimingu! Aš padarysiu taip, kaip nusprendžiau!

Tai mažą Sultany silpnybę.

Jie yra įsitikinę, kad gali žmo-ges ne tik turtingais, žymiais ir galingais padaryti, o ir laimę jiems suteikti.

O kad Hassaną laimingu pa-daryti, Sultanas įsakė jį visą laiką po priežiūrą laikyti.

Bet Hassanas paspruko.

Jis pabalnojo arkli, pripildė mašną auksu ir vidurnakčiu pa-sileido Bagdado link.

Kaip ir prieš dešimtis metų jis nedavė arkliui poilsio, ir sau-lėtekiu jis jau miesto vartus pasiekė.

Hassanui pasirodė, kad nie-kur pasaulyje nežydi ir nekve-pia taip medžiai, kaip aplinkui Bagdado.

Ir kad niekur pasaulyje mi-naretai taip tiesiai ir aukštai į dangų nekyla.

Jis nušoko nuo arklio, puo-lė ant kelių ir pabučiavo žemę.

O tuo tarpu prie miesto var-tų sėdėjo senukė elgeta ir iš savo anukės galvos šukavo gy-vius.

— Žiūrėk, bobute! Žiūrėk, k-ai jis ten daro? — tarė mergaitė, — Ne valgo, o bučiuoja, ty-lėk kvailute, tylėk! — atsakė senukė, — koks tau reikalas? Gal but tai žmogus, kuris la-bai savo gimtinę myli, o gal but — girtas. Nedera nė su vienu, nė su kitu susidėti. Gėda tau! Juk tu jau nebe mažiukė.

gyvenimą iš pat pradžių, iš el-gėtos turtingu išvirtau. Aš bu-vau galybės viršunę pasiekęs, valdžiau valstybę, aš leidau gud-rius įstatymus, aš visai valsty-bei laimę suteikiau, aš galėjau sultanu tapti, o čia koki tai uba-gė, šukuodama savo niekadėjai mergaitė — anukei gyvius iš galvos, negali pamiršti, kad prieš dešimtis metų man nu-smuko kelinės!!

Ir užsukęs ant arklio, Hassa-nas pasuko jį ir pasileido zova-da joti kur akys žiūrė.

Štai ką Hassanas apie žmo-nes sužinojo...

O viską apie juos tik vienas Allachas težino.

— O kiek man metų, bobu-te? — šaipydamos paklausė mergaitė.

— Tau? Vieniulikti metelai eina. Tu tais pačiais metais gi-mei, kai vedybose pirkliui Has-sanui kelinės nusmuko!

Tartum gimtoji žemė spiovē Hassanui į veidą.

Jis pašoko ant kojų.

— Allachas Akbar! Ak, Allachai! Didysai, mielaširdin-gashi ir visų globėjau! Jie skai-to laiką nuo tos dienos, kai man kelinės nusmuko! Ir koki tai niekadėja mergaitė, kuri nežino kiek metų turinti, žino, kad prieš dešimtis metų man nu-smuko kelinės!!

Ir užsukęs ant arklio, Hassa-nas pasuko jį ir pasileido zova-da joti kur akys žiūrė.

Štai ką Hassanas apie žmo-nes sužinojo...

O viską apie juos tik vienas Allachas težino.

— O kiek man metų, bobu-te? — šaipydamos paklausė mergaitė.

— Tau? Vieniulikti metelai eina. Tu tais pačiais metais gi-mei, kai vedybose pirkliui Has-sanui kelinės nusmuko!

Tartum gimtoji žemė spiovē Hassanui į veidą.

Jis pašoko ant kojų.

— Allachas Akbar! Ak, Allachai! Didysai, mielaširdin-gashi ir visų globėjau! Jie skai-to laiką nuo tos dienos, kai man kelinės nusmuko! Ir koki tai niekadėja mergaitė, kuri nežino kiek metų turinti, žino, kad prieš dešimtis metų man nu-smuko kelinės!!

Ir užsukęs ant arklio, Hassa-nas pasuko jį ir pasileido zova-da joti kur akys žiūrė.

Štai ką Hassanas apie žmo-nes sužinojo...

O viską apie juos tik vienas Allachas težino.

— O kiek man metų, bobu-te? — šaipydamos paklausė mergaitė.

— Tau? Vieniulikti metelai eina. Tu tais pačiais metais gi-mei, kai vedybose pirkliui Has-sanui kelin

Užsisakykite Tuojaus

NEDELIOS NAUJIENAS

The Lithuanian Sunday News

NEDELIOS NAUJIENOS išeis kiekvieną nedėdienį arba sekmadienį, ir jų atskiras numeris parsiduos po 7 centus. Nedėlios Naujienų prenumerata, atskirai nuo dienraščio, bus \$3.00 metams arba \$1.70 pusei metų.

NEDELIOS NAUJIENOS bus didžiausiu Naujienų numeriu savaitėje ir didžiausiu lietuvių savaitiniu laikraščiu

Nedėlios Naujienos susidės iš trijų dalių. Viena dalis tai bus juokai arba "džiokai" vaikams ir suaugusiems. Viena iš juokingų serijų tame skyriuje bus "SLIM JIM." Tik tēmykit ir stebėkitės.

Kitose dalyse bus daugybė žinių, straipsnių, editorialų, informacijų, o taipgi sekami skyriai: —

MOTERŲ SKYRIUS gabiai vedamas Doros Vilkienės. Šitas skyrius bus dar platesnis negu dabar ir jame tilps viskas kas paliečia moterį ir jos interesų sritį, neišskiriant svarbiausio dalyko — meilės.

BIZNIO IR GYVŲJŲ REIKALŲ SKYRIUS, kurį ir toliau ves Naujienų biznio vedėjas advokatas Kl. Jurgelionis. Šis skyrius yra vienutinis šios rūšies dalykas lietuvių laikraštijoje, ir suteikiamos jame informacijos yra labai žingeidžios ir naudingos biznieriams, farmeriams, darbininkams ir visiems kas tik žingeidauja dabarties dalykais.

LITERATūros IR DAILĖS SKYRIUS, į kurį rašo ir rašys gabiausi lietuvių rašytojai ir dailininkai. Čia tilps puikių apysakų iš dabartinio gyvenimo, apie stebėtinus atsitikimus, apie meilės prietikius, ir tt. Čia taip-jau tilps parinktinė poezija ir kritikos straipsniai. Čia taipgi karts nuo karto bus spauzdinamos mūsų dailininkų veikalų reprodukcijos.

MOKSLO SKYRIUS, kuriame tilps trumpų suprantamų straipsnių iš įvairių mokslo sričių, o taipgi žinios apie vėliausius išradimus. Šio skyriaus vedėju bus žymus Mokslo Draugų veikėjas chemijos inžinierius K. Augustinavičius.

SVEIKATOS SKYRIUS, kuriame tilps visuomet gerų straipsnių apie higieną ir ligas. Šio skyriaus vedėju bus Dr. A. Karalius, o bendradarbiaus jame visi žymesnieji lietuvių daktarai.

SPORTO SKYRIUS, kuriame bus paduodama žinių apie veikimus įvairiose sporto srityse: atletikoje, ristikose, baksavime, base ball, foot ball, tenis, plaukime, šokime, golfe, hockey ir tt.

UŽSISAKYKIT NEDELIOS NAUJIENAS TUOJAUS

Pusei Metų

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St.
Chicago, Ill.

Gerbiamieji:

Meldžiu siųsti man Nedėlios Naujienas žemiaus paduotu adresu.
Čia indedu kaip mokėstį už pusę metų \$1.70 money orderj:

Vardas ir Pavardė

Adresas

CHICAGOJE gausite Nedėlios Naujienas ant kam-
pu, krautuvėse ir per išnešiotojus.

VISUR KITUR AMERIKOJE gausite Nedėlios Nau-
jienas per paštą arba pas Naujienų agentus.

Užsisakymui galite vartoti čia pridėtus kuponus:

Vieniems Metams

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St.
Chicago, Ill.

Gerbiamieji:

Meldžiu siųsti man Nedėlios Naujienas žemiaus paduotu adresu.
Čia indedu kaip mokėstį už metus \$3.00 money orderj:

Vardas ir Pavardė

Adresas

Nedėlios Naujienų prenumerata:

Metams	\$3.00
Pusei-Metų	1.70
Lietuvon	3.50

Sveikatos Skyrius

Veda Dr. A. J. Karalius

Pastaba. Sveikatos skyrių veda Dr. A. J. Karalius. Jisai per "Naujienas" atsaoko visus spaudoje galimus atsakyti klausimus sveikatos srityje. Meldžiame visus klausimus ir raštus sveikatos reikalais siųsti Dr. Karaliui per "Naujienas" arba tiesiai daktarui šiuo adresu: Dr. A. J. Karalius, 3303 So. Morgan str., Chicago, Ill.

Pavasaris

Pavasarij kiekvienas žmogus jaučiasi geriau. Atgija gamta, atgija ir žmogus. Sunkiausi ligoniniai pavasarij geriau jaučiasi.

Sveikieji privalo pasinaudoti pavasariu. O pasinaudoti gali kiekvienas kas tik tai nori. Nereikia sakyti "laiko neturiu", kiekvienas gali išeiti į laukus, parkus arba nors į gatvę ir pakvėpuoti tyru oru. Tik pabandykite, o pamatysite kaip sveika.

Laikas permąstyti drabužiai, laikas permąstyti ir maistas: valgykite daugiau daržovių, vaisių ir uogų. Palikite mėsa žiemai.

Atidarykite langus. Miegokite langus atsidarę. Pripraskite prie tyro oro, o pamatysite kaip sveika, kaip stipri.

Nusisėdėjusiems miesto gyventojams dabar pasidaro progų pavaikšioti, pabėgioti. Paimk draugą, paimk savo merginą, savo moterį ir vaikų ir trauk į parką nedėliomis, jei šiomis dienomis neturi laiko. Pamatysite kaip sveika, kaip ramu.

Vyrai ir moterys, eikšiate arčiau prie gamtos. Mes jau turbūt per daug toli nuo gamtos nuėjome — laikas truputį atgal grįžti. O tai padaryti reikia dabar, pavasarį.

Laikas išvėdinti savo plaučius: eikšiate į parką, pakvėpuosime visi giliau. Patys pajusite kaip sveika, kaip stipri ir smagu.

Juk patys medžiai, krumai, vandenys ir visi gyvūnai mūsų senai laukia. Jie mums sveikatos nepavydi: eikšiate sveikatos ir stiprybės sentį tyrame ore. Atminkite kad gamtoje yra tikras sveikatos šaltinis. Tik pabandykite: jums ir valgyti bus skaniau, ir ramiau miegosite, ir daugiau dirbti galėsite.

Vienas skaitytojas, kuris visą savo amžįlį dūmuose gyveno, prašo patarimų kas daryti, nes jisai silpnas, nors jokios ligos neturi. Šitam draugui ir visiems savo draugams aš noriu pasakyti tai, ką viršų esu pasakęs ir dar pakartojau: eikšiate į laukus, į parkus, į arba nors į gatvę tyru oru gaivintis ir stiprintis. Eikšiate visi — aš jus tenais šimet laukiau. Neužlgo mes pasimatysime laukuose ir visi kartu stiprinsimės ir žaisime.

Klausimai ir Atsakymai

- 1) Kaip galima apsaugoti vaikus nuo vėjarauplių?
- 2) Norėčiau plačiau žinoti apie džiovą — gal parašytumėt?
- 3) Mano burdingierius turėjo operaciją (appendicitas buvo), o dabar namieje jau antras mėnuo guli. Gal galėtumėt jam patarimų duoti, kad greičiau susitprėtų?
- 4) Ar gera vartoti "headache powders"? Mano moteris juos dažnai perka.

Jonas B.

Atsakymai:

- 1) Vienintelis budas apsaugoti yra šitas: neleiskite savo vaikų prie sergančių. Vėjarauplėmis vaikai vieni nuo kitų apsikrečia.
- 2) Apie džiovą trumpai nieką negalima pasakyti. Savo laiku "Naujienose" plačiai apie šią ligą parašysiu.

3) Turbut tamistos burdingierius turi dar kokią kitą ligą, nes jei operacija buvo senai padaryta, tai jau reikėjo senai pasveikti. Burdingierius reikia daktaro.

4) Visoki aptiekose parduojami nuo galvos skaudėjimo milteliai kenkia sveikatai — tai tamistos moteris jų neima. Galvos skaudėjimas, kaip ir visi skaudėjimai turi savo priežastis, kurias reikia surasti ir pašalinti, tada tų miltelių nereikės.

Klausimai:

- 1) Ar sveika plauti vaiko viduriai, ar geriau ricinos duoti?
- 2) Mano moters jau kelintas kartas po gimdymo krūtys suskirsta, paskui, skauda žindant — ar negalima kaip nuo to apsisaugoti?
- 3) Ar pavojinga, jei nešios moters kojos tinsta?

N. K.

Atsakymai:

- 1) Vaikams plauti vidurius nieką nekenkia.
- 2) Galima nuo to nesmagumo apsisaugoti šitokiu būdu: prieš gimdymą už kokių mėnesio moteris privalo bent du kartus per dieną krūtis gerai nuvalyti alkoholiu.
- 3) Gali būti pavojinga. Paprastai reikšia inkstų arba širdies pakrikimą.

Klausimai:

- 1) Ar sveika kasdien maudyti?
- 2) Ar X spinduliai parodo visas ligas?
- 3) Ar sveika valgyti žalia kauliena su kopūstais?

P. B.

Atsakymai:

- 1) Galima kasdien maudyti, bet nėra reikalo.
- 2) X spinduliai negalima visų ligų matyti.
- 3) Sveika sveikam žmogui.

DAKTARO KABINETE.

Daktaras (apykūrtis) — Na, papasakokite, kas bloga su jumis.

Pacientas. Matote, daktare, tiesą sakant, aš turiu gerą apetitą, gerai miegu, jaučiu irgi neblogai... tik...

Daktaras. Taip? Na, tai aš jums tokių vaistų duosiu, kurie visa tai, kaip ranka atims.

VĖL...

Jūs gavote paaugstinimą. Kas bus paskirtas viršininku į jūsų vietą, Jūsų Didenybė.

Kas? Turbut koks nors mulkis.

Ak, tu, Viešpatie! Vėl...

DAKTARO PATARIMAS.

Ligonis skundėsi daktarui, kad negalys nė sėdėti, nė stovėti, nė gulėti.

Tasyk pasikarok, — patarė daktaras.

ABU LABU.

—Paskolink dešimtį dolerių. Atiduosiu.

—Neturiu.

—Meluoji, žinau tave.

—Bet juk ir tu meluoji, kad atiduosi — tave, brolau, aš irgi žinau.

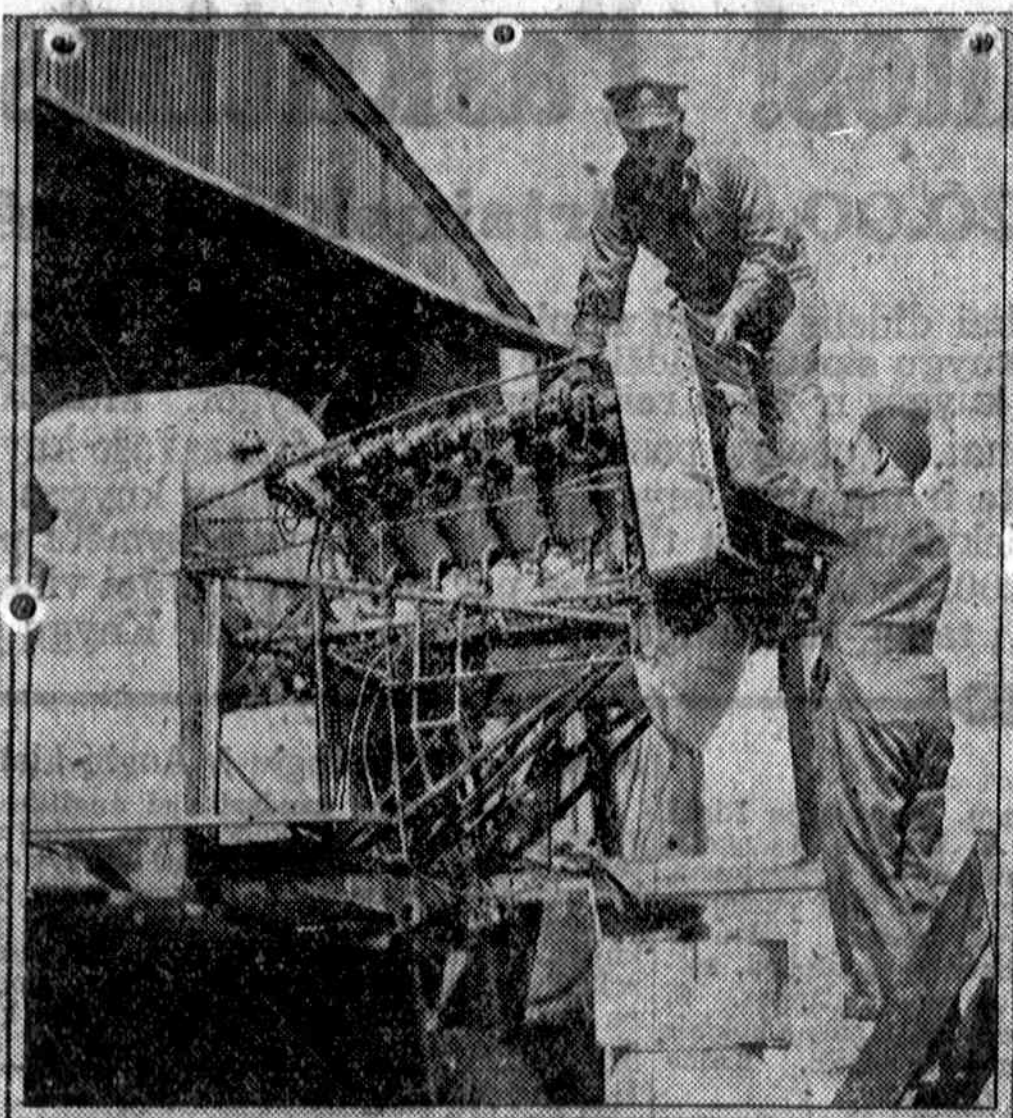
PAVEIKSLŲ PARODOJE.

—Pasakykite, kiek šis paveikslas kainuoja?

—Tukstantį dolerių.

—Hm! Už vieną karvę su versinuku tukstantį dolerių! Kas tai per ypatinga veislė.

PRIEŠ SKRISIANT APIE PASAULĮ.

Leit. Leigh Wade, armijos aviatorius, rengia savo aeroplaną skridimui apie visą pasaulį. Ta kelionė apie pasaulį dabar jau yra prasidėjusi, bet visgi aviatoriai dar nespėjo aplėisti Amerikos.

MUSŲ MOTERIMS

Veda Dora Vilkenė

Netingėkite, Moterys.

Kiekvieną moteris yra savo rūšies šeimininkė, — viena gera, kita geresnė, o kaip kurios yra ir specialistės. Specialistėmis vadinama tos, kurios ypatingą dėmesį kreipia į namų ruošą, valgių gaminimą ir t. t.

Tos moteris per ilgą laiką patiria dalykus, kurių paprasta moteris neturi laiko arba gabumo išmokti. Tokia šeimininkė — specialistė yra tolygi vyrų specialistui, — padėkime inžinieriui, daktarui ir t. t. Jos visas laikas, gabumas ir geri norai yra kreipiami į jos namus. Tokių namų pas mus lietuvių nematame.

Nebereikalo kitataučiai sako, kad lietuvis yra geros šeimininkės, kad lietuviški barščiai, pyragai, kumpiai ir t. t. yra be geresni pasaulyje. Taigi visos tos geros šeimininkės dabar turės progos rašyti į Nėdelios Naujienas, nes vieta bus duota kiekvienai, kuri bus ko naujo išmokusi, patyrusi ir norės su savo draugėmis pasidalinti, o tos, kurios idomaus naujais valgiais arba šiaip namų ruošos klausimais galės irgi rašyti — joms visoki patarimai bus maloniai suteikiami.

— Dora Vilkenė.

Bukime gražios

Apleistas rankas ir nagus galima vėl padaryti švariomis ir gražiai atrodančiomis sekamu būdu:

Prisipilk šilto vandens, įsidėk gero, gryno muilo ir mirkyk rankas kokias 15 minučių. Nesigailėk ir su geru šepetėliu nutrink užsilikusius juodus bruožus, ant galo nutrink rankas su druska. Nagų nėra reikalo blizginti pei dažyti. Paimk pielyčią ir nupielavok nagus lygiai, apvaliai. Saugokis kirpti odą apie nagus, nes lengvai gali gauti kraują užnuodijimą.

Kad išvengtų šią visą procedūrą, geriausia valyk rankas kasdien.

Niekuomet nepudruok savo veido be to, kad neuždėti kokio nors "cream." Geriausia vartok gryną mostį — gerai yra paprastas, bet geras "cold cream."

Benzoinated lard 1 ounce
Jeigu tavo veidas vakarais išrodo pavargęs mazgok savo veidą sekamai: "nevirtok mui-lo, bet paimk sauja almond meal" ir keletą lašų benzoin ir trink savo veidą šiuo mišiniu. Paskui nuplauk veidą šaltu van-

deniu, bet į vandenį irgi įpilk keletą lašų benzoin.

Jeigu turi užtrūnas ant kojų nuimk juos sekamai:

Mirkyk kojas karštame vandenyje. Vanduo turi būti taip karštas, kaip tik gali išlaikyti. Paskui atsargiai uždek ant užtrino sekamą mostį.

Solycylic acid 1 dram

Gerai veidą masuoti su cold cream, vakare ir išryto. Masuoti reikia švelniai.

KĄ IR KAIP VIRTİ

SKOTŲ SRIUBA.

Pamerk ketvirtą dalį svoro miežių, kvortoje šalto vandens. Tegul stovi per naktį. Ant rytojaus nusunk, sudėk į puodą su 1 svogunu, 1 morkva ir 1 ropė, supiaustytus į šmotelius. Jei turi, gali pridėti truputį salierų lapų. Pridėk 4 valgomus šaukštus avižių miltų (oat meal); užpilk 2 kvortas verdančio vandens ir viryk apie pusvalandį. Tada pridėk druskos ir pipirų pagal skonį. Škotai šią sriubą iškošia ir tik skystimą valgo. Galima tame elgtis pagal skonį.

JAUTIENA SU PAKEPINTA DUONA.

Įdėk į skauradą 1 didelį šaukštą sviesto ir vieną labai smulkiai supiaustytą svoguną. Spirgink iki svogunas bus parudęs. Tada pridėk 2 šaukštus dažalo (gravy) atlikusio nuo kepinimo jautienos ar kitos mėsos ir 1 puoduką verdančio vandens. Pridėk du puodukus sukaptos atliekamos, kepintos jautienos žiupsniuką sausos mustardos, pipirų ir druskos pagal skonį. Leisk užvirti, tada pridėk šaukštą miltų ar "corn starch", išleisto truputį drungno vandens. Padėk skauradą ant vietos kur ugnis neperdaug karšta ir virink apie pusvalandį.

Kuomet bus gatava, išpilk mėsa ant tapų tikrai pritaistytos (džiovintos — toasted) duonos riekių ir padėk ant stalo. Labai skanus valgis.

PRIKIMSTA JAUTIENA.

1 svarą jautienos (round steak), mėsa turi būti lygio storio. Nupiauk taikus. Sumaišyk 4 didelius šaukštus duonos trupinių ½ šaukštuko druskos, vieną aštuntadali šaukštuko (žiupsniuką) pipirų pusę šaukštuko sutrintų šalavijų, 1 šaukštuką sukaptų svogunų. Pri-

dėk gana pieno suslapinti mišinį. Nušluostyk jautieną su šlapiu švariu audeklu, užtepk virš paduotą mišinį lygiai ant mėsos, suvyniok ir surišk ją. Tada susiuk galus, kad košė neišbėgtų. Įdėk į blėtą kurioj paprastai kepama višta ar taip dideli šmotai mėsos, ir pripilk blėton truputį vandens. Kepk apie tris betartinius valandos, tankiai apliedama mėsa skystimu. Reikia valgyti su obuolių koše.

SERBENTŲ PYRAGAS.

- 1 puoduką sviesto
- 1 puoduką cukraus
- 1 ½ puodukų džiovintų serbentų
- 2 puodukų miltų (pastry flour)
- 1 šaukštukas baking powder
- 1 puoduką vanilios
- 4 kiaušinius.

Gerai išplak ir vėl išdžiovink serbentus. Plak sviestą ir cukrų iki bus aiškiai gelsva, lygi, košė. Pridėk kiaušinius, viens po vieną, plakdama košę keletą minučių po kiekvieno kiaušinio pridėjimo. Išsijok miltus ir baking powder kartu, taip pat pridėk prie košės ir gerai paplak. Ant galo įdėk vaniliją ir serbentus, ir dar kartą paplak. Turėk dvi blėtas, į kurias bus įtiesta čysta lajuota popiera (be jokio druko). Įpilk košę į blėtas ir pakepk į vidutiniai karštą pečių ant valandos. Reikia, kad popiera būtų įtiesta netik ant apačios blėtos, bet ir ant šonų. Košė neturi dalytėt gryną blėtą.

RAUDONOJO RYZIAUS PYRAGAS.

- 2 puodukų rudo cukraus
- 2 puodukų verdančio vandens
- 2 dideliu šaukštus taukų
- 1 šaukštą druskos
- 2 puodukus besėklių rozinkų
- 1 šaukštuką sutrintų gvazdikų
- 1 šaukštuką sutrintų cinamono
- 3 puodukus miltų
- 1 šaukštuką sodo

Sumaišyk cukrų, vandenį, taukus, druską ir rozinkas. Uždek ant ugnies ir viryk bent 5 minutes. Leisk atšalti. Kuomet mišinys bus atšalęs, pridėk gvazdikus, cinamonus ir miltus išsi-jotus kartu. Galutinai pridėk sodą išstarpintą viename šaukštuke karšto vandens. Įtiesk iš-taukuotą popierą į blėtas ir įdėk mišinį. Kepk apie 45 minutes arba valandą laiko nelabai karštame pečiuje.

ROZINKŲ PYRAGAS BE KIAUSINIŲ.

- 1 puoduką cukraus
- 1 puoduką rugstaus pieno
- ½ puoduko taukų arba sviesto

- 2 puodukų miltų
- 1 puoduką rozinkų
- 1 šaukštuką baking sodą
- 1 šaukštuką cinamono
- 1 šaukštuką "cloves."

Gerai sumaišyk cukrų ir taukus. Tada įmaišyk pieną kuriame bus išstarpinta soda. Išsijok miltus ir sutrintus cinamonus arba gvazdikus kartu ir įmaišyk į pieną ir cukrų su taukais. Galutinai lengvai įmaišyk iš-plautas ir išmiltuotas (besėkles) razinkas. Sudėk į blėtas kur bus įtiesta ištaukuotas popieras. Kepk vidutiniai karštame pečiuje gana ilgą laiką.

DARŽOVIŲ SVARBA.

Daržovių visuomet reikia labai daug valgyti, lygiai taip pat žiemos laiku, kaip ir vasarą. Gydytojai sako, kad pavargęs žmogus — pavasarinis karštis — kurį turime žiemai baigiantis paeina iš to, kad žiemos laiku buvo per mažai valgoma vaisių ir daržovių. Valgymas daržovių padaro vaikus daug sveikesnius. Kad mažų vaikų viduriams nebūtų sunku daržoves suvirinti, reikia išvirus jas, išspausti per tinklėlį.

Visokie mineralai ir druskos yra kunui reikalingi, arba jis negalės būti sveikas. Daržovės ir vaisiai atsižymi jų turtingumu, ir jeigu valgysi įvairius vaisius ir daržoves, kunas gaus visas reikalaujamas druskas.

Paprastai, išvirus daržoves, vanduo, kuriame jos virė, yra metamas lauk, ir tokiu būdu daug naudingos druskos nueina ant niek. Kartais to vandens skonis nepageidaujamas, bet jeigu geras, reikia panaudoti prie sriubos. Geresnis budas, tai virinti daržoves užpilus mažai vandens taip kad kol jos išvirs ir vanduo nuseks, o reikalingos druskos pasiliks daržovėse. Daržovėms, kurias perkame blešinėmis iš krautuvų, labai mažai priedų reikia, kad padarius jas gardžiomis ir lygiomis šviežiomis.

Kornus blešinėse galime padaryti labai gardžius, supylus juos į kepamą indą, pridėjus pieno ir kepant pečiuje tol, tai viruduoja. Galima pridėti smulkiai supiaustytų salierų ir žalių pipirų, kurie pajavirina skonį.

(F. L. I. S.)

KAIP TINKAMAI PRIRENGTI DARŽOVES.

Konservuotos daržovės viena-dai kas sykį prirengtos valgiui, labai greitai šeimynai nubosta. Yra įvairių būdų padaryti daržoves gardžiomis viliojančiomis.

Nežiurint kaip tos daržovės bus valgiui prirengtos, reikia visuomet prieš vartojant gerai iš-virinti, ir net, nereikia nei jų pirm to ragauti pataria Jungtinių Valstybių Agrikultūros Departamentas. Biskutis svogunų skystimo arba salierų druskos, ar žaliojo pipiro, ar salierų lapų, ar babbų lapas, pagerina konservuotų daržovių skonį.

Keletas patarimų:

Konservuotas daržoves galima kombinuoti. "Tomėtės" tinka su žaliais ir raudonais pipirais ar svogunais, su kornais, su žirniais ar su salierais. Šiuos galima vienas valgyti arba dėti prie sriubos. Ropės maišytos su salierais labai gardus valgis. Supiaustytos morkos tinka su žirniukais. Burokus ir ropes galima išskuopti, padarant iš jų puodukas ir kuriuos tinka dėti žirniukus ir šabelbonus.

(F. L. I. S.)

Šeimininkėms patarimai

Gėlės stiklai, kurie turi smailius kaklus reikia valyti sekamai: Prikimšk stiklą su mažais šmotukais paprastos popieros, o paskui užpylus karšto vandens gerai pakratyk.

Jeigu nori padaryti naują skylutę siuvamos mašinos dirže, pakaitink spilką nuo skrybėlės ir su ja pradursi skylutę be pa-stangų.

Jeigu ant naujai paliūoto arba lakeruoto stalo arba grindų prikimba popiera, užpilk tą vietą su alyva ir nuimk su švelnu skuduru. Popiera nusims nepalikdama jokio ženklų.

Jeigu nori, kad kitas (langams kituot) nesudžiotų, pripilk į jį alyvų aliejaus.

Nuo baltai dažytų rakandų purvą lengvai galima nuplauti su vandeniu, kuriame virė svogunai.

Purviną apsiausto apykaklę lengvai galima nuvalyti patrinus skudurą su alkoholiu.

Juodus atlasinius čebatukus lengvai galima nuvalyti alkoholiu, o jeigu jo nėra — actu.

Jeigu nori, kad baltai emaljuoti puodai ilgiau laikytų, sudėk juos į didelį puodą ir virk juos kokią valandą.

Apie Moteris

Japonietė tik tuomet graži, jeigu ji turi tiesus ne garbinuotus plaukus.

Amerikoj moterų minimum algos nustatytos tik keturiuose valstijose.

New Orleans Valstijoje moteris dirbančios pas barberius reikalauja lygių tiesų barber-nėse.

Pirma juodukė policijoje (police woman) atsižymėjo Los Angeles.

Elenor Poehler yra pirmą moteris prižiūrėtoja didelės Radio Stoties Minneapolisje.

Kaipo atlyginimą už radio (radium) atradimą p. Curie gauta kasmet 40,000 frankų metinės pensijos.

Ponia Louise L. Chathau iš Williamsport, Pa. gavo teisę stoti prieš Pensilvanijos Viršausį teismą. p. Chathau yra vedus ir turi du sunu.

Miestelis Reedy, W. Va. paveldėjo moterims dėti knickerbockers (kelnaites) viešose vietose.

Siųskit pinigus per NAUJIEŠAS

Bankas Kuris Leidžia Jums Iisėtis Namie

Mes Užkvičiame Jus Atidaryti Čia Taupymo Sąskaitą Čekių Sąskaitą

Nusisamdūt Saugiąją Skrynutę ar Investuoti į mūsų 100% saugius Auk-sinius Bonus. Tie Bonai yra apsaugoti per dvigubą vertybę kylančiomis Chicagos savastimis.

HOME BANK AND TRUST CO
A STATE SAVINGS BANK

Milwaukee and Ashland Ave.

Chicagos Clearing House Banks

Satyra ir Juokai

ISMINTINGAS, KAI MIEGA

—Onute, ką tai reikšti galėtų? Pereitą naktį aš sapnavau apie tave. Ir sapnavau, jog klausiau tavęs, ar sutiktumei mano žmona buti.

—Tai reiškia tik tai, jog tu esi išmintingesnis, kai miegi.

PASITIKĖJIMAS.

Meldžiamasai, gėl palaikytų mei mano arkli, kol aš iš krautuvės sugrįšiu, — kreipėsi fermeris į stovintį žmogų.

—Aš? Ar žinote kas aš esu? Aš esu senatorius, — pareiškė ponas.

—Tai niekis, — atsakė fermeris. — Jūsų veidas gan teisingas atrodo. Aš nebijau savo arkli kelioms minutėms į savo globoje palikti.

BANDYMAS.

Teatro režisierius bando naujus artistus. Išlausęs vieno artisto deklamacijos, jis pareiškia:

—Aš, gerbiama, teatre koliotis nepavyksiu.

—Del Dievo meilės, bet juk aš ir nemanau koliotis, — nutėbusiai atsako artistas.

—Jūs, ne, bet publika koliosis...

TĖVAS IR SUNUS.

Tėvas ir sunus gerokai karčėmoj įsitraukė ir susikabinusiu eina namo.

—Na, ir šeiminkaujama mudu, tėve, — sako sunus: — kad velnias kur paimtų mūsų tėvą.

—Kieno tėvą, — rusčiai užklauso senis.

—Na, jeigu tau gaila tavo tėvo, — atkirto sunus, — tai tegul manajį velnias griebia...

VAIKO LINKSMUMAS.

—Ar tiesa, tėvel, kad tave generolu padarė?

—Tiesa, vaikelio mano, tiesa.

—Ak, kaip man linksma! Vadinasi, tave su muzika laidos...

NEKANTRUS ŽIURETOJAS.

Vienas pajotžarga pirmą kartą pateko į teatrą, kur ėjo veiklas "Othello". Vaidinantis Othello rolę nuolat kartojo: "nosinė, nosinė!"

Nieko nelaukdamas pajotžarga kreipiasi į artistą:

—Ko taip susirupinai dėl tos nosinės. Nusišnipti ir rankovę ir vaidink toliau.

ANT LAIVO.

Ant laivo laike didelės audros baimės apimta moteris kreipiasi į kapitoną:

—Del Dievo meilės... Mano vyras juri ligą susirgo. Kas reikia daryti? Kaip jam pagelbėti?

Kapitonas (šaltai): Nieko nereikia daryti, poni. Jis ir pats padarys visa... kas reikia.

KAIP KAUNE ŽMONES GYVENA.

Pasiluosavus Jonui iš kariuomenės, kaime pradėjo žmonės klausinėti, kaip ten Kaune gyvena, kaip bevargsta žmonės. Jonas išdėsto:

—O! kaip gyvena! Prastas darbininkas gerai valgo ir du kartų savaitėje eina pirtin.

—Na, o kaip valdininkai gyvena? — klausia nekantrus ukininkai.

—Valdininkai?! Jie dar geriau valgo ir net kasdien eina pirtin.

—O galų gale ką mūsų prezidentas bedaro? kaip gyvena?

—Ką bedarys. Geriausiai valgo, o apie pirtį ką ir besakyti: tik nusitaiso, apsitaiso, nusitaiso, apsitaiso ir t.t.

Knygos už Pusę Kainos! Paskutinis Knygų Nupigginimas!

Pasirinkite Knygų už \$20.00. --- Prisiųskite Aušros Knygynui TIK \$10.00

Šitas bus paskutinis toks istoriškai didelis knygų nupigginimas. Todelgi, nepraleiskite progos, įsigykite reikalingiausių Jums knygų. Peržiūrėkite šią visą knygų sąrašą atidžiai, o nėra abejonės, Jūs susirasite sau daug reikalingų knygų. Šitame sąrašė yra parinktos visos geriausios knygos ir visos reikalingiausios knygos. Šitas didelis knygų nupigginimas bus paskutinis ir jis tęsis tik iki birželio-June 1 dienos. Todelgi, pasirinkite tuoj iš šito sąrašo knygų už \$20.00 pilna kaina, o Aušros Knygynui prisiųskite tik \$10.00, jei imsite ir daugiau knygų, mokėkite už visas knygas tik pusę kainos. Jei imsite už mažiau knygų negu \$10.00, prisiųskite už kiekvieną knygą tik tiek, kiek yra pažymėta prie kiekvienos knygos. Bet geriausia išėis Jums jei imsite knygų nemažiau \$10.00, tada gausite visas per pusę pigiau. Jei vienas neįstengiat įsigyti knygų už didesnę sumą, tai kvieskitės kitus į talką, su draugais susidėkite bendrai. Knygų galite imti po kiek kurių norite.

Meilės Laipsniai

Knygoje parodoma kaip meilė vystosi pas vyrus ir moteris ir kaip tai meilė reikšiasi pas įvairias tautas. Knyga nepaprastai įžiegdinti visiems kaip vyrams, taip ir moterims. Pust. 216, didelio formato, apdaryta. Kaina \$3.00, iki birželio 1 dienos tik \$2.00. Knygų randasi gana mažai norintiems įsigyti šią knygą vėrtę pasiskubinti, nes jų niekur daugiau nebus galima gauti.

Kaip Rašyti Laiškus Lietuviškoje ir Angliškoje Kalboje.

Šita yra vienintelė knyga pas lietuvius, kuri pamokina kaip rašyti laiškus angliškoje kalboje ir visokias firmas, pas draugus, gimes, vaikus, tėvus ir t.t. Šita knyga turėdama by kur lengva laiška parašyti angli kalba. Pust. 293, apdaryta. Kaina \$2.00, iki birželio 1 dienos tik \$1.75

Lietuviškas Sapninykas

Šitas Lietuviškas Sapninykas yra sutaisytas pagal tikrą persišką egiptišką sapninyką ir net su 300 paveikslu. Taipgi randasi ir planetos atspėjimai ateties. Šitas Sapninykas geriausiai išguldosi visokius sapnus, kokius tik žmonės sapnuoti gali. Šito Sapninyko jau nebuvo niekur galima gauti, buvo išsišabę, dabar mes vėl jį atspausdinome. Šitas Sapninykas Lietuviškam pasauliui yra žinomas kaip Olszewskio Sapninykas. Ir už jį geriosios nėra ir buti negali. Pust. 205, apdarytas. Kaina \$1.50, iki birželio 1 dienos tik \$1.25. Neapdaryto kaina 75 centai.

Pažinkite Mus!

Paruošė Vasiliauskas ir J. Janušonis. Išmisiųjų pasaulio gyvulių ir augalų chrestomatija. Tilžėje, 1923. Pust. 270, apdaryta. Kaina \$2.00, iki birželio 1 dienos tik \$1.50.

Lietuviškieji Raštai ir Raštinkiniai.

Šita knyga prirenę Lietuvos Mylėtojas da 1900 metais. Išleido tals laikais gyvavai B. Timoreje, M. D. M. Draugystė. Šitą knygą randasi Aušros Knygynne gana mažas skaitlis, norintis jas įsigyti pasiskubinkite. Pust. 234, apdaryta. Kaina \$2.00, iki birželio 1 dienos tik \$1.00.

Lietuvių Kalbos Sintaksė

Paruošė P. Klimas. Kaunas, 1921. Pust. 56. Kaina 35c., iki birželio 1 dienos tik 30c.

Žodynas Angliškai-Lietuviškos Kalbos

(Dalis II). Sutaisė A. Lalis. Visi žodžiai angliškai išgulditi į lietuvių kalbą. Pust. 835, apdaryta. Kaina \$6.50, iki birželio 1 dienos tik \$4.00.

Žemaičių Vyskupystė

Šita garsia knyga parašė Vyskupas Motiejus Valančius. Knygoje galima rasti tą, ko nei vienoje Lietuvos istorijoje nesiranda. Knygoje parodoma yra kaip žemaičiai liko apskirti, kokias dovanas jie gavo, kaip ir kada steigė įvairius miestai ir bažnyčias. Žemaičiai, kaip atsirado klierikai, bernadinai, bernai kal tik su kalvinais, jėzuitai Varinose, karalius ties šatrijos kalnu, domynikonai, karmelitai, raitai, Telšiai, Plungė, Kretinga, Raseiniai, Kedainiai ir t.t. Tai yra svarbus istoriškas dokumentas, vertas kiekvienam lietuviui žinoti. Šitą knygą turime gana mažai ir niekur gauti jau nėra galima, užsisek pirmą, laimės. Pust. 247, apdaryta ir didelio formato. Kaina \$8.00, iki birželio 1 dienos tik \$5.00.

Lietuviškai-Latviškas, Lenkiškai-Rusiškas Žodynas

Šita garsia knyga parašė Vyskupas Motiejus Valančius. Knygoje galima rasti tą, ko nei vienoje Lietuvos istorijoje nesiranda. Knygoje parodoma yra kaip žemaičiai liko apskirti, kokias dovanas jie gavo, kaip ir kada steigė įvairius miestai ir bažnyčias. Žemaičiai, kaip atsirado klierikai, bernadinai, bernai kal tik su kalvinais, jėzuitai Varinose, karalius ties šatrijos kalnu, domynikonai, karmelitai, raitai, Telšiai, Plungė, Kretinga, Raseiniai, Kedainiai ir t.t. Tai yra svarbus istoriškas dokumentas, vertas kiekvienam lietuviui žinoti. Šitą knygą turime gana mažai ir niekur gauti jau nėra galima, užsisek pirmą, laimės. Pust. 247, apdaryta ir didelio formato. Kaina \$8.00, iki birželio 1 dienos tik \$5.00.

Kun. Tumo-Vaižganto Raštai

Vaisganto raštuose randasi visko kas reika linga žinoti literatūrai žmogui. Stylus rašto, kalbos gražumas ir gyvas įvairių dalykų apibūdinimas, tai Vaisganto dovanas. Knyga labai didelė, nes susideda iš 5 tomy, bet apdaryta ir viena knyga. Pust. 1142, gražiais aparais. Kaina \$8.00, iki birželio 1 dienos tik \$5.00.

Svarbus Tautos Dokumentai

1. Vyskupo Antano Baranauko — laiška profesoriui Baudouin de Courmayeur.
2. Kun. J. Žiogas — Archangeliški tyrinėji mai Gaidės apylinkėje, su paveikslais.
3. Dr. Basanavičius ir Dr. K. Griniaus — Seimų Vyskupystės Istorija.
4. Kaz. Bugos — Medžiaga lietuvių, latvių ir prūsų mytologijai.
5. Dr. Griniaus — Medžiaga L. Ivinskio biografiniai.
6. M. Biržiškos — Antanas Klementas lietuvių rašytojas pradžioje XIX amžiaus.
7. Kunigo A. Sabaliausko — Apie žemimūryčių lietuvių tautinę muziką.

Šitos visos knygos yra apdarytos į vieną, "Lietuvių Tautos" leidinys. Kaina \$7.00, iki birželio 1 dienos tik \$5.00.

Tiesų Vadovas ir Patarėjai

Knygoje parodoma įvairios teisės. Šita Knyga turėdama nereikš kiekvieną sykį bėgti pas advokatą, bet atrasi joje įvairius patarimus — legališkus su įvairiomis legališkomis teisėmis. Pust. 142, apdaryta. Kaina \$2.00, iki birželio 1 dienos tik \$1.75.

Ben-Hur

Istorika apysaka iš Jėzus Kristaus laikų. Parašė Lew Wallace. Pust. 472, apdaryta. Kaina \$2.00, iki birželio 1 dienos tik \$1.50.

Sekretai Monijimo, Arba Kaip Likti Burtininku

Pirma knyga pas lietuvius, kuri parodo kaip daryti monus bei visokias štuksas. Knyga su daug paveikslu. Pust. 174, apdaryta. Kaina \$2.00, iki birželio 1 dienos tik \$1.50.

Gadynė Šiškotos Viešpatavimo Lietuvoje.

Ir Lietuviškas Statutus Zigmonto 1
Šita istoriškai knyga parašė Dr. Jonas Šliupez. Knygoje aprašomi mūšikiai Lietuvoje nuo 1569 metų iki 1795 metų arba nuo Liublino unijos iki Rusijos pasidalinimo. Norintiems susipažinti su Lietuvos istorija verta įsigyti šią knygą. Pust. 552, apdaryta. Kaina \$4.00, iki birželio 1 dienos tik \$3.00.

Lietuvos Įstatymai

Sistematizuotas Įstatymų, Instrukcijų Rinkinys. Sutaisė teisininkas A. Merkys, redagavo Vyriausio tribunolo pirmininkas — Krikščionas. Knyga yra labai didelė, turi net 1031 puslapių. Kad geriau pažintus Lietuvos tvarką, Lietuvos teises, kurioms Lietuvos žmonės naudojasi, reikia butinai perskaityti Lietuvos Įstatymus. Ši kita butinai parodoma suvgt koliais įstatymais Lietuvos žmonės tvarkosi. Kaina \$4.00, iki birželio 1 dienos tik \$3.00.

Pajauta

Pajauta arba Lizdeikos dukrė XIV šimtmečio. Istoriškas romanas M. Bernotavičiaus. Sulietuvino Jonas Montvilas. Pust. 468, apdaryta. Kaina \$3.00, iki birželio 1 dienos tik \$2.50.

Botanika

Botanika arba Taislius Auguminis. Šita svarbią knygą parašė kun. Ambraziejus Pabiržys. Knyga naudinga, tik dėja jų gana mažai turime, pertai norintis šią knygą įsigyti pasiskubinkite. Pust. 166, didelio formato, apdaryta. Kaina \$3.50, iki birželio 1 dienos tik \$2.50.

Apsakymas Kelionės į Palestinos Žemę.

Knyga pilna žingeidum iš kelionės po Jeru zolimą ir kitas šventas vietas, kaip tai: Nazaret, Beirut, Smirna, Kalnų Kalvarijos, Kalno Tabaro, Kalnų Karmelijo, šv. Juozapo Graba, šv. Jokubo šulinį, Trijų karalių žvaigždę, Erodo dvarą, Judosiaus pasikormo vietą, upės Jeriko, Jordono ir kitas žymias vietas. Šitas vietas ap lankė ir tą viską surašė kun. P. Gomkus. Pust. 302, apdaryta. Kaina \$2.00, iki birželio 1 dienos tik \$1.50.

Moteris ir Socializmas

Šita svarbią knygą parašė garsus socializmo žinovas Augustas Bebel, į lietuvių kalbą vertė žinomas literatas V. K. Račkauškas. Pust. 429, apdaryta. Kaina \$2.50, iki birželio 1 dienos tik \$2.00.

Augalų Fiziologija

Paruošė M. Stankevičius. Vilniuje, 1920. Pust. 134, apdaryta. Kaina \$1.50, iki birželio 1 dienos tik \$1.25.

Raktas Pažinti Augalams

(Kurie žydi pavasarį, vasarą ir rudenį). Paruošė J. Avižius. Kaunas, 1921. Su paveikslais. Pust. 250. Apdaryta. Kaina \$1.75, iki birželio 1 dienos tik \$1.50.

Rašto Istorija

Aprašo kokių būdu žmonės rašyti išmoko, kokių būdu sau rašto išsidirbo, kokios tautos pirmiau ir kokios paskiau. Raštai įvairių tautų vartojami senose gaidynėse ir t.t. Knyga sutaisė Šernas. Pust. 594, apdaryta. Kaina \$2.50, iki birželio 1 dienos tik \$2.00.

Gamtos Istorija

Paruošė Dr. A. Bacevičius. Su paveikslais. Pust. 209. Apdaryta. Kaina \$1.50, iki birželio 1 dienos tik \$1.25.

Mažvydas

Seniausias Lietuvos rašytojas. Gyvenęs pradžioje 16-to šimtmečio. Jo darbai ir veikalai. Pust. 592, apdaryta. Kaina \$4.00, iki birželio 1 dienos tik \$2.50.

Buhalterija

Paruošė Ilgonas. Tilžėje, 1921. Pust. 184. Kaina \$1, iki birželio 1 dienos tik 90c.

Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika

Pagal Stuoibį sutaisė S. P. Tananevičius. Chicago, Ill., 1909. Pust. 102. Kaina 50c., iki birželio 1 dienos tik 40c.

Lietuvių Protėviai

Parašė Dr. Jonas Šliupas. Knyga istoriškai ir gana didelės svarbos. Pust. 283, apdaryta. Kaina \$2.00, iki birželio 1 dienos tik \$1.75.

Geometrija

Sutaisė M. Šikšny. Trečioji dalis. Kaunas, 1922. Pust. 124. Kaina 90c., iki birželio 1 dienos tik 75c.

Algerbro Uždavinys

Sutaisė P. Mašiotas. Dalis I ir II. Apdarytos į vieną. Kaina \$1.75, iki birželio 1 dienos tik \$1.50.

Chemijos Vadovėlis

Sutaisė V. Rukas. Kaunas, 1922. Pust. 192. Apdaryta. Kaina \$1.75, iki birželio 1 dienos tik \$1.50.

Rusiškai-Lietuviškas Žodynas

(Kūšininis). Paruošė A. Vėgėlė ir Strazdas. Pust. 252. Kaina \$1.00, iki birželio 1 dienos tik 80c.

Naujas Lietuviškas Kalbamokslis

Pirrenę Petras Gražblyys. Tilžėje, 1903. Pust. 115. Kaina 45c., iki birželio 1 dienos tik 40c.

Zoologijos Sistematikos Terminų Žodynelis

Paruošė J. Elisonas. Kaunas, 1920. Pust. 144. Kaina 75c., iki birželio 1 dienos tik 60c.

Trumpa Senovės Istorija

Pagal prof. Vipper. Su daug paveikslų iš senoviškių hekanų ir 5 spalvotais žemėlapiis. Gražiais aparais. Pust. 305. Kaina \$2.50, iki birželio 1 dienos tik \$1.75.

Žmonių Poezijos Antologija

(Įvairių dainų rinkinys). Binkio tekstas, šemionio piešiniai. Leipcega, 1923. Pust. 136, didelio formato. Kaina \$3.00, iki birželio 1 dienos tik \$2.50.

Pinigų malonėkite siųsti sykiu su knygų užsakymu ir geriausia money orderiais, čekiais arba "cash", bet registruotame laiške. Jei neturite knygų katalogo, reikalaukite, prisiųsime. Jei norite muzikalių dainų katalogą, mes turime atskirą, — reikalaukite muzikalių dainų katalogą. Jei reikalus prisiųsime ir abu katalogu. Laiškus siųskite šituo adresu:

AUŠROS KNYGYNAS
3210 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

Pilnas Lietuvių-Anglų ir Anglų-Lietuvių Kalbų Žodynas

Šitame žodyne randasi visi angliški ir lietuviški žodžiai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, taipgi žodžiai paženklinoti kuryvomis litaromis prie kokio gramatinio skyriaus jis priiguli. Knyga labai didelė, formata 6x9. Pust. 1274, apdarai labai drūti. Šitas žodynas, tai yra tikras namų žinynas, tai yra knyga be kurios negali apsieiti nei vienas inteligentiškas lietuvis, nes jis reikalingas kiekvienam mokytam ar paprastam. Greitu laiku žodyno kaina bus pakelta iki \$12.00, dabartinė jo kaina yra \$10.00, bet jei užsisakysite iki birželio 1 dienos gausite tik už \$7.00.

Rankvedis Angliškos Kalbos

Sutaisė J. Laukis. Iš jo galima mokintis be pagalbos mokytojo. Norintis išmokyti anglų kalbą, butinai įsigykite šitą rankvedį. Pust. 310, apdarytas. Kaina \$2.50, iki birželio 1 dienos tik \$2.00.

Žinynas.

Tai garsi knyga, ji turi rasti kiekviename name, pas kiekvieną lietuvi, čia randasi rinkinys visokių patarimų apie sveikatą ir budus gydytis, čia yra patarimai ukininkams, daržininkams ir kiems. Čia randas daug dalykų iš astronomijos, mitologijos, istorijos, aritmetikos, geografijos ir medicinos. Namai be žinyno, namai be mokyklos. Nauja laida. Pust. 392, gražiais aparais. Kaina \$4.00, iki birželio 1 dienos tik \$3.00.

Naujas Pilnas Orakulas.

Knyga pilna visokių paslapčių. Yra tai didžiausia ir praktiškiausia monų knygų visame pasauly. Šitoje knygoje yra daugybė paveikslų, kuriuose atvaizduojama visi pasaulio žababonai ir monai. Nauja laida, gražiai apdaryta. Kaina \$5.00, iki birželio 1 dienos tik \$4.00.

Lietuvių Kalbos Gramatika.

Parašė Rygiškių Jonas. Šita gramatika, tai geriausia lietuvių kalbos gramatika. Sykiu šitoje gramatikoje randasi ir Sintaksė. Knyga naujai parašyta. Pust. 280, gražiais aparais. Kaina \$2.50, iki birželio 1 dienos tik \$2.00.

Valgių Gamimas ir Namų Prižiūrėjimas.

Šita knyga yra reikalinga kiekvienai gospadinei, kuri nori pagaminti gardžius valgius. Pust. 162, apdaryta \$1.75, iki birželio 1 dienos tik \$1.45.

Žemės Globusas.

Pirmas Lietuviškas globusas, darytas Lietuvoje. Šitame globuse randasi visi pasaulio kraštai, mapos. Šita globusa turėdami savo namuose matysite visą pasaulį kada tikl norėsite ir sykiu papuši savo namus. Globusas didelis, bet tinkamas laikyti pastatius ant stalo. Kaina \$20.00, bet iki birželio 1 dienos tik \$10.00.

Geografija arba Žemės Aprašymas.

Knyga su daugeliu paveikslu, su daug mapų, gražiais aparais. Pust. 469. Kaina \$4.00, iki birželio 1 dienos tik \$3.00. Knyga žingeidi, verta visiems įsigyti.

Lietuvių Tauta Senovėje ir šiandien.

Parašė Dr. Jonas Šliupas. Tai pilna Lietuvos Istorija nuo 13 iki 16-tam šimtmečiui. Svarbus dokumentas ir verta žinoti visiems, kurie interesuojasi Lietuvos Istorija. Pust. 563, apdaryta. Kaina \$3.00, iki birželio 1 dienos tik \$2.50.

Lietuvos Istorija nuo Gedimino iki Liublino Unijos.

Parašė Simanas Daukantas. Pust. 531, apdaryta. Kaina \$2.75, iki birželio 1 dienos tik \$2.25.

Lyties Mokslas.

Parašė Dr. A. J. Karalius. Knyga labai žingeidi ir daug pamokinanti, su daug paveikslu, kuriuose atvaizduojama lyties organai. Pust. 400, apdaryta. Kaina \$7.00, iki birželio 1 dienos tik \$4.00.

Istorija Abelnas.

Parašė Dr. A. Bacevičius. Pust. 498, apdaryta. Kaina \$2.75, iki birželio 1 dienos tik \$2.00. Svarbi knyga apie viso pasaulio kraštus.

Ethnologija arba Istorija Apie Žemės Tautas.

Knyga su daug paveikslu. Pust. 667, apdaryta. Kaina \$4.00, iki birželio 1 dienos tik \$3.00. Knyga pilna žingeidumo, verta ją įsigyti visiems.

Istorija Amerikos.

Prie galo knygos telpa S. V. konstitucija. Pust. 364, apdaryta. Kaina \$2.25, iki birželio 1 dienos tik \$1.75.

Iš Gyvenimo Vėlių Bei Velnių.

Parašė Dr. Jonas Basanavičius. Labai žingeidiškos apysakos apie velnius, dušias ir t.t. Pust. 470, apdaryta. Kaina \$2.75, iki gegužės 1 dienos tik \$2.00.

Sveikata.

Šita knyga turėtų rasti kiekvieno lietuviu name, nes joje randasi tokie dalykai, kurie reikalingi žinoti kiekvienam. Knyga pilna paveikslų, atvaizduojami visi žmogaus sanariai, taipgi tuose paveiksluose parodoma kokie vabalai užkrečia žmogaus kūną. Kaip nuo visokių ligų saugotis ir kaip gydytis. Pust. 389, gražiuose aparais. Kaina \$2.00, iki birželio apdaryta. Kaina \$2.00, iki birželio 1 dienos tik \$1.75.

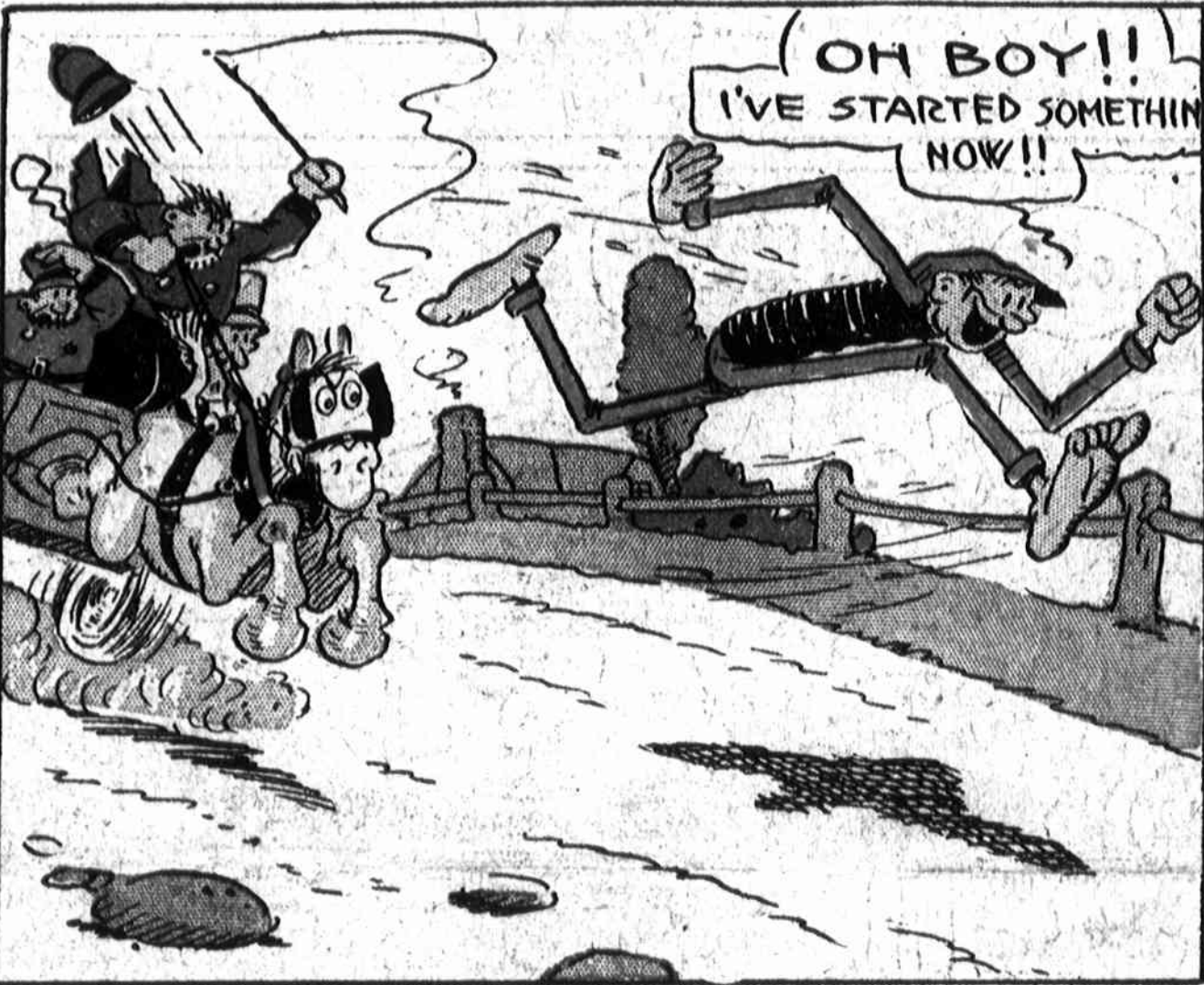
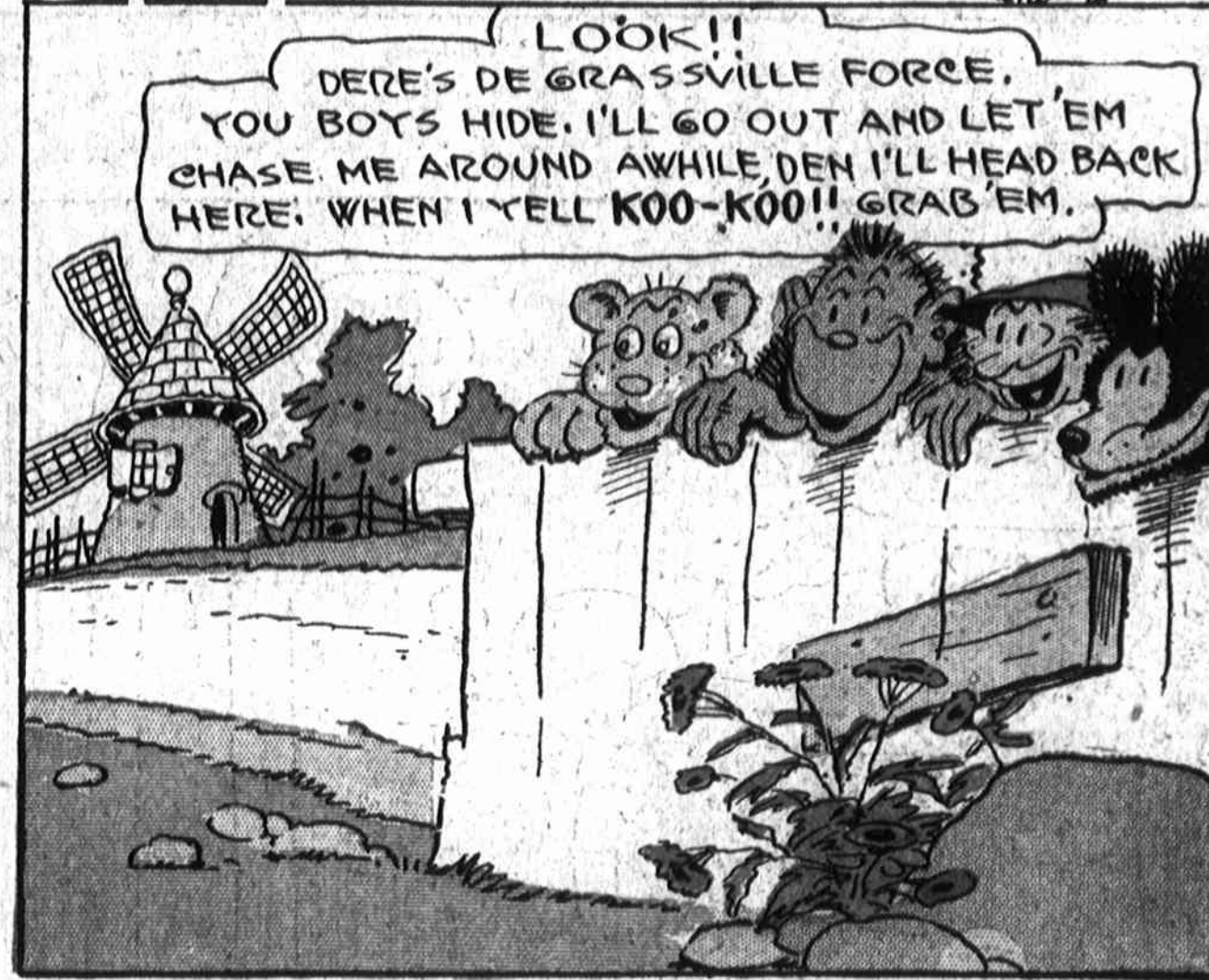
NEDELDIENIO NAUJIENOS

LITHUANIAN SUNDAY NEWS

Kaina 7 centai

Price 7 cents

SLIM JIM AND THE FORCE

WORLD COLOR PRINTING CO., ST. LOUIS, MO.

Dong, Dong,
HERE COMES THE
HOSE CART.

GEE WIZZ, MITCHEL,
PETE SMITH'S HOME
MUST BE ON FIRE.

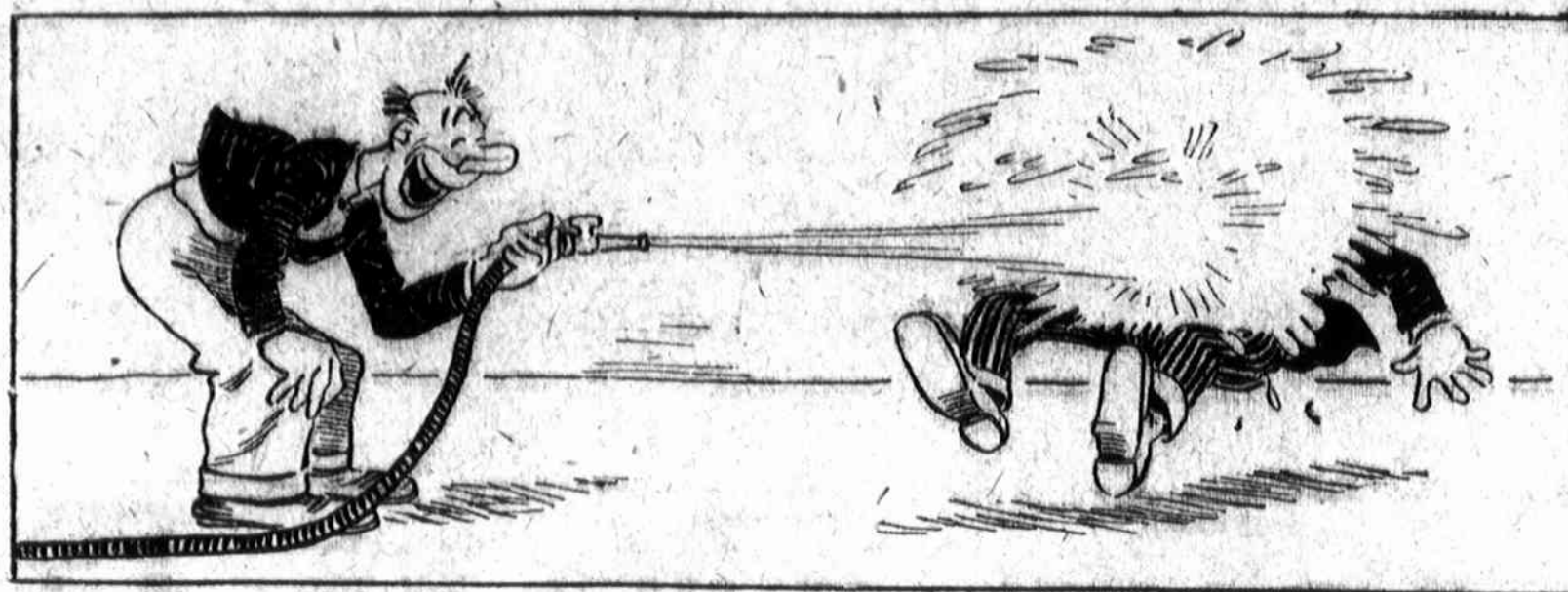
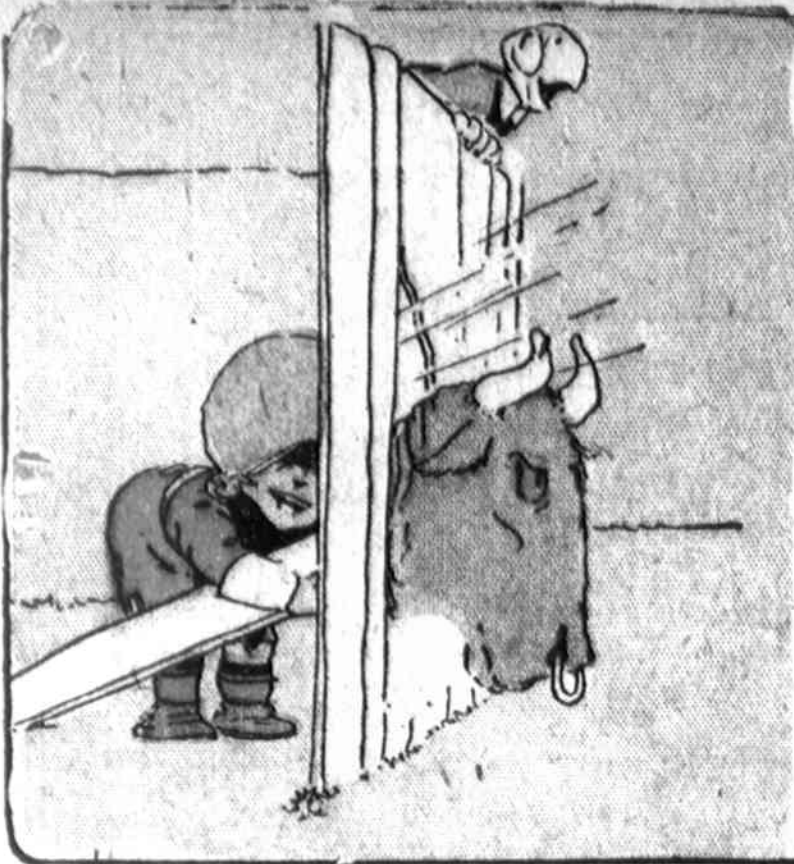
ON
FIRE?

YEZZER, SMOKE'S
COMIN' OUT THE
WINDOW.

OF WHICH
ROOM?

I DONT KNOW WHICH ROOM, BUT
THE SMOKE'S CERTAINLY COMIN'
OUT IN VOLUMES.

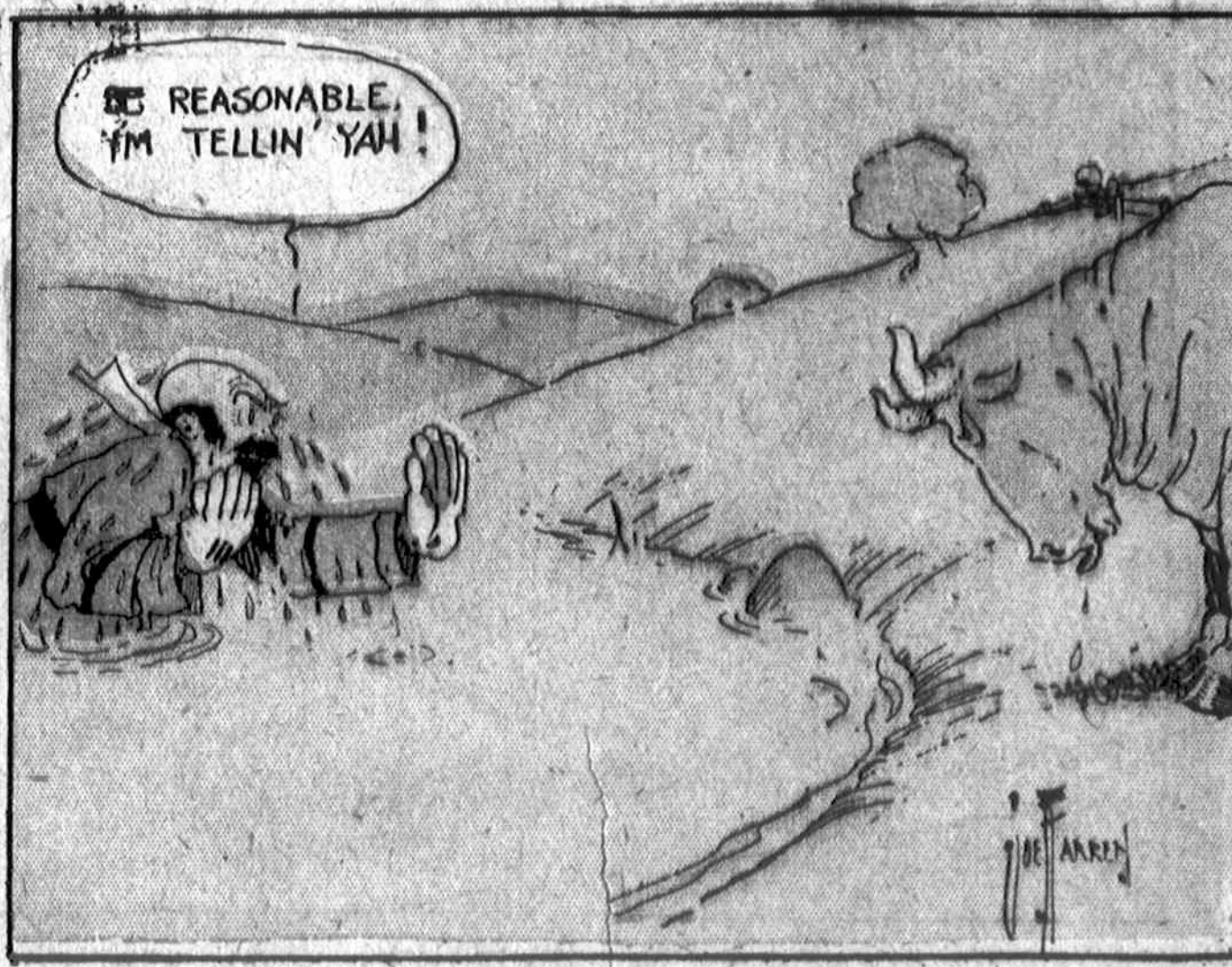
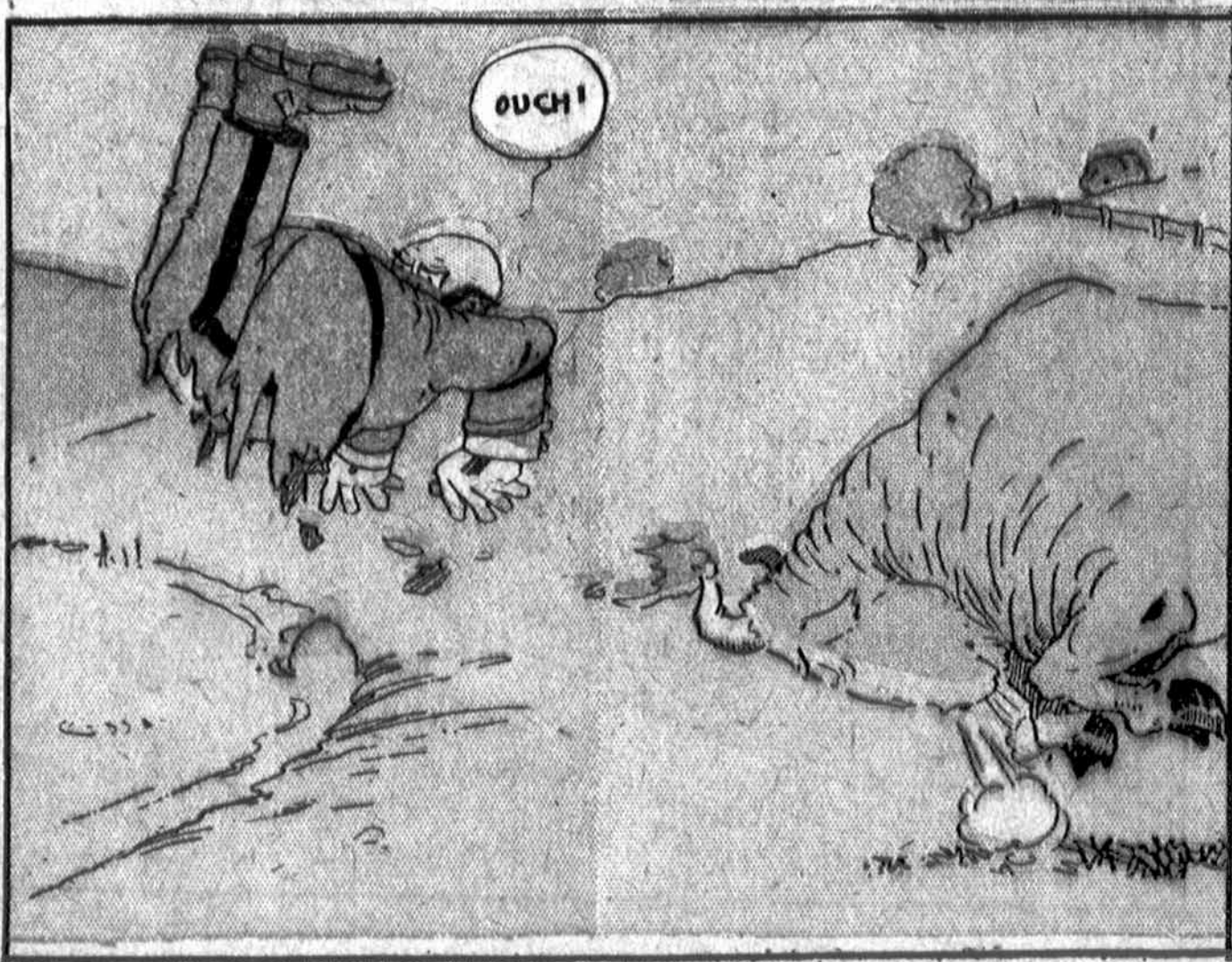
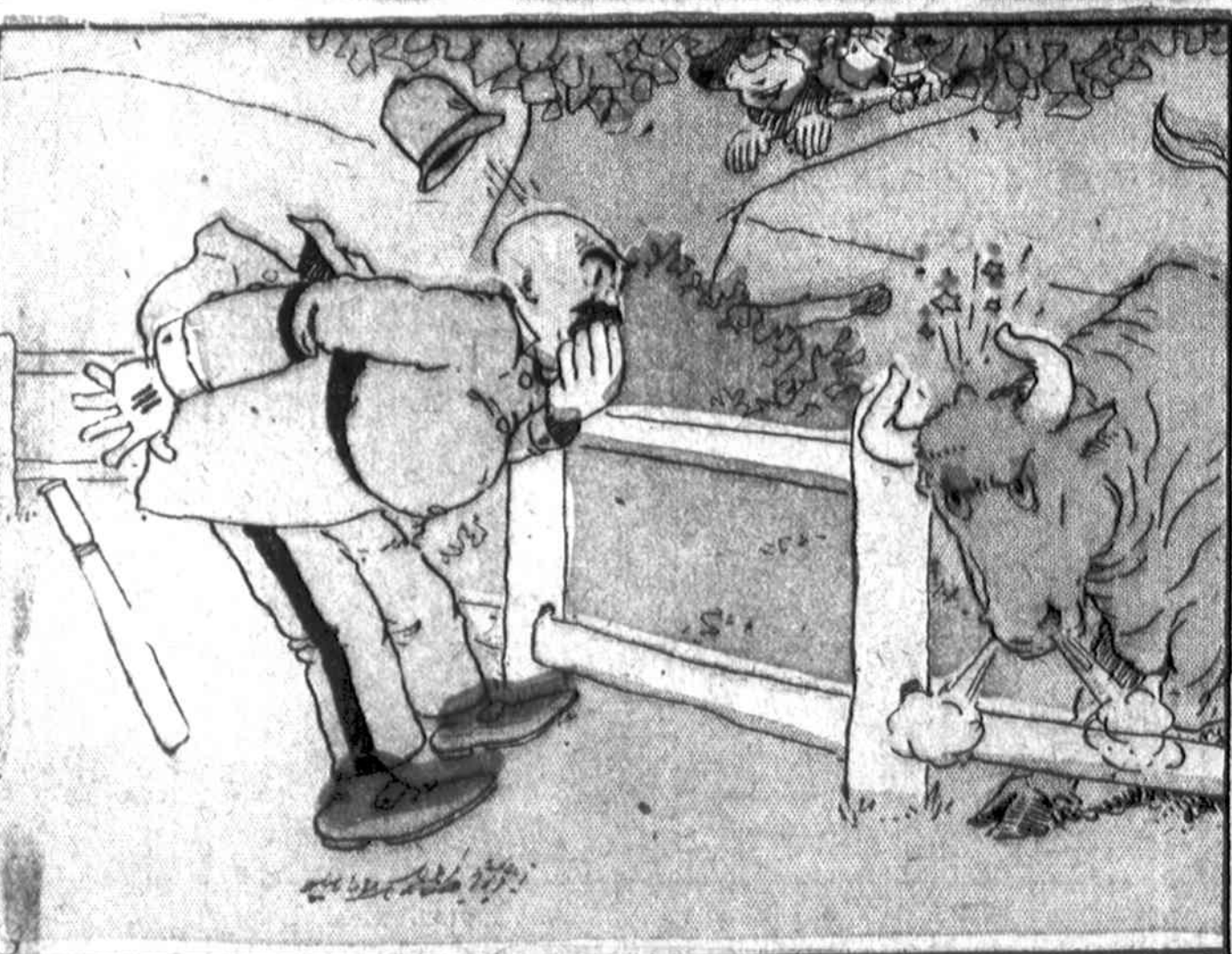
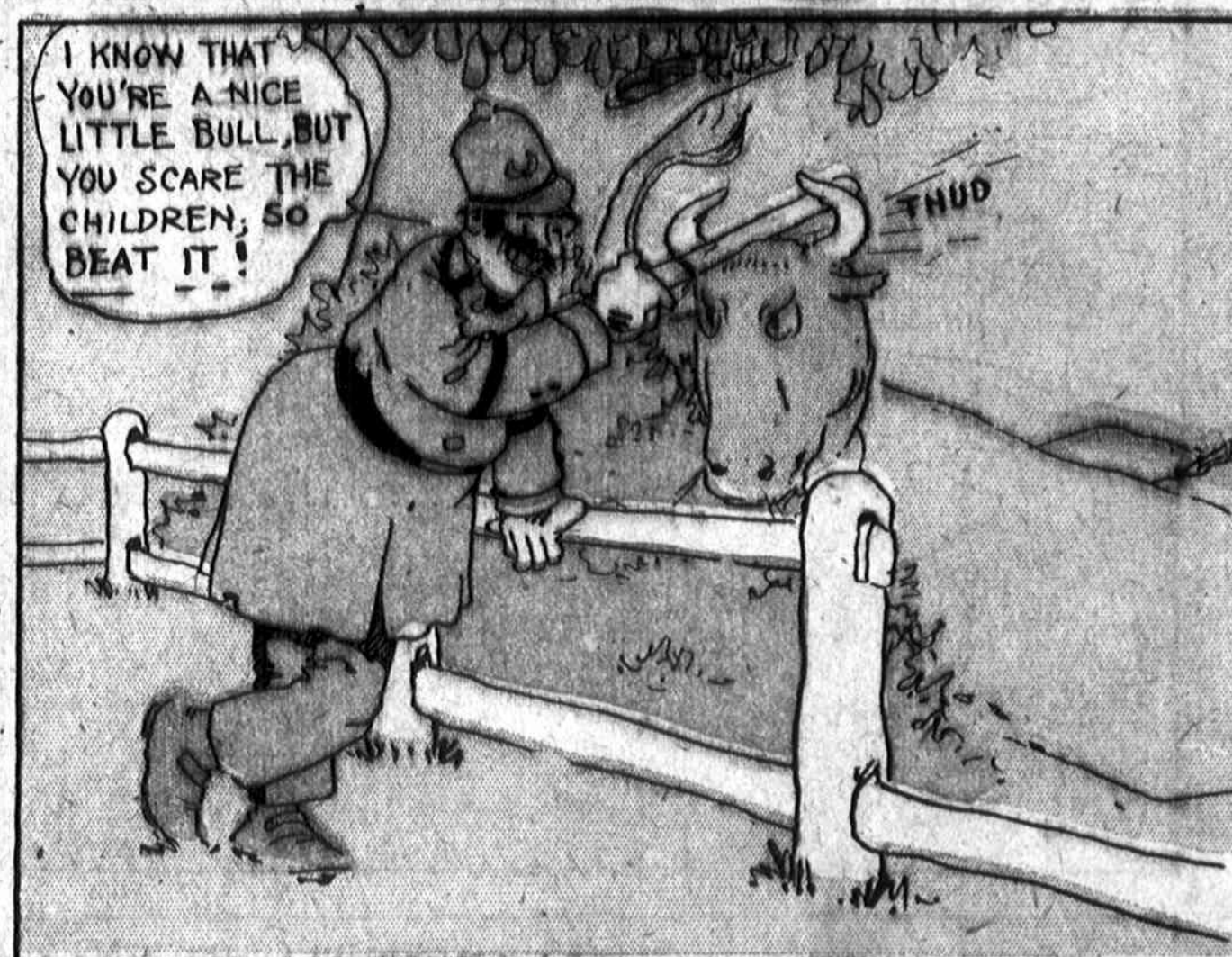
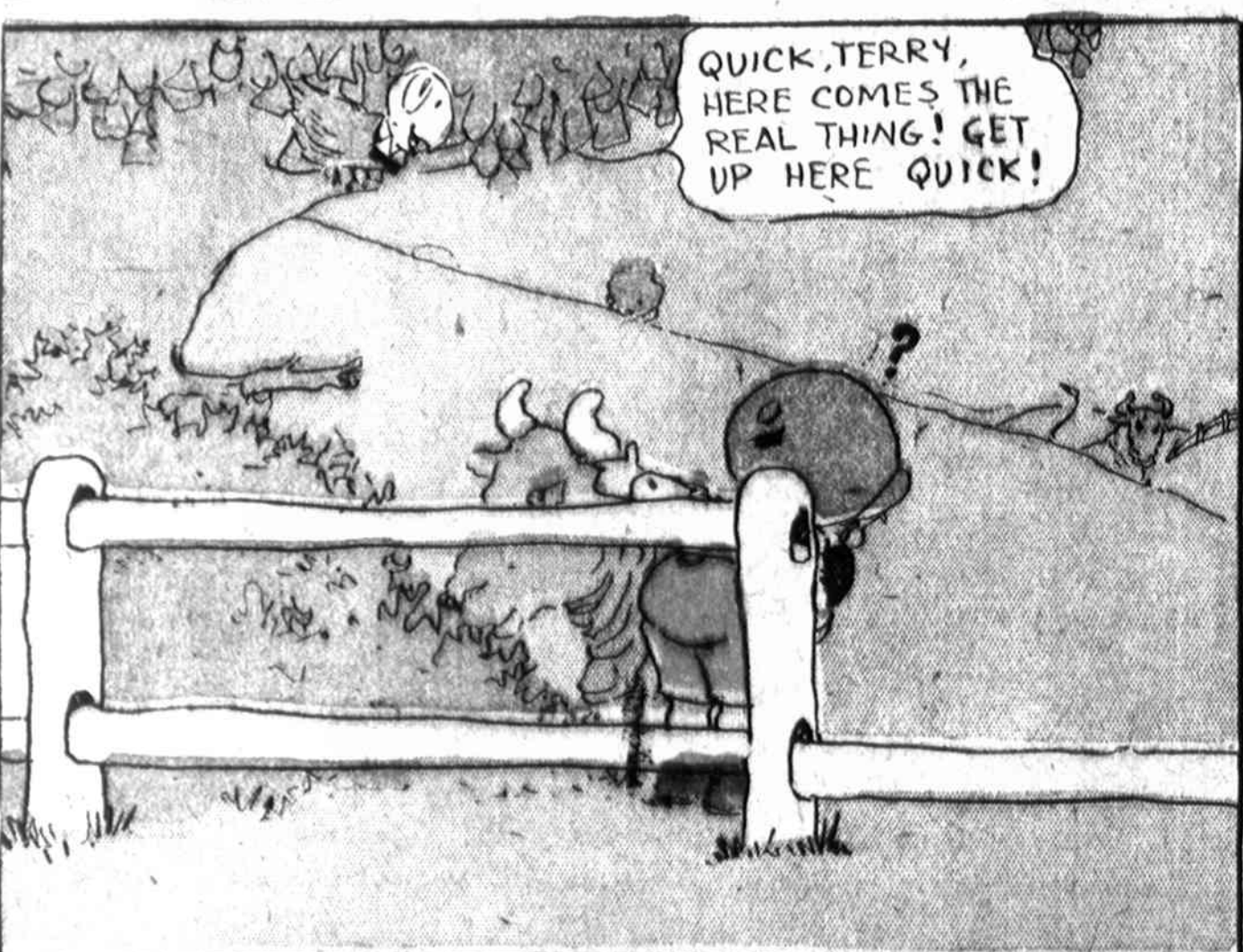
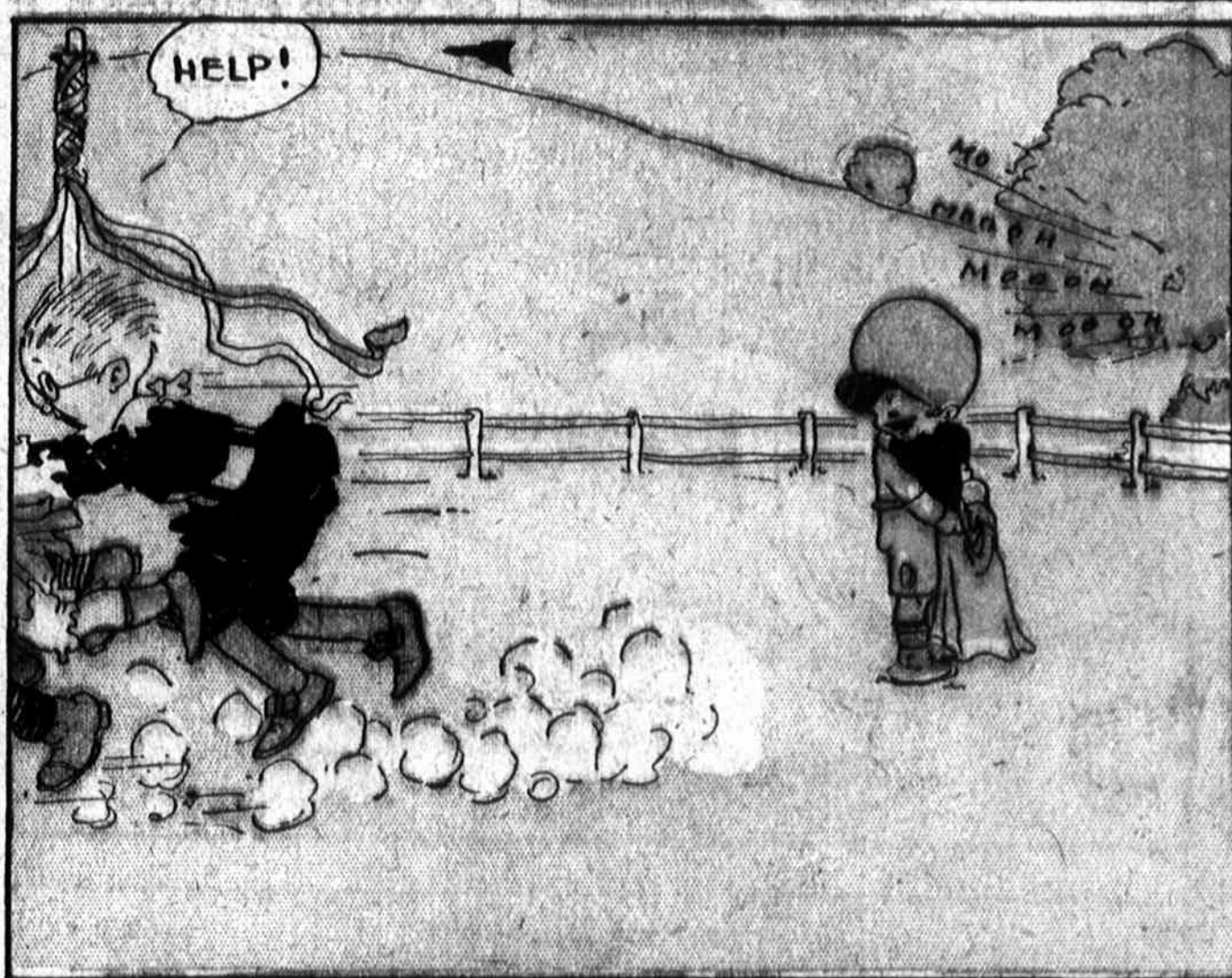
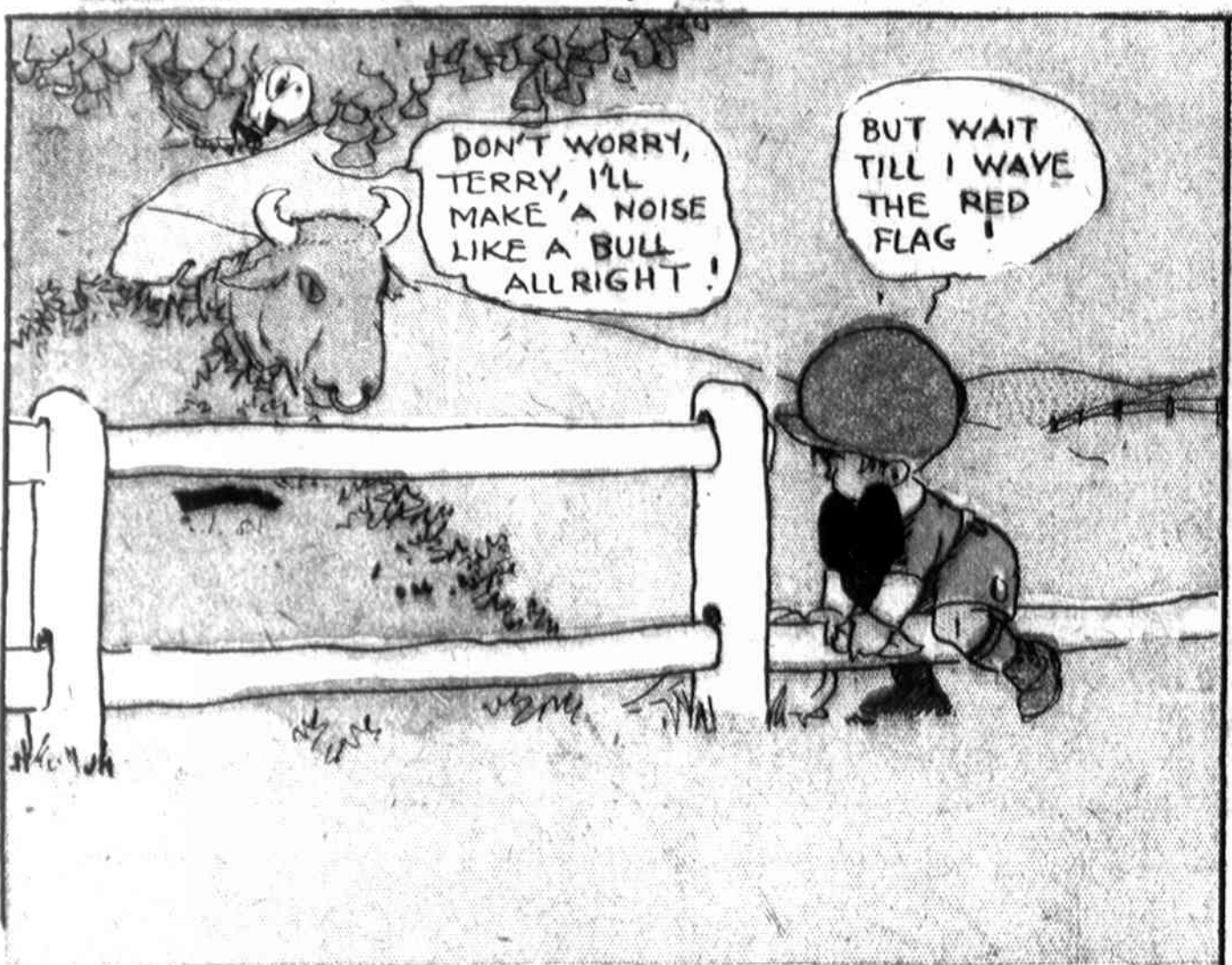
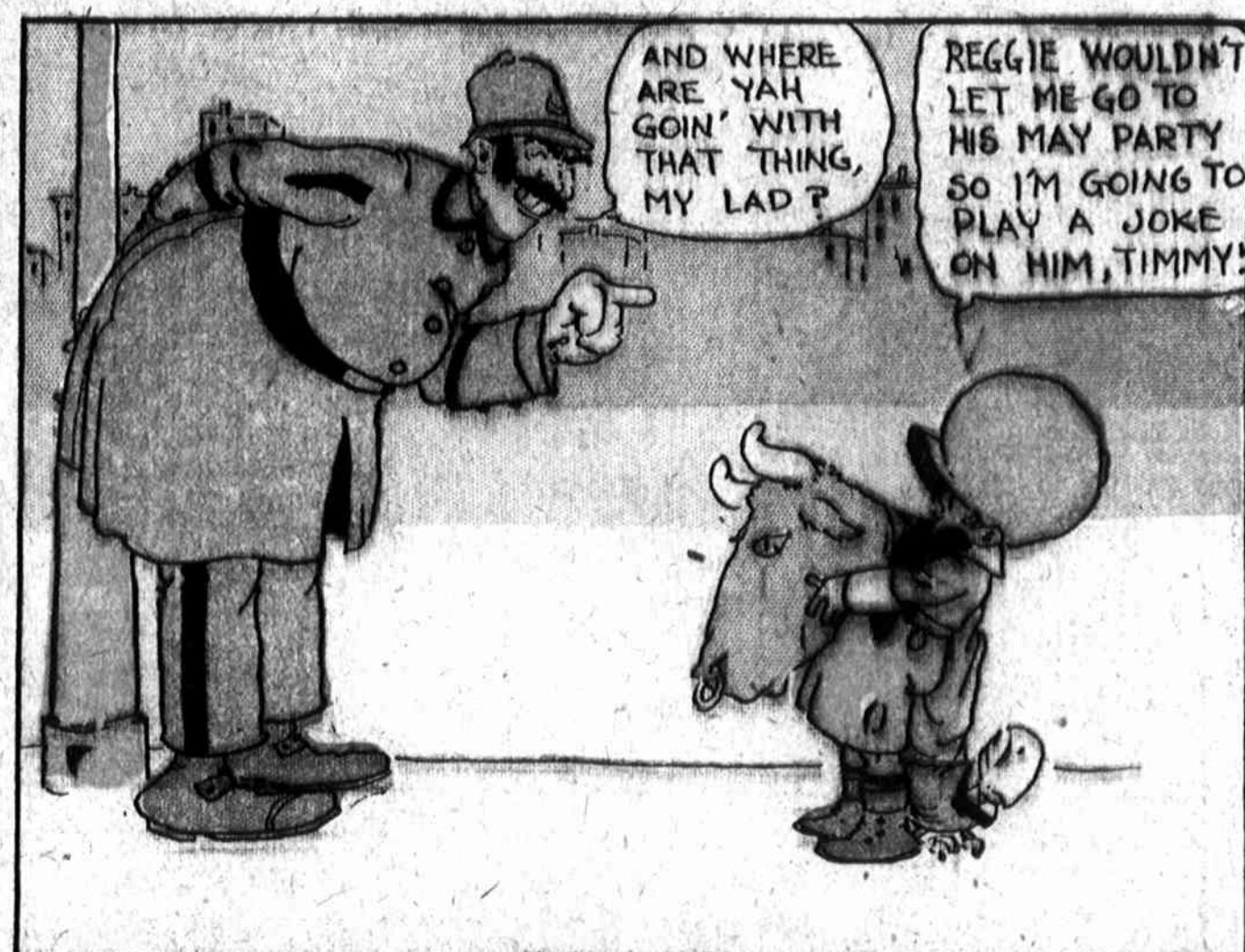
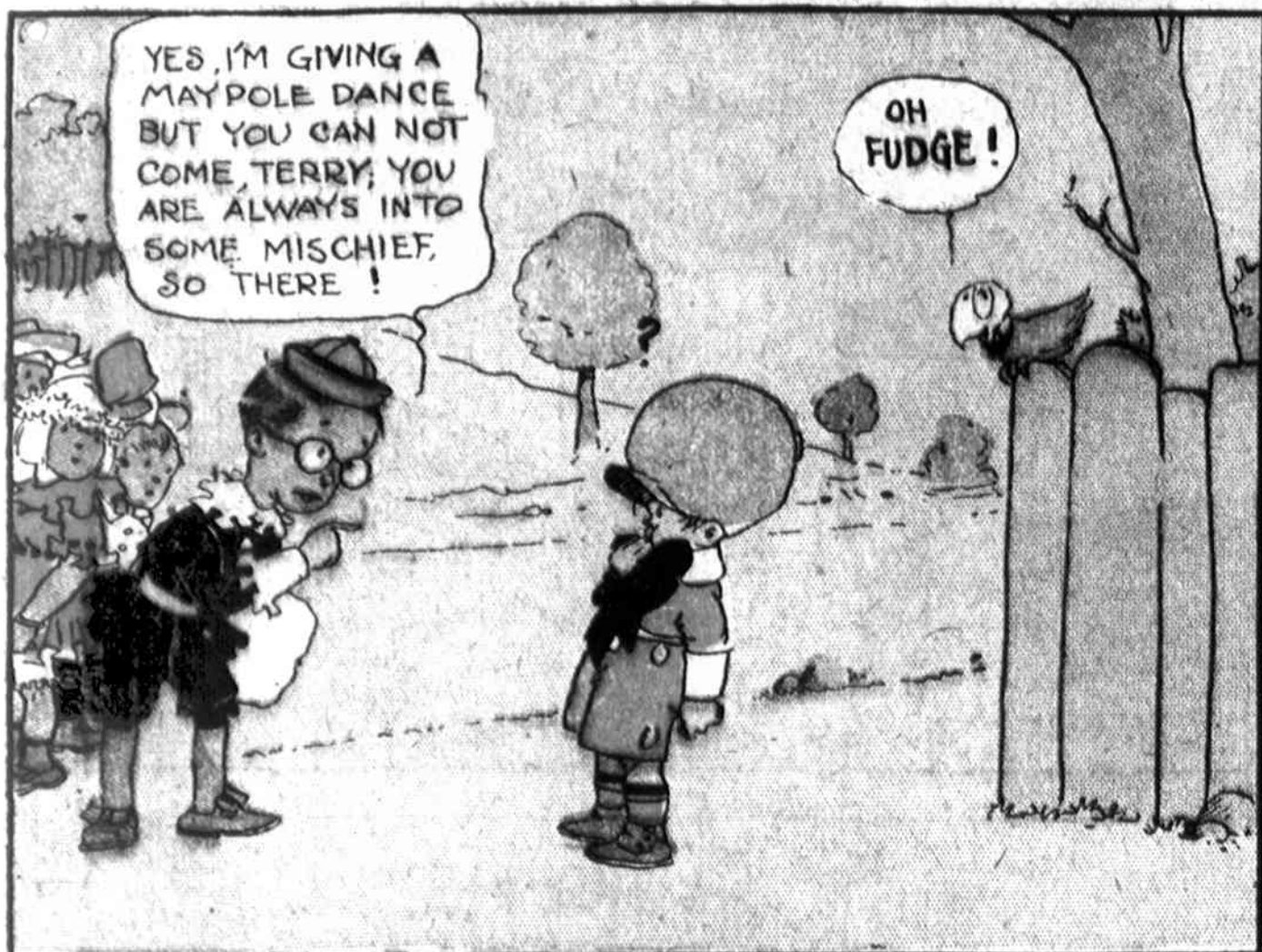
THEN THE
LIBRARY'S
BURNING.

Terry and Tacks

Things are not Always
What They Seem:

By Joe Farren

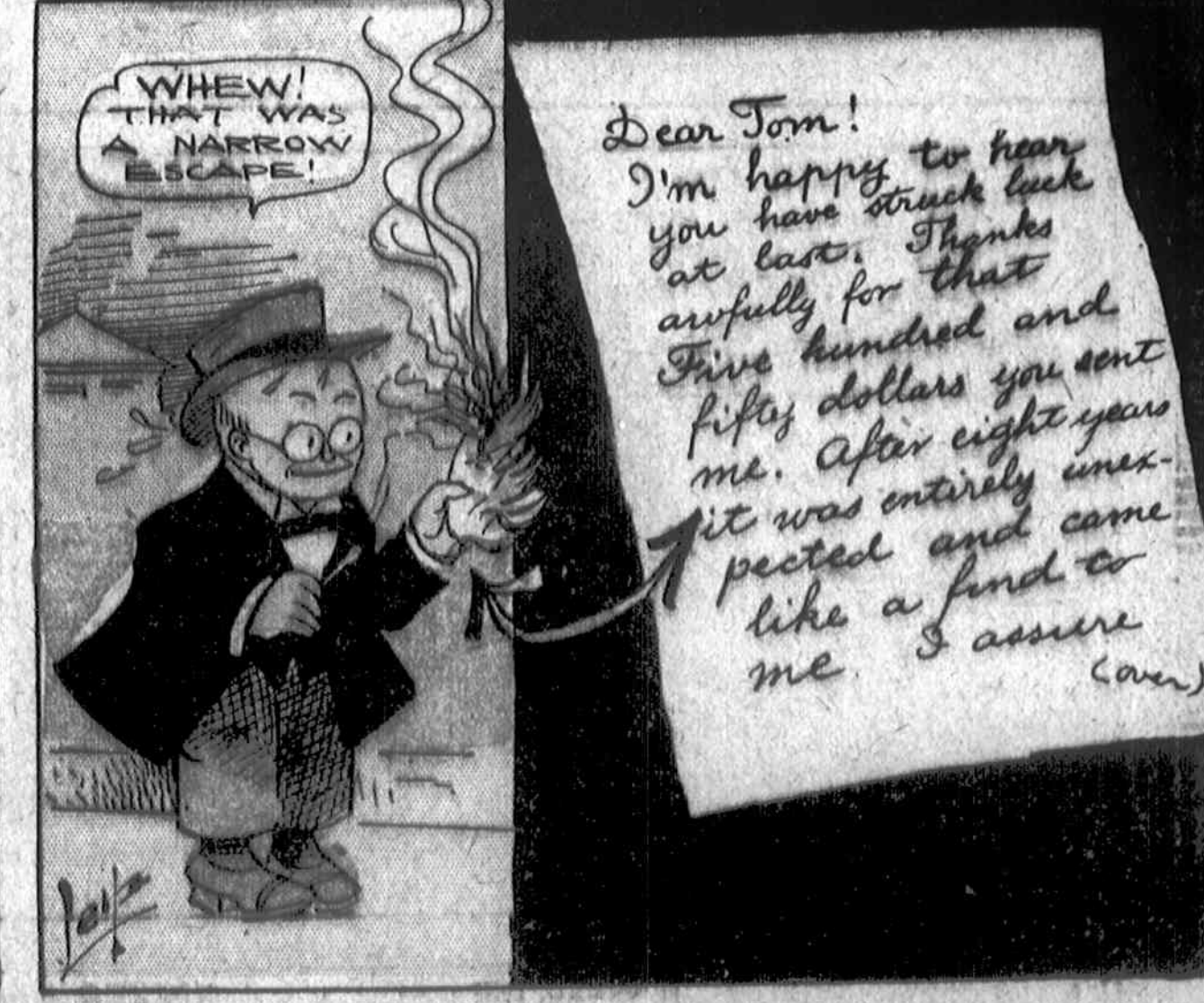
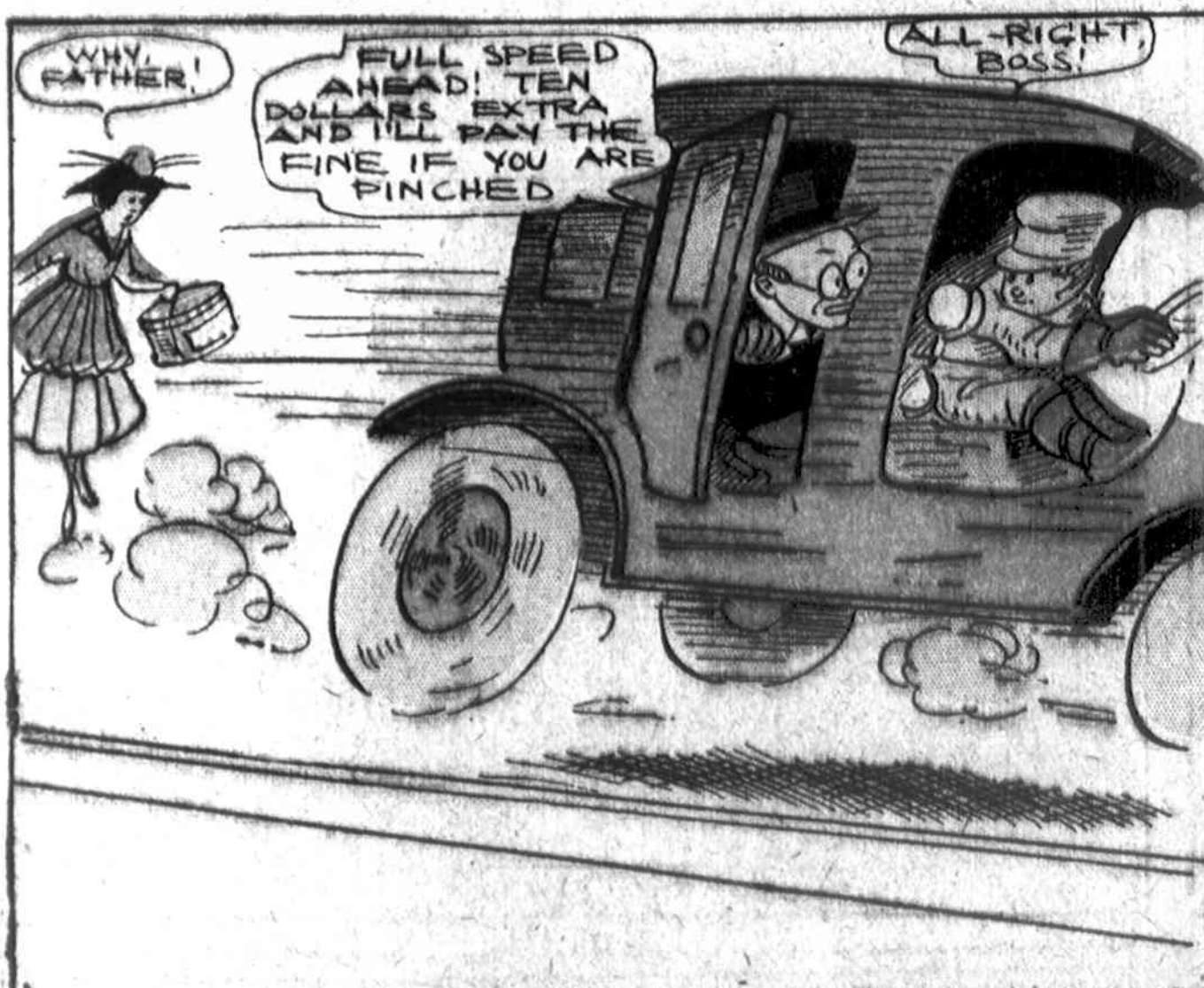
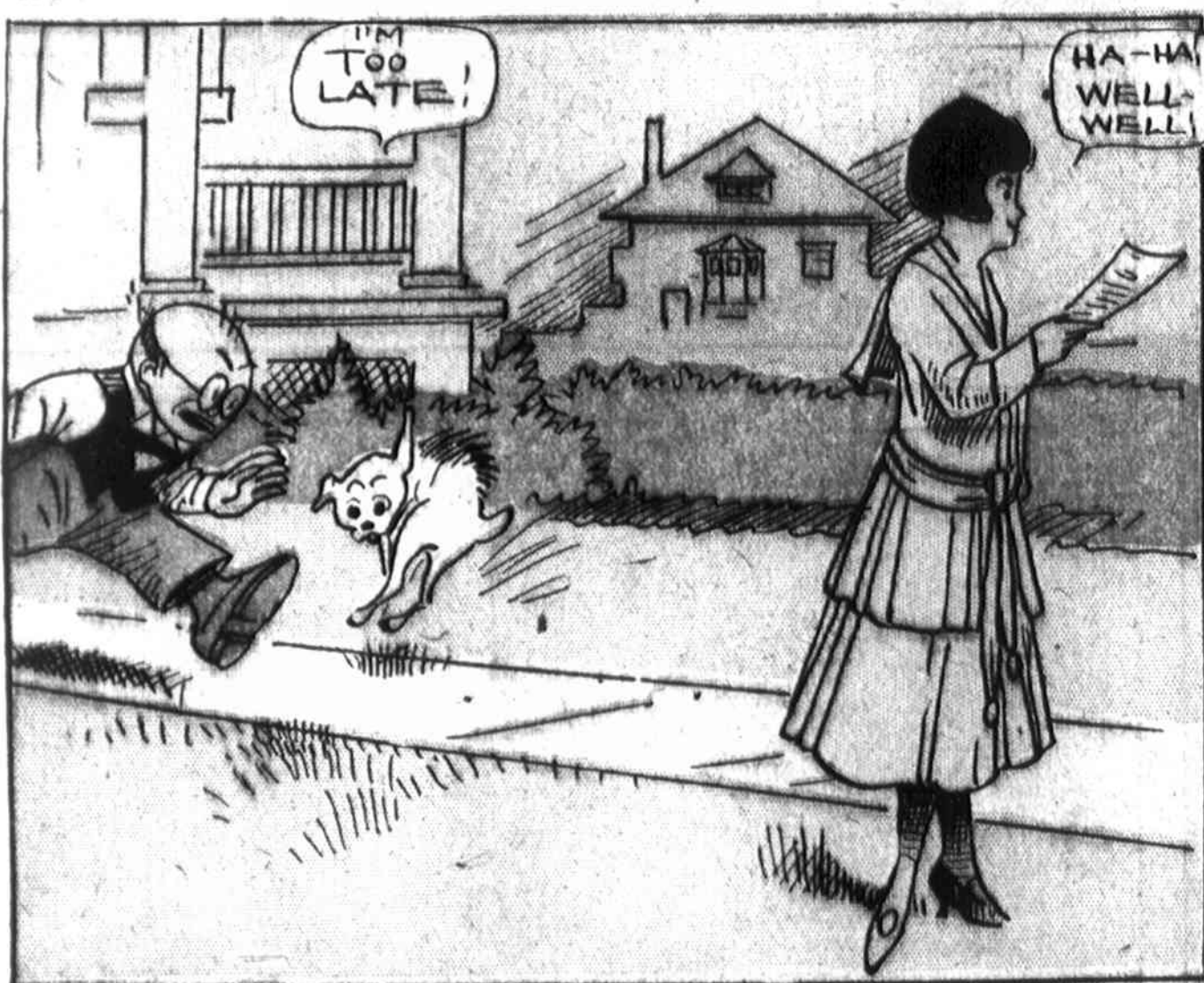
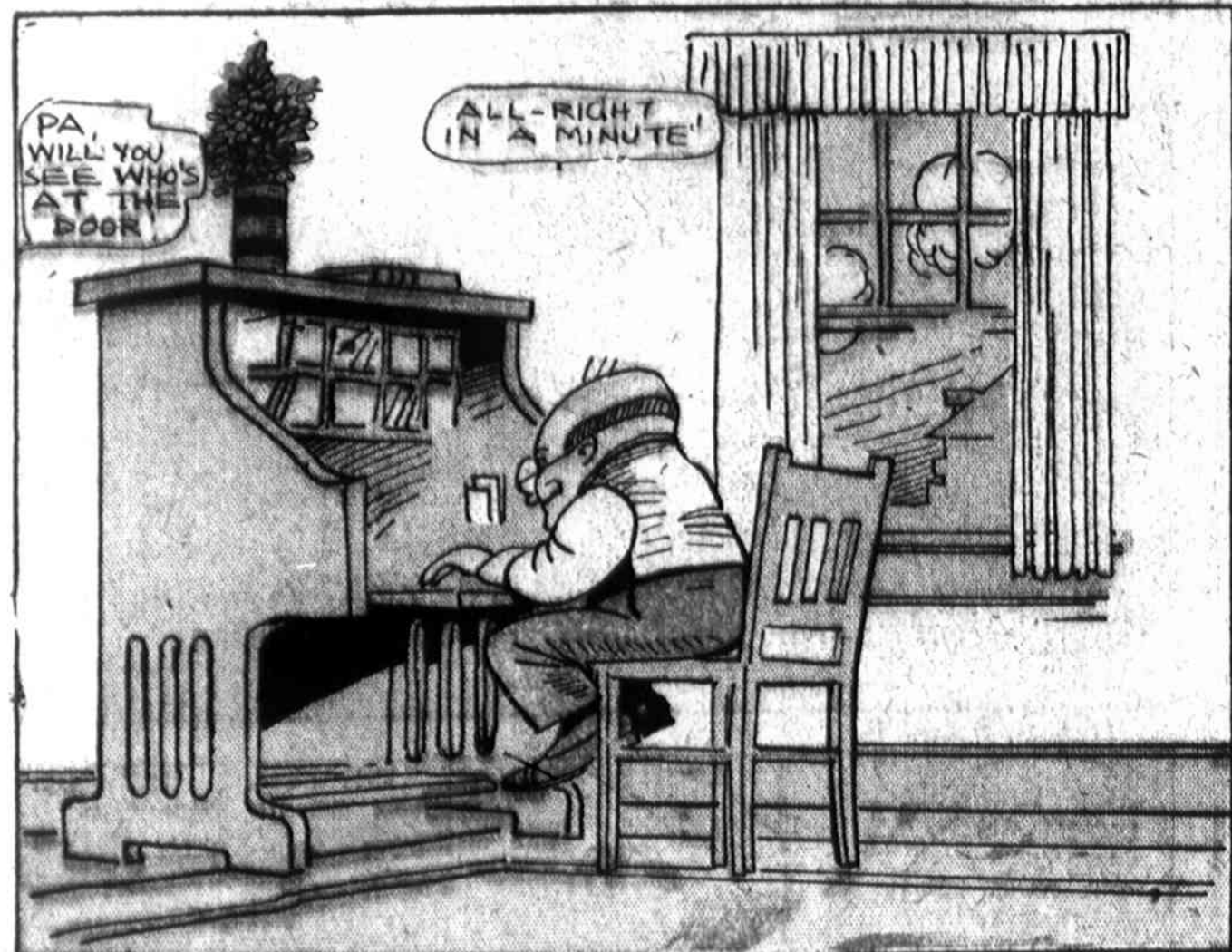

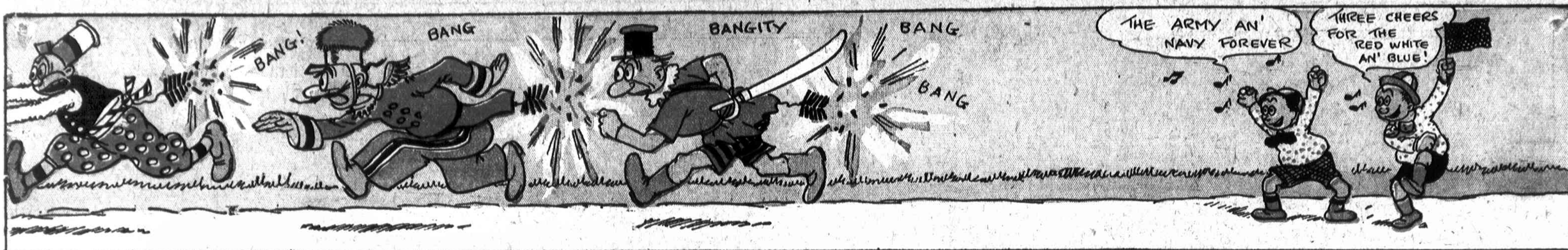

Doings of the Van Loons

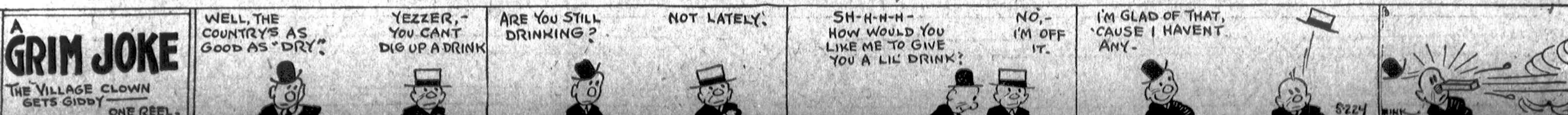
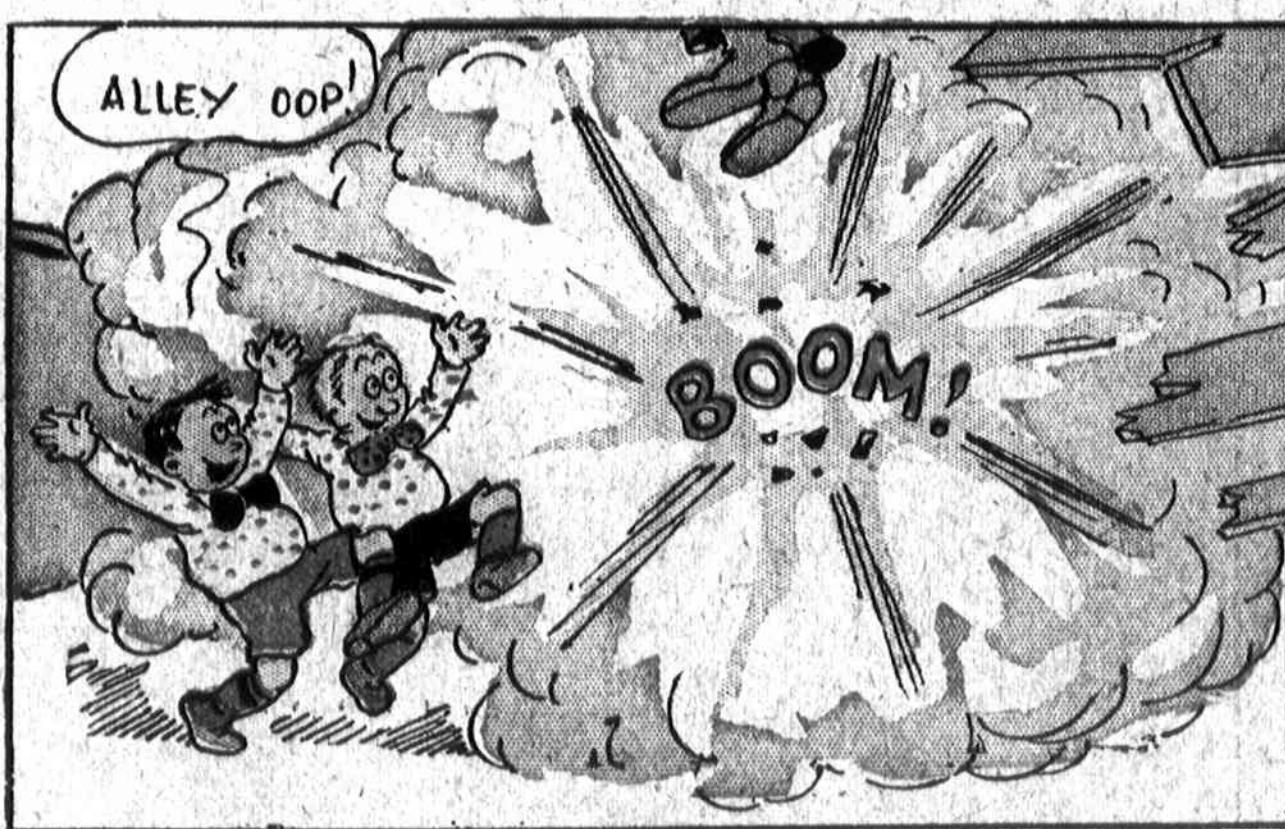
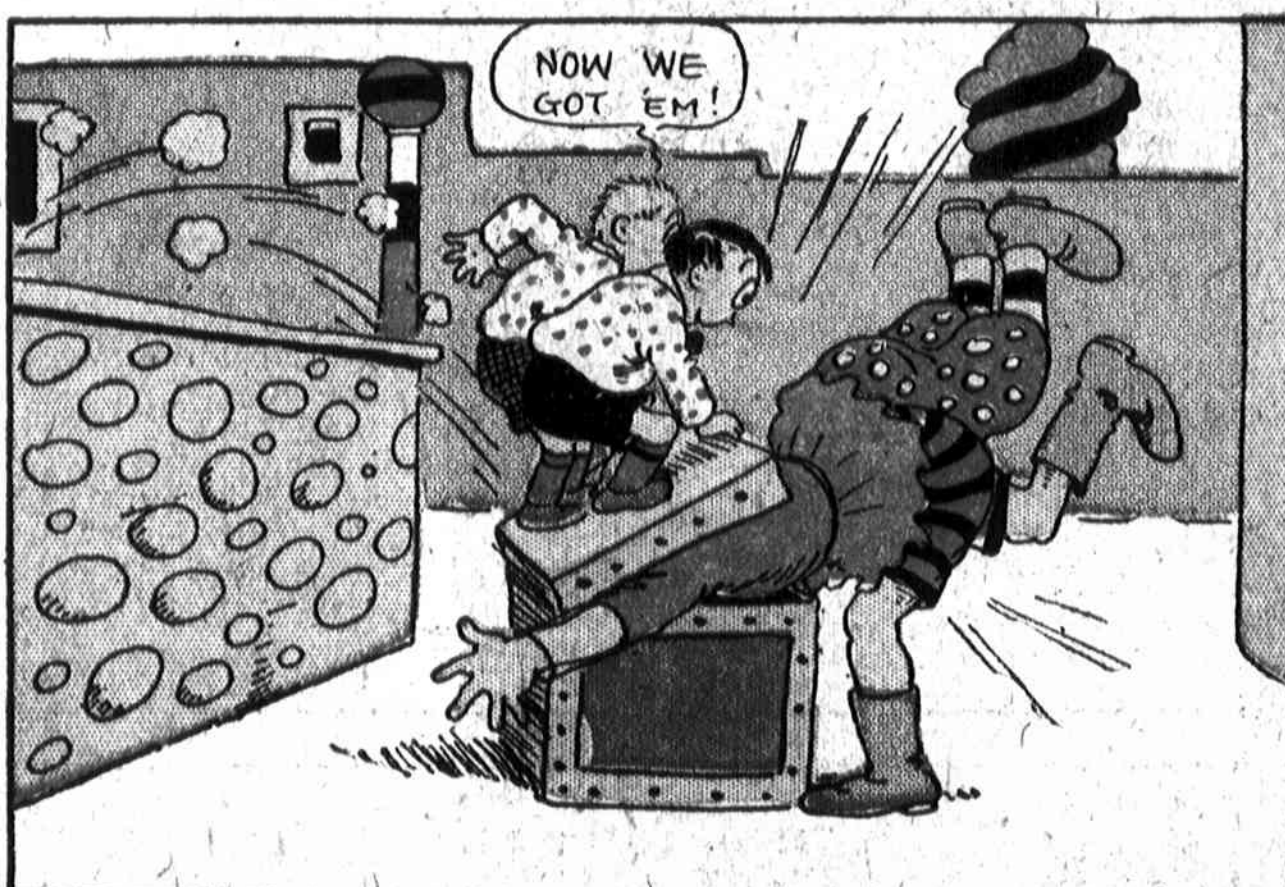
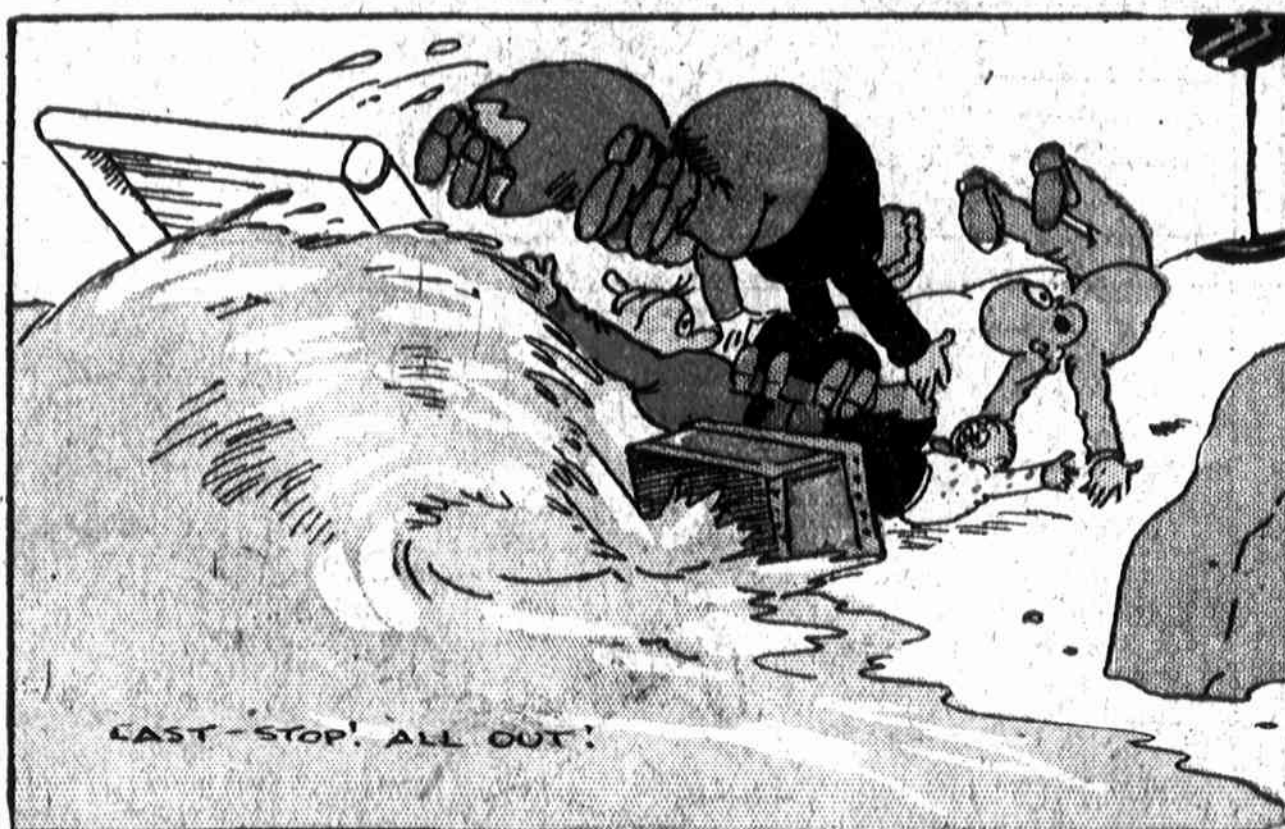
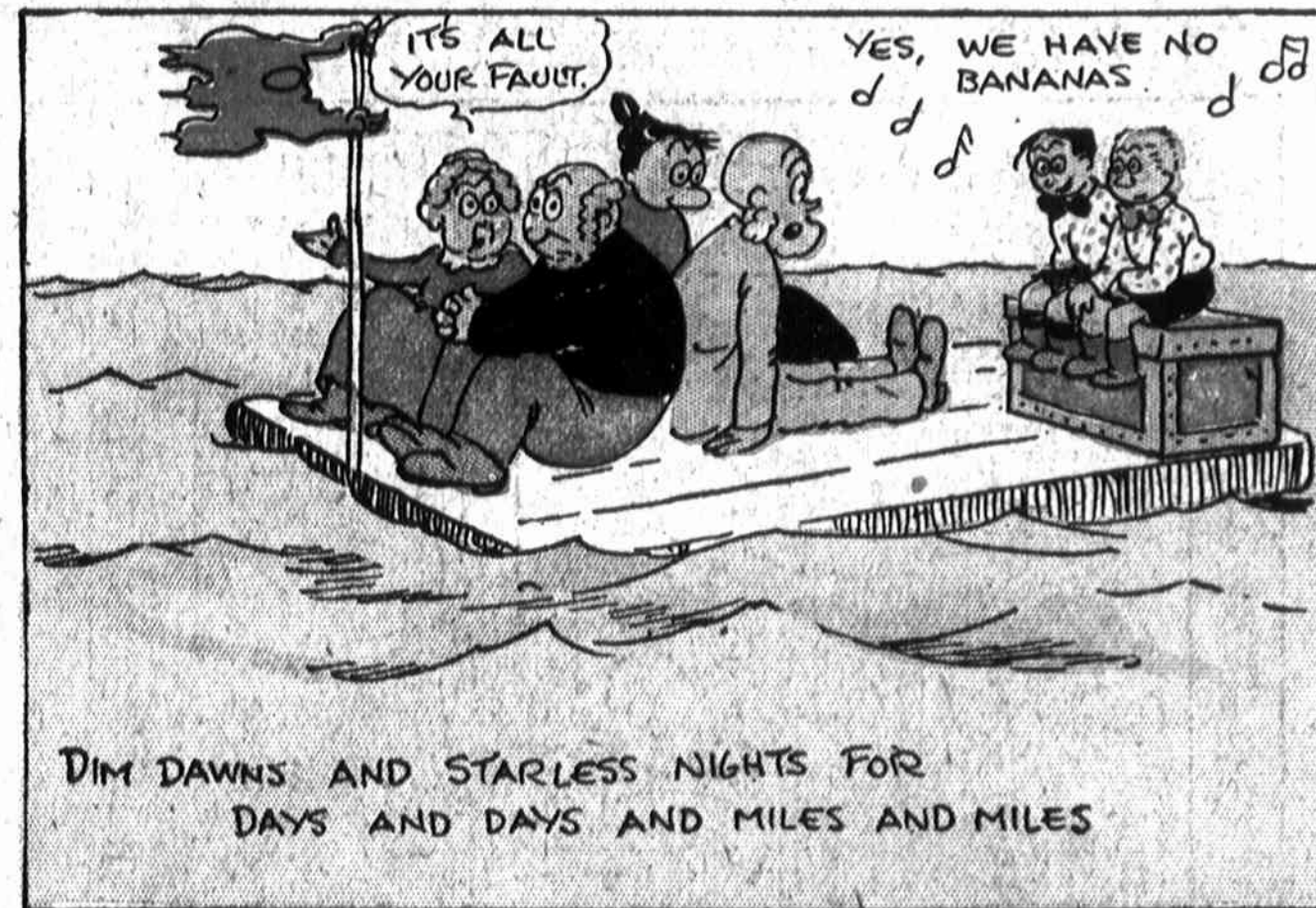
Take it in all Father
Got off rather Cheap

By F. Leipziger

TIM --- THE KELLY KIDS --- TOM

IMPERFECT IN ORIGINAL